

รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นฉบับสมบูรณ์

โครงการแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน

บ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

คณะผู้วิจัย

1.นางสาวมารีเกะ	หวังจิ
2.นางสาวนิรรมัน	นิโอะ
3.นายอับดุลรอหิม	เบนอาดัม
4.นางสาวมูเนาะ	ปี่รุ
5.นางนุงอ	นิโอะ
6.นางรอมะ	อุเซ็น
7.นายวิรัตน์	เกาะสาและ
8.นางสาวมารีเยาะ	ดองออย
9.นางสาวฝารีเตาะ	อิแอ
10.นายอาแซ	หวังจิ
11.นางสาวนูรีชี๊ะ	สิญ
12.นางนาปีเซาะ	สิญ
13.นางสาวคอลีเยาะ	หวังจิ
14.นางฮาดิเกะ	อุเซ็น
15.นางโนรีซัน	สิญ
16.นางลีเยาะ	นูเตะ
17.นางสาวรอกีเยาะ	อุเซ็น
18.นางซานาบี๊ะ	กูโน
19.นางสาวยารีนี	หวังจิ
20.นางสาวมัจญ์ดิยะห์	อาสัน
21.นายองอาจ	จันโอ๊ะ
22.นางสาวฟาตีเมาะ	แวกาเดร์
23.นายอาภูมิ	พิตตาทห์
24.นายนิดี	ดีอราซอ

สนับสนุนโดย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

คำนำ

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.)เพื่อศึกษาบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่จะบ้านท่าคลองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ได้แนวทางการการเพิ่มทักษะคณะกรรมการกลุ่มให้สามารถทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพและแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์จะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนตามระยะเวลา 2 ปีโครงการได้สรุปผลที่ได้จากการทำโครงการที่มีการบูรณาการความรู้ในการบริหารจัดการกลุ่มและ การให้สินเชื่อแบบมุสลิมปลอดดอกเบี้ยและเพิ่มศักยภาพการทำงานให้แก่สมาชิกในกลุ่มออมทรัพย์จากการอบรม ทำให้กลุ่มออมทรัพย์จะและชุมชนเกิดความเข้มแข็ง

คณะผู้วิจัย

ตุลาคม 2560

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทสรุปผู้บริหาร	ง-จ
บอกเล่าเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน	1-2
บทคัดย่อ	3-4
บทที่ 1 บทนำ	5-9
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10-23
บทที่ 3 วิธีการดำเนินงาน	24-54
บทที่ 4 ผลการดำเนินการวิจัย	55-72
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	73-74
บรรณานุกรม	75-76
ภาคผนวก	77-84
ประวัตินักวิจัย	85-90

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้สำเร็จได้ด้วยการสนับสนุนงบประมาณจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) การให้คำปรึกษาแนะนำทั้งในเชิงวิชาการและความช่วยเหลือจากอาจารย์ศิริพร โคตะวินนทร์ ผู้ทรงคุณวุฒิตลอดจนนักวิชาการและหน่วยงานที่มีได้เอื้อนาม ณ ที่นี้ด้วย ซึ่งทุกฝ่ายได้เสียสละกำลังกาย กำลังใจทุ่มเทให้โครงการประสบความสำเร็จในการดำเนินการตามเป้าหมาย

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักวิจัยและผู้ช่วยวิจัยของสำนักประสานชุดโครงการ แนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนบ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอกอโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ที่ทำหน้าที่ประสานงานให้ทุกภาคส่วนและบูรณาการ การทำงานร่วมกันตลอดระยะเวลา 2 ปีที่ผ่านมา

คณะผู้วิจัย

ตุลาคม 2560

บทสรุปผู้บริหาร

โครงการแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนบ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เป็นวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน 2. เพื่อศึกษาแนวทางการการเพิ่มทักษะคณะกรรมการกลุ่มให้สามารถทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ 3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์สัจจะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนกลุ่มเป้าหมาย ทีมวิจัย คณะอนุกรรมการของกลุ่มออมทรัพย์ที่รับผิดชอบโครงการและคณะทำงานของกลุ่มออมทรัพย์และคนในชุมชนบ้านท่าคลอง

โดยผ่านกระบวนการและขั้นตอนการดำเนินงานกิจกรรมที่ 1 ประชุมทีมวิจัยชี้แจงโครงการเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินโครงการ กิจกรรมที่ 2 ประชุมชี้แจงโครงการ วิจัยกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กิจกรรมที่ 3 ประชุมทีมวิจัยประจำเดือนกิจกรรมที่ 4 กิจกรรมประชุมคณะกรรมการ แบ่งบทบาทหน้าที่กิจกรรมที่ 5 ประชุมชี้แจงกิจกรรมที่ผ่านมาและการพัฒนาการทำงานของกลุ่มกิจกรรมที่ 6 ชี้แจงแจ้งให้ทราบเรื่องกติกา/ข้อบังคับกลุ่มออมทรัพย์ กิจกรรมที่ 7 การติดตามงานและประชุมวางแผนการจัดเวทีโครงการกิจกรรมที่ผ่านมา กิจกรรมที่ 8 อบรมเพิ่มทักษะการถ่ายภาพ (โหนดจัดให้เพิ่มเติมจากกิจกรรมในแผน) กิจกรรมที่ 8 ประชุมเครือข่ายนักวิจัย (โหนดจัดให้ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนของกลุ่มเครือข่าย) กิจกรรมที่ 9 อบรมการเขียนรายงานวิจัย กิจกรรมที่ 10 จัดทำรายงานกลุ่มออมทรัพย์ท่าคลอง กิจกรรมที่ 11 ถอดบทเรียน เพื่อตอบโจทย์ตามวัตถุประสงค์กิจกรรมที่ 12 อบรมสรุปแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรื่องการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ กิจกรรมที่ 14 ศึกษาดูงานการทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น กิจกรรมที่ 15 ศึกษาดูงานการทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น กิจกรรมที่ 17 เพิ่มทักษะการทำรายงานวิจัย/เขียนรายงาน /ทำหนังสือขอเลื่อนส่งรายงานกิจกรรมที่ 18 กิจกรรมประชุมวางแผนเตรียมงานนำเสนอผลงาน กิจกรรมที่ 19 กิจกรรมประชุมวางแผนจัดปิดโครงการกิจกรรมที่ 20 เวทีนำเสนอผลงานวิจัย เรื่อง นำเสนอผลงานการดำเนินโครงการวิจัย และนำเสนอกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อการขยายการดำเนินโครงการต่อไป

ผลการดำเนินงานวิจัย

กิจกรรมกระบวนการต่างๆ ของโครงการครั้งนี้ ที่ผ่านมามีการประชุมชี้แจงโครงการเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงาน โดยการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอโคกโพธิ์ สำนักงานเกษตรอำเภอโคกโพธิ์ ผู้จัดการธนาคารการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกโพธิ์ ฯลฯ มาร่วมฟังและเสนอแนะกับกลุ่มออมทรัพย์ มีการอบรมเพิ่มทักษะการทำงานวิจัย ร่วมออกแบบแบบสอบถามและทำแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและ ฝึกการเขียนรายงาน มีการประชุมคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อทบทวนการบริหารจัดการกลุ่ม โดยมีผู้เชี่ยวชาญ

พิเศษด้านการบริหารการเงิน มาให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่มและ การให้สินเชื่อแบบมุสลิมปลอดดอกเบี้ย ประชุมการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัด รวมทั้งทิศทางที่จะพัฒนาให้เข้มแข็ง มีการสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มและคนในพื้นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลพาไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม การทำผลิตภัณฑ์ เช่นการทำสบู่ก้อน แชมพู สบุน้ำสมุนไพร, มะกรูด น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น การทำโลชั่น ทำให้นักวิจัยได้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่ม ต้องมีความอดทน ต้องใช้ความพยายาม ต้องเสียสละ ต้องสามัคคีกัน ต้องช่วยเหลือกัน เรียนรู้วิธีการทำบัญชี ที่ถูกต้องลงรายวัน และแยกประเภท วิธีการคิดเงินปันผลกำไรตามหุ้น รู้วิธีการทำตลาดออนไลน์ การทำสื่อออนไลน์

3. ข้อเสนอแนะที่ได้จากงานวิจัย

3.1 จากการวิจัยครั้งนี้สามารถนำผลวิจัยไปเป็นแนวทางการพัฒนาและวางแผนในการพัฒนาอาชีพให้สอดคล้องกับเป้าหมาย หรือวัฒนธรรมสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ได้ เช่น ข้อมูลปัจจัยความต้องการ และปัจจัยส่วนบุคคลหรือ ของแต่ละครัวเรือนในชุมชน

3.2 ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาคุณภาพทีมวิจัย ควรสร้างกระบวนการเรียนรู้ทักษะด้านการวิจัยอย่างต่อเนื่อง ควรมีการประเมินผลการทำงานของทีม ซึ่งควรจะทำเป็นระยะๆอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเป็นการทบทวนเป้าหมายเสมอ ควรมีสรางทักษะการปฏิบัติงาน คือด้านเทคโนโลยีการใช้คอมพิวเตอร์ กล้องถ่ายรูป ด้านการสื่อสารจะเป็นทางคำเขียน การสื่อสาร เพื่อเป็นพัฒนาศักยภาพการใช้เครื่องมือปฏิบัติงานและการสื่อสารในการปฏิบัติงาน

บอกเล่าเพื่อทำความเข้าใจร่วมกัน

งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นกระบวนการที่คนในชุมชนได้มาร่วมคิดทบทวนสถานการณ์ ตั้งคำถาม วางแผน หาข้อมูล ทดลองทำ วิเคราะห์ สรุปผลการทำงานและหาคำตอบเพื่อปรับปรุงงานต่อไป กล่าวคือ เริ่มคิด การตั้งคำถาม การวางแผน และค้นหาคำตอบอย่างเป็นระบบเป็นรูปธรรม โดยเรียนรู้จากการ ปฏิบัติการจริง (Action Research) อันทำให้ชุมชนได้เรียนรู้ สร้างผลงาน มีความเข้มแข็งในการแก้ไขปัญหา ของตนเองและสามารถใช้กระบวนการนี้ในการแก้ไขปัญหาอื่นๆ ในท้องถิ่น โดยมีกระบวนการศึกษาเรียนรู้ อย่างเป็นเหตุเป็นผล ดังนั้นจุดเน้นของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงอยู่ที่ “กระบวนการ” มากกว่า “ผลลัพธ์” เพื่อให้ชาวบ้านได้ประโยชน์จากงานวิจัยโดยตรง และให้งานวิจัยมีส่วนในการแก้ปัญหาของชาวบ้าน รวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นจริงในชุมชน ซึ่งจะต้องอาศัย “เวที”(การประชุม เสวนา พุดคุยถกเถียง) เป็น วิธีการเพื่อให้คนชุมชน ทั้งชาวบ้าน ครู นักพัฒนา สมาชิกอบต. กรรมการสหกรณ์ ข้าราชการ หรือกลุ่มคน อื่นๆ เข้ามาร่วมหา ร่วมใช้ “ปัญญา” ในกระบวนการวิจัย

“กระบวนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น” หมายถึง การทำงานอย่างเป็นขั้นตอน เพื่อตอบ “คำถาม” หรือ “ความสงสัย” บางอย่าง ดังนั้นสิ่งสำคัญคือประเด็น “คำถาม” ต้องคมชัด โดยมีการแยกแยะประเด็นว่าข้อ สงสัยอยู่ตรงไหน มีการหา “ข้อมูล” ก่อนทำ มีการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูล มีการ “วางแผน” การ ทำงานบนฐานข้อมูลที่มีอยู่ และในระหว่างลงมือทำมีการ “บันทึก” และมีการ “ทบทวน” ความก้าวหน้า “การวิเคราะห์” ความสำเร็จและอุปสรรคอย่างสม่ำเสมอ เพื่อ “ถอด” กระบวนการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นออกมาให้ ชัดเจน ในที่สุดก็จะสามารถ “สรุปบทเรียน” ตอบคำถามที่ตั้งไว้ แล้วจะถามใหม่ให้ดีขึ้น ตลอดจน สามารถนำไปใช้เป็นบทเรียนสำหรับเรื่องอื่นๆ หรือพื้นที่อื่นๆ ต่อไป ซึ่งทั้งหมดนี้กระทำโดย “ผู้ที่สงสัย” ซึ่งเป็นในท้องถิ่นนั่นเอง ดังนั้นกระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นงานวิจัยจึงเป็นงานวิจัยอีกแบบหนึ่งที่ไม่ยึด กับระเบียบแบบแผนทางวิชาการมากนัก แต่เป็นการสร้างความรู้ในตัวคนท้องถิ่น โดยคนท้องถิ่นเพื่อคน ท้องถิ่น โดยมุ่งเน้นแก้ปัญหาทดลองทำจริง และมีการบันทึกและวิเคราะห์อย่างเป็นระบบ การวิจัยแบบนี้ จึงไม่ใช่เครื่องมือทางวิชาการ ไม่ใช่ของศักดิ์สิทธิ์ที่ผูกขาดอยู่กับครูบาอาจารย์ แต่เป็นเครื่องมือธรรมดาที่ ชาวบ้านก็ใช้เป็น เป็นประโยชน์ในชีวิตประจำวัน ได้

สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้ใช้วิธีการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตามแนวคิดและหลักการ ดังกล่าวมาแล้วในระยะเวลาหนึ่ง พบว่าชาวบ้านหรือทีมวิจัยส่วนใหญ่สามารถสะท้อนการดำเนินงานด้วย การบอกเล่าได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันก็พบว่า การเขียนรายงานเป็นปัญหาสร้างความหนักใจให้แก่ นักวิจัยเป็นอย่างมาก ดังนั้นด้วยความตระหนักถึงสถานการณ์ปัญหาดังกล่าว สกว.ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่นจึงได้ ปรับรูปแบบการเขียนรายงานให้มีความยืดหยุ่น และมีความง่ายต่อการนำเสนองานออกมาให้รูปแบบที่ นักวิจัยถนัด โดยไม่ยึดติดในเรื่องภาษาและรูปแบบที่เป็นวิชาการมากเกินไป ซึ่งเป้าหมายสำคัญของราย งานวิจัยยังคงมุ่งเน้นการนำเสนอให้เห็นภาพของกระบวนการวิจัยมากกว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย โดย กลไกสำคัญที่จะช่วยให้ นักวิจัยมีความสามารถเขียนรายงานที่นำเสนอกระบวนการวิจัยได้ชัดเจนยิ่งขึ้น คือ

ศูนย์ประสานงานวิจัย (Node) ในพื้นที่ซึ่งทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง โครงการวิจัยมาตั้งแต่เริ่มต้นจนกระทั่งจบการทำงานวิจัย ดังนั้น Node จะรับรู้พัฒนาการของ โครงการวิจัยมาตลอด บทบาทการวิเคราะห์เนื้อหาหรือกิจกรรมของโครงการจึงเป็นการทำงานร่วมกันระหว่าง Node และนักวิจัย ซึ่งความร่วมมือดังกล่าว ได้นำมาซึ่งการถอดบทเรียนโครงการวิจัยสู่การเขียนมาเป็นรายงานวิจัยที่มีคุณค่าในที่สุด

อย่างไรก็ตาม รายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น แจ่มไม่สมบูรณ์แบบดังเช่นรายงานเชิงวิชาการโดยทั่วไป หากแต่ได้คำตอบและเรื่องราวต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการวิจัย ซึ่งท่านสามารถเข้าไปค้นหา ศึกษาและเรียนรู้เพิ่มเติมได้จากพื้นที่

บทคัดย่อ

โครงการ”แนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน บ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอกอโพธิ์ จังหวัดปัตตานี”นี้มีวัตถุประสงค์1.เพื่อศึกษาบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่จะบ้านท่าคลองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน2.เพื่อศึกษาแนวทางการการเพิ่มทักษะคณะกรรมการกลุ่มให้สามารถทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ 3.เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ที่จะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นกรรมการและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ที่จะบ้านท่าคลองและคนในชุมชนที่สนใจ

การวิจัยครั้งนี้เป็นงานวิจัยแบบมีส่วนร่วมมีขั้นตอนการดำเนินงานดังนี้ 1.ประชุมชี้แจงโครงการเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินโครงการ 2.ประชุมทีมวิจัยประจำเดือนเพื่อสรุปและวางแผนการทำงานร่วมกัน 3.อบรมเพิ่มทักษะการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงาน 4.ประชุมคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อทบทวนประสิทธิภาพการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่จะที่ผ่านมา โดยวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ข้อจำกัด รวมทั้งทิศทางที่จะพัฒนาให้เข้มแข็ง5.สอบถามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มและคนในพื้นที่เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกและคนในพื้นที่6.เรียนรู้ประสบการณ์การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่เข้มแข็งเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน ด้วยวิธีการศึกษาดูงาน7.ประชุมวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา (ในกิจกรรมที่ 4-6)8. นำเสนอผลการศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็ง เกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกและคนในพื้นที่ 9.ปฏิบัติการแบบแผนเพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็งด้วยวิธีการ 9.1อบรมเพิ่มทักษะการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์แก่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ 9.2ปรับระบบการบริหารจัดการกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ 9.3จัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน 10.ประชุมสรุปผลการปฏิบัติการเพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกและคนในพื้นที่ 11.จัดเวทีนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่จะบ้านท่าคลองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันจากปัญหาในยุคที่ 1(ช่วงก่อเกิดกลุ่มออมทรัพย์ 2553-2557)ทางกลุ่มจะให้คนที่ใช้สินเชื้อมาส่งเงินสินเชื่อเองที่บ้านประธาน หลังจากทำไปแล้ว 1 ปี ปรากฏว่าไม่ประสบผลสำเร็จ มีการส่งเงินคืนแค่ 20% ทำให้เกิดแนวทางการพัฒนาในให้ก้าวหน้าไปสู่ยุคที่ 2(ช่วงฟื้นฟูแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ 2558-2560) โดยเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการใหม่ โดยคณะกรรมการประชุมและมีการแต่งตั้งฝ่ายสินเชื่อไปเก็บเงินที่บ้านคนที่ใช้สินเชื่อ ทุกสัปดาห์และกำหนดให้เป็นทุกวันจันทร์ แต่แต่ละปีจะมีการอนุโลมในกรณีที่ 1)ช่วงเดือนธันวาคม ฝนตกกริดยงไม่ได้ 2)ช่วงเดือนรอมฎอน (ถือศีลอด) เดือนนี้ ชาวบ้านส่วนใหญ่จะไม่ทำงานเพราะเป็นเดือนที่ทุกคนจะต้องทำ(อิบาดะ)ทำความดี มุสลิมเราถือว่าเป็นเดือนอันประเสริฐ 3)กรณีที่สมาชิกไม่สามารถส่งเงินได้ต้องอยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการ

การเพิ่มศักยภาพการทำงานให้แก่สมาชิกในกลุ่มออมทรัพย์ โดยมีการให้ความรู้ อบรมการทำบัญชี ทำให้กลุ่มมีความรู้ในเรื่องการทำบัญชีที่ถูกต้อง และแม่นยำ มีการลงสมุดรายวันและแยกประเภททำให้ง่ายต่อการตรวจสอบ คณะกรรมการและสมาชิกได้มีการพัฒนาตัวเอง กล้าที่จะพูดในที่สาธารณะมากขึ้น กล้าแสดงออก สามารถนำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเองผ่านสื่อออนไลน์ได้เป็นผู้นำทางความคิด พูดเก่ง เขียนเก่ง ฟังเก่ง และมีความพยายามที่จะเรียนรู้ในทุกๆเรื่องที่มีโอกาส และให้ความร่วมมือในทุกๆกิจกรรม ไม่ว่าจะเป็นงานชุมชน งานส่วนตัว ได้รู้จักกับกลุ่มต่างๆและได้แลกเปลี่ยนความรู้ ได้เป็นวิทยากรสอนกับเครือข่ายหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และ จังหวัด เป็นที่รู้จักของกลุ่มต่างๆมากขึ้น

การพัฒนากลุ่มออมทรัพย์จะทำให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน กลุ่มออมทรัพย์มีกติกา กฎระเบียบ ข้อบังคับ ที่ชัดเจนตามรูปแบบอิสลามและเป็นที่ยอมรับของสมาชิก กลุ่มสมาชิกมีน้ำใจมีความซื่อสัตย์ต่อกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีกิจกรรมร่วมกันและมีการจัดตั้งสวัสดิการเช่นซารีกัตมาติ(เงินสมทบค่าจัดการงานศพ)มีการสร้างรายได้จากผลิตภัณฑ์ต่างๆเพื่อสมาชิกสามารถออมได้อย่างต่อเนื่องทั้งนี้ทางกลุ่มได้เปิดโอกาสให้กับทุกคนที่สนใจจะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มและสามารถสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ได้ตลอดไม่จำกัดอายุ และเพศทำให้มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ อีกทั้งกลุ่มออมทรัพย์ยังเป็นกลุ่มหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรมในชุมชนอีกด้วย

บทที่ 1

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

กลุ่มออมทรัพย์จะบ้านท่าคลอง เดิมมีชื่อว่ากลุ่มออมทรัพย์หงาชิเระ (ขันหมาก) ก่อตั้งเมื่อเดือนสิงหาคม 2553 โดยการสนับสนุนความรู้ แนวคิดเรื่องการตั้งกลุ่มออมทรัพย์จากเจ้าหน้าที่ของเครือข่ายชุมชนศรัทธา ตั้งอยู่ในหมู่บ้านท่าคลอง หมู่ที่ 10 ของตำบลโคกโพธิ์ อำเภอลือโขด จังหวัดบึงกาฬ มีสมาชิกกลุ่มจำนวน 10 คน ส่งเงินออมเดือนละ 30 บาท วัตถุประสงค์ของกลุ่มเพื่อ 1) ฝึกการออมเงิน 2) เพื่อเป็นสวัสดิการแก่สมาชิก และ 3) เพื่อสร้างอาชีพเสริมรายได้ให้กับสมาชิก หลังจากทำไปได้ระยะหนึ่ง ก็มีคนสนใจเข้าร่วมกลุ่มเรื่อยๆ โดยกลุ่มจะเปิดโอกาสให้ทุกคนเข้ามาเป็นสมาชิกกลุ่มตลอด ยกเว้นสมาชิกที่เข้ามาแล้วลาออกไป จะไม่รับเพราะถือว่าเขาไม่มั่นใจในกลุ่ม ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 30 คน และมีเงินออมทรัพย์จำนวน 102,000 บาท การบริหารจัดการกลุ่ม มีคณะกรรมการ 13 คน แบ่งความรับผิดชอบเป็น 4 โซน มีการตั้งกฎระเบียบและข้อบังคับของกลุ่ม มีการประชุมทุกเดือน มีการจดบันทึกการประชุมทุกครั้ง

การดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์จะบ้านท่าคลองที่ผ่านมามีตั้งแต่ปี 2553 ถึงปัจจุบัน ประกอบด้วยกิจกรรม

- 1) ออมเงินออมทุกเดือน เดือนละ 100 บาท ไม่เกินวันที่ 15 ของเดือน
- 2) ทำมะพร้าวคั่วเพื่อจำหน่าย เดือนตุลาคม 2554 มีการจัดตั้งคณะกรรมการ 1 ชุดทำหน้าที่ดูแลกลุ่มมะพร้าวคั่ว ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากโครงการจัดตั้งศูนย์อิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ ในเรื่องอุปกรณ์ เช่น กระทะ ตะหลิว เครื่องชงมะพร้าว ฯลฯ
- 3) ร้านค้าลอยฟ้า (เดือนพฤศจิกายน 2554) เช่น น้ำตาลทราย น้ำมันพืช เนสกาแฟ ฯลฯ (เน้นของใช้ในครัวเรือน) คนที่ไม่เป็นสมาชิกก็สามารถมาใช้บริการร้านค้าลอยฟ้าได้
- 4) ทำผลิตภัณฑ์ลดรายจ่ายในครัวเรือน เช่น น้ำยาล้างจาน ยาสระผม น้ำหมักชีวภาพ สบู่ก้อนจากข้าวพันธุ์ขอลูง (ไม่ต้องใช้เงินออมออม) ใน 1 เดือน จะมีการนัดสมาชิกกลุ่มมาทำน้ำยาล้างจาน หรือสบู่ไว้ใช้หรือถ้ามีงานมัสยิดหรืองานแต่งหรือมีงานในหมู่บ้าน ก็จะร่วมมือกันทำน้ำยาล้างจานและ ขนมไปมอบให้เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน
- 5) บั๊มน้ำมันหยอดเหรียญ (เดือนมกราคม 2555) มีสมาชิกลงหุ้น คนละ 2,000 บาท ซึ่งมาจากสมาชิกออมทรัพย์จะ 20 คน (ตามความสมัครใจของสมาชิก) มีคณะกรรมการ 1 ชุด เพื่อดูแลเกี่ยวกับบั๊มน้ำมันหยอดเหรียญ คนที่ไม่เป็นสมาชิกออมทรัพย์จะไม่มีสิทธิ์เข้ามาเป็นสมาชิกบั๊มน้ำมันหยอดเหรียญ เพราะกลุ่มมองว่าเป็นการมองผลประโยชน์อย่างเดียว ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรม จำนวนเงินไม่พอต้องยืมจากกลุ่ม

ออมทรัพย์ 60,000 บาท หลังจากทำมา 1 ปี ได้กำไรนำมาคืนให้กับกลุ่มออมทรัพย์ได้ พอปีที่ 2 คืนทุนให้กับสมาชิก คนละ 1,000 บาท หลังหักค่าเสื่อมราคา (กันเงินไว้เพื่อดูแลรักษาเครื่อง)

6) การให้สินเชื่อกับสมาชิก เป็นอีกทางออกหนึ่งสำหรับสมาชิกที่ต้องการผ่อนของในระยะยาว ภายในระยะเวลา 6 เดือน เช่นสมาชิกซื้อปุ๋ยใส่ยางกับกลุ่มออมทรัพย์ในราคา 3,000 บาท เข้ากลุ่ม 500 บาท ในเรื่องการให้สินเชื่อกับสมาชิก ซึ่งตรงนี้กลุ่มมีที่ปรึกษาที่มีอหามัน บิหล่าน และคณะกรรมการมัตยิด ที่ไม่ได้เป็นสมาชิกแต่ได้ให้ความรู้กับกลุ่มออมทรัพย์เพราะคิดว่าเป็นเรื่องของแม่บ้านที่จะทำกลุ่มกันเอง ภรรยาของบิหล่านเองก็เป็นสมาชิก และมีครูสอนศาสนาที่เป็นสมาชิก ภรรยากรรมการมัตยิด

ผลที่ได้จากการดำเนินการของออมทรัพย์สัจจะในกิจกรรมต่างๆ ทำให้สมาชิกกลุ่มซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้หญิงที่ขาดโอกาสในการศึกษา จบการศึกษาระดับประถมศึกษา มีความภาคภูมิใจที่สามารถรวมกลุ่มและช่วยกันบริหารจัดการกลุ่มให้คงอยู่มาจนถึงปัจจุบันได้ มีความมั่นใจและมีเงินออมเป็นของตัวเอง มีวินัยในการออมเงิน มีเงินปันผลทุกปี ถึงแม้แต่ละปีได้น้อยแต่พวกเค้าก็รู้สึกภูมิใจ และมีความสุข สามารถยืมเงินมาใช้ได้ในยามจำเป็น เรียกว่าเงินด่วนจำเป็น แบบไม่ใช่เงินสินเชื่อ เช่น ยามเจ็บป่วยเข้าโรงพยาบาล (ให้ยืม) ไม่เกิน 500 บาท ระยะเวลาคืน ภายใน 2 เดือน ในวงเงิน 500 บาท แต่ปัจจุบันยังไม่มี การใช้บริการเงินด่วนจำเป็น เพราะสมาชิกทุกคนมีวินัย ความซื่อสัตย์ รวมทั้งได้พัฒนาศักยภาพตัวเองและสมาชิกกลุ่มจากการที่มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้สิ่งใหม่ กับเครือข่ายและหน่วยงานที่มาสนับสนุน ซึ่งความรู้ใหม่ ที่ได้รับสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาออมทรัพย์ได้เป็นอย่างดี

อย่างไรก็ตาม กลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง ก็สังเกตเห็นว่าการดำเนินงานที่ผ่านมายังประสบปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับ 1) กรรมการและสมาชิกกลุ่มไม่ค่อยมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของกลุ่ม สาเหตุเกิดจากการขาดความมั่นใจในตัวเองและไม่กล้าแสดงออก ส่งผลให้การดำเนินงานของกลุ่มดำเนินงานแบบค่อยเป็นค่อยไป สมาชิกกลุ่มก็ไม่เพิ่มจำนวน ทำให้เงินทุนหมุนเวียนของกลุ่มมีน้อยไม่สามารถเป็นที่พึ่งให้กับสมาชิกได้อย่างเต็มที่ และ 2) กลุ่มสัจจะออมทรัพย์บ้านท่าคลอง ยังไม่เป็นที่รู้จักและมีบทบาทในการเอื้อประโยชน์แก่คนในชุมชนมากนัก คณะผู้วิจัยซึ่งประกอบด้วยคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มจึงเห็นความสำคัญที่จะต้องจัดทำโครงการนี้ขึ้น โดยมุ่งหวังว่าผลจากการศึกษาครั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญในการพัฒนาออมทรัพย์สัจจะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนต่อไป

คำถามการวิจัย

แนวทางพัฒนากลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองให้เข้มแข็งเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนที่เหมาะสม ควรเป็นอย่างไร?

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์จะบ้านท่าคลองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการการเพิ่มทักษะคณะกรรมการกลุ่มให้สามารถทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์จะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน

เป้าหมาย

เพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองให้เข้มแข็งเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน

กรอบแนวคิด

การศึกษาครั้งนี้ เกิดจากคำถามของคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองที่ต้องการศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์จะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน อาศัยกรอบแนวคิด คือ

รู้จักตนเอง ได้จากการศึกษาและทบทวนสภาพการบริหารจัดการกลุ่ม มองหาต้นทุนของกลุ่ม และวางแผนการทำงานอย่างมีส่วนร่วม

ตระหนักถึงปัญหาและร่วมกันแก้ปัญหา วิเคราะห์บทเรียนและประสบการณ์จากข้อมูลความรู้และกิจกรรมกลุ่มที่ผ่านมา

เพื่อนำไปสู่เป้าหมาย คือ สามารถพัฒนากลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองให้เข้มแข็งเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน

ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์จะบ้านท่าคลองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน
2. ศึกษาแนวทางการการเพิ่มทักษะคณะกรรมการกลุ่มให้สามารถทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
3. ศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์จะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน

ขอบเขตพื้นที่

กลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง หมู่บ้านท่าคลอง หมู่ที่ 10 ของตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1. ประชุมชี้แจงโครงการเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินโครงการ
2. ประชุมทีมวิจัยประจำเดือนเพื่อสรุปและวางแผนการทำงานร่วมกัน
3. อบรมเพิ่มทักษะการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเรื่องการวิเคราะห์ข้อมูลและการเขียนรายงาน
4. ประชุมคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อสหกรณ์การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะที่ผ่านมา โดยวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และ ข้อจำกัด รวมทั้งทิศทางที่จะพัฒนาให้เข้มแข็ง
5. สอบถามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มและคนในพื้นที่เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกและคนในพื้นที่
6. เรียนรู้ประสบการณ์การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่เข้มแข็งเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน ด้วยวิธีการศึกษาดูงาน
7. ประชุมวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษา (ในกิจกรรมที่ 4-6)
8. นำเสนอผลการศึกษาและจัดทำแผนปฏิบัติการเพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็ง เกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกและคนในพื้นที่
9. ปฏิบัติการแบบแผนเพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็งด้วยวิธีการ
 - 9.1 อบรมเพิ่มทักษะการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์แก่คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์
 - 9.2 ปรับระบบการบริหารจัดการกลุ่มให้มีประสิทธิภาพ
 - 9.3 จัดกิจกรรมที่ตอบสนองความต้องการของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน
10. ประชุมสรุปผลการปฏิบัติการเพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกและคนในพื้นที่
11. จัดเวทีนำเสนอผลการศึกษาวิจัย

ระยะเวลาดำเนินงาน

ระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2559 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2560

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลงานเชิงวิจัย

1. ได้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับบทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

2. ได้ข้อมูลความรู้เกี่ยวกับแนวทางการเพิ่มทักษะคณะกรรมการกลุ่มให้สามารถทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ได้แนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์สัจจะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน

ผลงานเชิงพัฒนา

1. สมาชิกกลุ่มสามารถเข้าใจและเรียนรู้บทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน

2. สมาชิกในกลุ่มเกิดความมั่นใจและร่วมกันบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพ

3. สมาชิกในกลุ่มและคนในชุมชนได้ประโยชน์จากการเข้าร่วมกิจกรรมและเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการดำเนินวิจัยโครงการแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนบ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ทีมวิจัยได้รวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

2.1.1 ความหมายของสหกรณ์

2.1.2 ความสำคัญของสหกรณ์

2.1.3 ประเภทของสหกรณ์

2.1.4 สหกรณ์ออมทรัพย์

2.2 ขอบข่ายการบริหารงานสหกรณ์

2.2.1 วัตถุประสงค์

2.2.2 โครงสร้างและการจัดองค์การ

2.2.3 การบริหารทรัพยากรมนุษย์

2.2.4 การให้บริการสมาชิก

2.2.5 การจัดสวัสดิการสมาชิก

2.2.6 การสร้างความร่วมมือระหว่างสหกรณ์

2.3 แนวคิดสหกรณ์อิสลาม

2.4 ตัวอย่างสหกรณ์อิสลาม

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสหกรณ์

2.1.1 ความหมายของสหกรณ์

พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. 2530 (2534 : 520) ให้ความหมายของคำว่า “สหกรณ์” หมายถึง งานร่วมมือกันเพื่อกำไรหรือประโยชน์วิธีการจัดการอย่างหนึ่งที่บุคคลพอใจ ร่วมมือกันเพื่อผลทางเศรษฐกิจโดยแบ่งกำไรเสมอกัน

อุดม เศษกิจวงศ์และนคร จิโรจน์พันธุ์ (2540 : 1-2) กล่าวว่า มีผู้ให้คำนิยาม “สหกรณ์” (Cooperative) ไว้ต่างๆ กัน ดังนี้

1. สหกรณ์เป็นวิธีจัดงานรูปหนึ่ง ซึ่งบุคคลหลายคนเข้าร่วมกัน โดยความสมัครใจของตนเองในฐานะที่เป็นมนุษย์เท่านั้น และโดยมีสิทธิเสมอหน้ากันหมด เพื่อบำรุงตนเองให้เกิดความจำเป็นในทางทรัพย์สิน
2. การสหกรณ์ คือ การช่วยตนเอง ซึ่งบังเกิดผลโดยการรวบรวมกันจัดตั้งขึ้นเป็นองค์การ
3. สมาคมสหกรณ์ เป็นที่รวมคนด้วยความมุ่งหมายในลักษณะหุ้นส่วนการค้า ซึ่งจัด กันในหมู่ผู้มีทรัพย์สินน้อย และวางวิธีการโน้มไปในทางมิให้เกิดความเห็นแต่ประโยชน์ส่วนตัว โดยวางเงื่อนไข ไว้ว่าสมาชิกจะได้รับประโยชน์แบ่งตามส่วนแห่งกิจการงานที่กระทำกับสมาคม
4. สมาคมสหกรณ์คือ ชุมชนซึ่งรวมงานกันโดยสมัครใจ และโดยยึดถือหลัก ประชาธิปไตย เป็นที่ตั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก และการรับใช้แก่สมาชิก หรือเพื่อให้สามารถประกอบการผลิตรกรรมเพื่อจำหน่าย หรือจัดการขายผลิตผลของสมาชิก หรือจัดหาทุน ให้สมาชิก กู้ยืม หรือรวมวัตถุประสงค์เหล่านี้ เข้าด้วยกัน และในขณะเดียวกัน เฉลี่ยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น เนื่องจากการ นี้ให้แก่สมาชิกตามสัดส่วน ซึ่งได้ตกลงเห็นพร้อมกันว่าเป็นที่ยอมรับสำหรับสมาชิกแต่ละคน และสำหรับ หมู่คณะ
5. สหกรณ์หมายถึง องค์การแบบหนึ่งที่มีกลุ่มบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไป รวมกันจัดตั้ง โดยวิธีการที่ถูกต้องตามกฎหมาย เพื่อช่วยแก้ไขปัญหาคาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพอย่างเดียวกัน โดยวิธีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ตามหลักและวิธีการสหกรณ์โดยมิได้มุ่งหวังผลกำไร

จากนิยามความหมายต่างๆ ของสหกรณ์ดังกล่าวข้างต้น พอที่จะสรุปความหมายของ สหกรณ์ว่า สหกรณ์เป็นองค์การทางเศรษฐกิจและสังคมที่เน้นการรวมกลุ่มบุคคล รวมทรัพย์สินโดยสมัครใจ ตามหลัก ความเสมอภาค เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยสุจริตวิธีและมีได้หวังผล กำไรสูงสุด โดยอาศัยการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ให้เกิดการอยู่ดีกินดีในหมู่สมาชิก

2.1.2 ความสำคัญของสหกรณ์

สมเกียรติ ฉายไช่น (2540 : 26 – 28) กล่าวว่า การสหกรณ์ในประเทศไทย มีมูลเหตุสืบเนื่องมาจาก เมื่อประเทศไทยได้เริ่มมีการติดต่อค้าขายกับต่างประเทศ มากขึ้นในสมัยกรุงรัตน โกสินทร์ ระบบเศรษฐกิจ ของชนบทก็ค่อยๆ เปลี่ยนจากระบบเศรษฐกิจ แบบเพื่อเลี้ยงตัวเองมาสู่ระบบเศรษฐกิจ แบบเพื่อการค้าความต้องการเงินทุนในการขยายการผลิตและการครองชีพจึงมีเพิ่มขึ้น ชาวนาไม่มีทุน รอนของตนเองก็หันไป กู้ยืมเงินจากบุคคลอื่น ทำให้ต้องเสียดอกเบี้ยในอัตราสูงและยังถูกเอาเปรียบจาก พ่อค้านายทุนทุกวิถีทางอีก

ด้วย ฆราวาสจึงตกเป็นฝ่ายเสียเปรียบอยู่ตลอดเวลา ทำนาได้ข้าวเท่าใด ก็ต้อง ขายใช้หนี้ เกือบหมด นอกจากนี้ การทำนาก็ยังมีผลผลิตที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับ สภาพดินฟ้าอากาศ ถ้าปีไหน ผลผลิตเสียหายก็จะทำให้หนี้สินพอกพูนมากขึ้นเรื่อย ๆ จนลูกหนี้บางรายต้อง โอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่ เจ้าหนี้และกลายเป็นผู้เช่านา หรือเร่ร่อน ไม่มีที่ดินทำกินไปในที่สุด

วิทยากร เขียงกุล (2550 : 48) กล่าวว่า ประเทศกำลังพัฒนา สหกรณ์มีบทบาทสำคัญใน การพัฒนา การศึกษาผู้ใหญ่ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาอาชีพของคนและเศรษฐกิจโดยรวม รวมทั้งการจัดการศึกษา ขึ้นประถมในพื้นที่ที่รัฐบาลกลางเข้าไปไม่ถึง หรือจัดการศึกษาได้อย่างไม่มีคุณภาพ เพราะ สหกรณ์เป็น องค์การที่คนในชุมชนเป็นเจ้าของ สหกรณ์จึงรู้ความต้องการของชุมชน และระดมคนในชุมชน มาช่วยพัฒนา การศึกษาสำหรับคนในชุมชนเพื่อชุมชน ตลอดจนมีสมาชิกที่เข้มแข็ง สหกรณ์จะช่วยกัน ตรวจสอบคุณภาพ การทำงานของครู ได้ดีกว่าระบบบริหารของรัฐบาลกลาง โดยสรุปแล้ว เราจะเห็นว่าประเทศโดยทั่วไป ยอมรับว่าสหกรณ์มีความสำคัญต่อการ ดำเนินชีวิตของประชาชนเป็นอย่างมาก โดยสหกรณ์เป็นองค์การที่มี บทบาทสำคัญในด้านต่างๆ เช่น บทบาท ในการพัฒนาเศรษฐกิจ บทบาทในการพัฒนาสังคม บทบาทในการ พัฒนาการศึกษากองสมาชิกให้มีความ เจริญก้าวหน้า โดยในแต่ละบทบาทนี้ จะมีกิจกรรมต่างๆ ที่เป็นการ ส่งเสริมให้สมาชิกสามารถมี ความก้าวหน้าในชีวิตได้เป็นอย่างดี

2.1.3 ประเภทของสหกรณ์

การแบ่งหรือการจำแนกประเภทของสหกรณ์คือการจำแนกหมวดหมู่ของสหกรณ์ที่มีอยู่ ทั้งหมดออกเป็นกลุ่มๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้น ซึ่งการแบ่งประเภทสหกรณ์โดยทั่วไปนั้น อาจใช้เกณฑ์ หนึ่ง เกณฑ์ใด หรือหลายเกณฑ์พร้อมกันไปก็ได้ทั้งนี้ วิธีการแบ่งที่ใช้เกณฑ์ต่างกันย่อมจะให้ความหมายที่ต่างกัน และสามารถสื่อความหมายที่จะบ่งชี้ ลักษณะพิเศษของสหกรณ์ประเภทนั้นๆ ได้อย่างชัดเจน

สุวรรณา ทูวโชติ (2541 : 9 – 10) ได้จำแนกประเภทสหกรณ์ในประเทศไทยภายใต้ กฎกระทรวงซึ่ง ออกตามพระราชบัญญัติสหกรณ์พ.ศ. 2511 ออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. สหกรณ์การเกษตร (Agriculture Co-operative)
2. สหกรณ์ประมง (Fishery Co-operative)
3. สหกรณ์นิคม (Land Settlement Co-operative)
4. สหกรณ์ร้านค้า (Consumers Co-operative)
5. สหกรณ์บริการ (Service Co-operative)
6. สหกรณ์ออมทรัพย์ (Thrift and Credit Co-operative)

2.1.4 สหกรณ์ออมทรัพย์

สหกรณ์ออมทรัพย์ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ที่มีรายได้น้อย ที่ได้รับความเดือดร้อนเพราะไม่สามารถจะหารายได้เพิ่มให้เพียงพอกับรายจ่ายที่เพิ่มขึ้น และมักจะแก้ไข ปัญหาด้วยการกู้ยืมเงินจากนายทุน โดยยอมเสีย ดอกเบี้ยในอัตราสูง จึงก่อให้เกิดหนี้สินผูกพันและก่อให้เกิด ความเดือดร้อนแก่ตนเองและครอบครัวภายหลังบุคคลที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนดังกล่าว จึงร่วมกัน แก้ไข ปัญหาด้วยการรวมกลุ่มกัน จัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์ขึ้นเพื่อบรรเทาปัญหาความเดือดร้อน โดยยึด หลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

นครจิโรพันธ์ (2540: 92) กล่าวว่า สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสหกรณ์ ที่จัดตั้งขึ้นในหมู่ประชาชนมี รายได้ประจำโดยมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการประหยัดและการออมโดยวิธี สหกรณ์และเพื่อช่วยแก้ไข ปัญหาการครองชีพของสมาชิกโดยการให้กู้ยืมเงินไปใช้จ่ายตามความจำเป็น การให้กู้ยืมของสหกรณ์ออม ทรัพย์จะให้กู้ยืม เฉพาะบุคคลที่เป็นสมาชิกเท่านั้น ซึ่งมักได้แก่ข้าราชการ ลูกจ้าง ครูลูกจ้างสถาน ประกอบการ เป็นต้น โดย คิดดอกเบี้ยในอัตราที่ต่ำเพราะสหกรณ์มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมฐานะทาง เศรษฐกิจของสมาชิก การกู้ยืม เงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์มักกำหนดให้ต้องมีบุคคลอื่นซึ่งเป็นสมาชิก ด้วยกันค้ำประกัน หรืออาจต้องมี หลักทรัพย์มาค้ำประกันด้วยก็ได้

การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์นั้นจะเกี่ยวข้องกับการรับฝากเงินจาก สมาชิกและสหกรณ์อื่น การส่งเสริมให้สมาชิกออมทรัพย์การให้เงินกู้แก่สมาชิกและสหกรณ์อื่น การจัดหา รายได้เพิ่ม ฝากหรือ ลงทุนอย่างอื่นตามกฎหมาย การจัดหาทุนเพื่อกิจการของสหกรณ์รวมถึงการให้บริการ อื่นๆ แก่สมาชิก และ การกระทำการต่างๆ ให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

2.2 ขอบข่ายการบริหารงานสหกรณ์

สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ดำเนินงานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่สมาชิกใน การรับ ฝากเงิน กู้ยืมเงิน รับสวัสดิการต่างๆ ตามที่สหกรณ์จัดเตรียมไว้รวมไปถึงการทำธุรกรรมต่างๆ โดยทั่วไป แล้วแต่ละสหกรณ์มักจะมีขอบข่ายและกระบวนการบริหารจัดการของสหกรณ์คล้ายคลึงกัน ดังนี้

2.2.1 วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์สหกรณ์ออมทรัพย์เป็นสถาบันการเงินที่ส่งเสริมให้บุคคลที่เป็นสมาชิกรู้จัก การ ประหยัด รู้จักการออมทรัพย์และสามารถบริการเงินกู้ให้แก่สมาชิกเพื่อนำไปใช้จ่ายเมื่อเกิดความจำเป็น (สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย : ออนไลน์)

2.2.2 โครงสร้างและการจัดองค์การ

โครงสร้างองค์การ หมายถึง การกำหนดขอบเขตของงานของส่วนต่างๆ ของ องค์การ รวมทั้งการจัดสรรทรัพยากร การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบ การประสานงานระหว่าง สมาชิกในองค์การ ส่วนต่างๆ ขององค์การ เพื่อให้การดำเนินงานของกิจกรรมต่างๆ บรรลุผลขององค์การ ส่วนการจัดองค์การ หมายถึง กระบวนการจัดความสัมพันธ์ของหน่วยงาน หรือส่วนต่างๆ ที่มีอยู่ในองค์การ ให้สามารถดำเนินกิจกรรมอย่างมีความสัมพันธ์จนบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ขององค์การ

2.2.3 การบริหารทรัพยากรมนุษย์

การบริหารทรัพยากรมนุษย์คือ กระบวนการที่ผู้บริหารใช้ศิลปะและกลยุทธ์ดำเนินสรรหา คัดเลือก และบรรจุบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมไปปฏิบัติงานในองค์การ พร้อมทั้งสนใจ การพัฒนา ชำรงรักษาให้สมาชิกที่ปฏิบัติงานในองค์การเพิ่มพูนความสามารถ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดีใน การทำงาน และยังรวมไปถึงการแสวงหาวิธีการที่ทำให้สมาชิกในองค์การที่ต้องหลุดพ้นจากการทำงานด้วยเหตุทุพพลภาพเกษียณอายุ หรือเหตุอื่นใดในงานให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมี

2.2.4 การให้บริการสมาชิก

การบริการ คือ การให้ความช่วยเหลือหรือการดำเนินการเพื่อประโยชน์ของอื่น การบริการที่ดี ผู้รับบริการก็จะได้รับความประทับใจและชื่นชมองค์กร ได้แก่ การให้ความสะดวกแก่ลูกค้า ให้ความสบาย ความจริงใจ ความช่วยเหลือ รวมถึงการให้เกียรติลูกค้า การต้อนรับ และให้ความเข้าใจซึ่งถือว่ามีความสำคัญที่สุดในการแสดง บทบาทหน้าที่ของผู้ให้บริการ การให้ความเข้าใจแก่ลูกค้าจะสะท้อนทัศนคติที่ดีต่อการบริการของผู้ ให้บริการ สรุปได้ว่า การให้บริการคือ การปฏิบัติและการอำนวยความสะดวกแก่ผู้อื่น โดยทำให้เกิดความประทับใจและมีความสุข

2.2.5 การจัดสวัสดิการสมาชิก

การจัดสวัสดิการแก่สมาชิกขององค์กรนั้นเป็นที่ยอมรับว่ามีความจำเป็นและจะขาดเสีย ไม่ได้ เนื่องจากสิ่งนี้ ถือได้ว่าเป็นสิ่งจูงใจให้สมาชิกองค์กรมีขวัญและกำลังใจมากยิ่งขึ้น การจัดสวัสดิการเป็น กระบวนการหนึ่งของการบริหารสมาชิกองค์กร โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้สมาชิกมีความพึงพอใจของสมาชิก อันจะส่งผลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวขององค์กรนั้น

2.2.6 การสร้างความร่วมมือระหว่างสหกรณ์

การสร้างความร่วมมือระหว่างสหกรณ์เป็นวิธีการสำคัญที่จะช่วยให้สหกรณ์สามารถ ดำเนินงานไป ได้บรรลุวัตถุประสงค์การร่วมมือระหว่างสหกรณ์สามารถทำได้ทุกด้าน เช่น ในด้านการทำธุรกิจ ข่าวสาร การให้การศึกษา และในด้านเงินทุน เป็นต้น ซึ่งถ้าสหกรณ์ต่างๆ ที่มีอยู่ทั่วไป ในโลกนี้ สามารถให้ความร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันอย่างจริงจังแล้ว สหกรณ์ทุกสหกรณ์ก็ควรจะสามารรถ ช่วยเหลือสมาชิกให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้สังคมทั่วไปมีความกินดีอยู่ดีและมีสันติสุขตามเป้าหมายที่สหกรณ์ตั้งไว้

2.3 แนวคิดสหกรณ์อิสลาม

สหกรณ์อิสลามเป็นการร่วมมือระหว่างบุคคลจำนวนสองคนหรือมากกว่าสอง คน โดยการดำเนินงานของสหกรณ์จะต้องยึดหลักการอัลกุรอานและฮิสฎุนนะฮ์เป็นบรรทัดฐาน คือ จะต้องไม่ปรากฏ ซึ่งกิจการที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย การเอารัดเอาเปรียบ และการหลอกลวง โดยการดำเนินงานของสหกรณ์นั้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดความดีงาม ช่วยเหลือระหว่างสมาชิกด้วยกันความว่า ดัง ความหมายอัลกุรอาน สูเราะฮ์อัลมาอิอะฮะฮ์ที่ 2 “และจงร่วมมือกันในเรื่องดีงามและความเข้มแข็ง และ จงอย่าได้ร่วมมือกันในเรื่องที่เป็นบาปและการเป็นศัตรูกัน”

สหกรณ์อิสลามนับว่าเป็นหน่วยงานหนึ่งที่น่าสนใจไปในรูปแบบและกรอบที่ ศาสนาอิสลาม กำหนดไว้กิจกรรมรวมถึงความพยายามใดๆของสหกรณ์นั้นจะต้องยึดจากอัลกุรอานและฮิสฎุนนะฮ์เป็นสำคัญ ด้วยเหตุนี้ในสหกรณ์อิสลามจึงไม่ปรากฏซึ่ง สิ่งที่ขัดกับหลักการอิสลาม เช่น กิจการที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย การเอารัดเอาเปรียบ การหลอกลวง เป็นต้น สหกรณ์หรือในภาษาอาหรับเรียกว่า ชะริกะฮ์ ตะอาวันียะฮ์ เป็นความร่วมมือในการลงทุน โดยมีการตกลงและสัญญากันระหว่างสองคนหรือมากกว่าสองคน ฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ลงทุนออกค่าใช้จ่าย ส่วนอีกฝ่ายหนึ่งเป็นผู้นำทุนดังกล่าวไปดำเนินการบนพื้นฐานของการแบ่งผลประโยชน์ตามที่ได้สัญญาไว้ ซึ่งในสหกรณ์นี้จะใช้หลักมุลฎอเราะบะฮ์ ทั้งนี้ เนื่องจากฝ่ายหนึ่งเป็นผู้ลงทุน และอีกฝ่ายหนึ่งนำทุนดังกล่าวไป ดำเนินการเพื่อให้เกิดกำไร โดยปราศจากดอกเบี้ย

สหกรณ์จึงวางอยู่บนพื้นฐานความเป็นมิตรสหาย ความ เป็นครอบครัวเดียวกัน ความร่วมมือช่วยเหลือกัน และความพยายามอันจะนำมาซึ่งสิ่งที่หะลาล สหกรณ์อิสลาม คือ คณะบุคคลที่ร่วมกันดำเนินกิจการโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือ ระหว่างกัน โดยยึดตามหลักการศาสนาอิสลาม ทั้งเพื่อช่วยเหลือสมาชิกให้สามารถบรรเทาความทุกข์ยากที่เกิดขึ้น เช่น การขาดแคลนด้านทุนทรัพย์ได้รับผลกระทบจากกรณีอัคคีภัย ความเสียหายที่เกิดต่อทรัพย์ สิ้นหรือเกิดการเจ็บป่วย โดยการดำเนินงานของสหกรณ์จะเป็นไปตามกรอบและหลักการอิสลาม คือ การหลีกเลี่ยงจากการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับดอกเบี้ย

การหลอกรวมทั้งการเอาเปรียบระหว่าง สมาชิกสหกรณ์ขณะเดียวกันยังเป็นการส่งเสริมให้สมาชิกมีการหยิบยืม รวมทั้งมีการแลกเปลี่ยนทั้งในรูปของการค้าและการลงทุน ส่วนแล้วแต่เพื่อให้เกิดความช่วยเหลือระหว่างสมาชิกด้วยกัน ดังพระองค์อัลลอฮ์ (ซุบฮู) ตรัสไว้

ความว่า “และจงร่วมมือกันในสิ่งดีงามและความยำเกรง และจงอย่าได้ ร่วมมือกันในสิ่งที่เป็นบาป และการเป็นศัตรูกัน” (อัลมาอิดะฮ์ : 2)

การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปในลักษณะที่ส่งเสริมให้เกิดความดีงาม ช่วยเหลือซึ่งกัน และกัน จึงเป็นสิ่งที่ส่งเสริมและสนับสนุนโดยอิสลาม ทั้งเพื่อสังคมและเศรษฐกิจ โดยไม่ให้มีการบิดพลิ้วและการเอาเปรียบระหว่างสมาชิกผู้ร่วมสหกรณ์ศาสนาอิสลามส่งเสริมให้ผู้ทำการค้าและธุรกิจ ในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. ดำรงไว้ซึ่งความดีงาม และห่างไกลจากความชั่วในทุกรูปแบบ เงินฝากที่สมาชิกฝากไว้

กับสหกรณ์ออมทรัพย์ไปดำเนินการ และสหกรณ์จะแบ่งกำไรจากผลการประกอบการให้แก่สมาชิกตามสัดส่วนที่ได้ตกลง กันไว้

2. ดำรงไว้ซึ่งศีลธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริต

3. ดำรงไว้ซึ่งความยุติธรรม และห้ามคอกเบี้ย

4. เสริมสร้างความรักใคร่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และห้ามการผูกขาด

5. เสริมสร้างความเห็นอกเห็นใจและดำรงไว้ความเป็นพี่น้องกัน วิธีการทางการเงินในอิสลามอีกวิธีหนึ่ง ซึ่งพื้นฐานอยู่บนการเข้าร่วมลงทุน หรือเรียกว่า มุซารอะฮะฮ์ คือ ผู้เป็นหุ้นส่วนจะใช้นิยมน่วมกันเพื่อก่อเกิดผลกำไรขึ้น ผลกำไรหรือขาดทุนจะร่วมกัน รับผิดชอบระหว่างหุ้นส่วนตามสูตรที่ได้ตกลงกันไว้ซึ่งขึ้นอยู่กับอัตราส่วนทุนที่มูออรอบะฮ์และมุซารอะฮะฮ์

นอกจากนี้ สหกรณ์ออมทรัพย์อิสลามจะปฏิบัติตัวเป็นผู้ดำเนินการ (Mudharib) ซึ่งจะจัดการเงินทุนของผู้ฝากเงินเพื่อได้ผลประโยชน์ตามกฎหมายของมูออรอบะฮ์ หรือสหกรณ์ ออมทรัพย์อาจใช้เงินทุนของผู้ฝากบนพื้นฐานมูออรอบะฮ์ เป็นส่วนเพิ่มเติม นอกเหนือจากวิธีการบริหาร เงินที่ถูกต้องอื่นๆ หรืออีกนัยหนึ่ง สหกรณ์จะจัดการตามระบบมูออรอบะฮ์แบบชั้น คือ จะเป็นทั้งผู้ดำเนินการ (Mudharib) ในส่วนของการออม และเป็นทั้งนายทุน (Rabbulmal) ในส่วนของการลงทุน และสหกรณ์ออมทรัพย์ยังสามารถทำสัญญามุซารอะฮะฮ์กับผู้ใช้นิยมน่วม เพื่อแบ่งปันผลกำไรและขาดทุน (แวฮ์บุดดุรอมัน ฮาเมาะ, 2550 : 37)

ดังกล่าว การดำเนินงานสหกรณ์อิสลามในชุมชนมุสลิมเป็นไปเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต ของสมาชิก โดยให้บริการในรูปแบบต่างๆ ทั้งการรับฝากหุ้น การออมทรัพย์การรับฝากเงินเพื่อร่วมลงทุน และการบริจาคเพื่อกองทุนตะกาฟูล รวมทั้งได้เสนอผลิตภัณฑ์ในรูปของสินเชื่อเพื่อให้สมาชิกได้หยิบยืม

นอกจากนั้น สหกรณ์ยังอำนวยความสะดวกและช่วยเหลือสมาชิกในรูปแบบกองทุนต่างๆ ทั้งกองทุนสวัสดิการเพื่ออบรมให้ความรู้ด้านอาชีพแก่สมาชิก กองทุนชะกาดและกองทุนเพื่อช่วยเหลือสมาชิก

2.4 ตัวอย่างสหกรณ์อิสลาม

2.4.1 โครงการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์และพัฒนาศักยภาพด้านเศรษฐกิจสำหรับกลุ่มผู้หญิงในพื้นที่จังหวัดชายแดนใต้ 2559 (เครือข่ายชุมชนศรัทธา กัมปงตักวา)

การสร้างเสริมความเข้มแข็งให้กับชุมชนเป็นหนทางหนึ่งในการคิดค้นหาทางออกสำหรับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ แนวคิดแนวปฏิบัติของ “ชุมชนศรัทธา กัมปงตักวา” เป็นแนวคิดที่มุ่งนำหลักศาสนานำการพัฒนาโดยชุมชนเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อน และจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่สอดคล้องกับหลักวิชาการพัฒนาและบริบทของวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ สามารถต่อยอดกิจกรรมที่มีอยู่แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างบูรณาการและไม่ขาดตอน

กิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญสำหรับชุมชน ในการเริ่มกระบวนการสร้างให้เกิดความร่วมมือกันของผู้คนในชุมชน อีกทั้งเป็นการปูพื้นฐานการรวมกลุ่มประชาชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในเชิงเศรษฐกิจฐานราก แต่ทั้งนี้การสร้างกระบวนการนั้นต้องมีความละเอียดอ่อนอย่างมาก และต้องให้สอดคล้องกับพื้นฐานของแต่ละชุมชนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการปรับพื้นฐานความรู้สึกร่วมกันและการร่วมมือกัน และเกิดความเข้มแข็งของชุมชนในภาพรวมต่อไป

ตลอดระยะเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมาเครือข่ายชุมชนศรัทธา กัมปงตักวาได้หยิบยกเครื่องมือกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์นี้ ดำเนินการมาในระดับชุมชนหมู่บ้านจำนวน 10 พื้นที่ เป็นพื้นที่ที่เคยสร้างความเข้าใจในแนวทางของชุมชนศรัทธา กัมปงตักวามาก่อน เริ่มด้วยการทบทวนกระบวนการชุมชนศรัทธา เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจเป้าหมายหลักในการพัฒนาโดยรวม ซึ่งสภาพพื้นฐานของประชาชนขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการพัฒนาของกระแสหลัก ทำให้แรงจูงใจในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมมีน้อยมาก ฉะนั้นการพูดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นทิศทางการพัฒนาจึงมีความสำคัญมาก อีกทั้งต้องสอดคล้องกับบริบทความเป็นอยู่ของประชาชนในแต่ละพื้นที่ด้วย หลังจากนั้นได้อธิบายการใช้เครื่องมือการจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อสร้างความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน พร้อมรับฟังข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันและการเป็นเจ้าของงานพัฒนาที่แท้จริง

ในระยะเริ่มต้นการปฏิบัติการ บางพื้นที่อาจจะพบกับอุปสรรคอยู่บ้าง เช่น แกนนำของพื้นที่ไม่ค่อยมีเวลา เพราะรับผิดชอบงานหลายอย่างมากเกินไป การประสานงานอาจติดขัดอยู่บ้าง บางพื้นที่ประชาชนมีความเบื่อหน่ายในกิจกรรมการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ เพราะที่ผ่านมาทั้งหมดกิจกรรมนี้มีความล้มเหลวมา

โดยตลอด การฟื้นฟูความเชื่อมั่นจึงใช้เวลาสักระยะหนึ่ง หลายพื้นที่ที่มีกองทุนหมู่บ้านอยู่แล้ว แต่ไม่สามารถดำเนินงานกองทุนต่อไปได้ ส่วนใหญ่เนื่องจากคณะกรรมการขาดความสามัคคีที่จะทำงานให้แก่ส่วนรวม ประชาชนหมดความเชื่อมั่นต่อกองทุน จึงมีเงินเหลือตกค้างอยู่ในกองทุนจำนวนมาก แต่ไม่สามารถดำเนินการต่อได้ เมื่อพื้นที่นั้นๆ สามารถจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์นี้ได้แล้ว ได้ยุบรวมกองทุนเข้ากับกลุ่มออมทรัพย์เสีย ทั้งกองทุนและกลุ่มออมทรัพย์จึงสามารถดำเนินการต่อไปได้ อย่างบูรณาการ

จากการสังเกตและพูดคุยกับประชาชนกลุ่มเป้าหมายในทุกพื้นที่ที่จะเห็นได้ว่า หลังจากได้ดำเนินการกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์แล้วมีเสียงสะท้อนจากประชาชนมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนมากคือ ประชาชนทุกคนได้ปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยความเต็มใจแบบหมู่คณะ ส่งผลเกิดแรงศรัทธาต่อผู้นำสี่เสาหลัก และที่สำคัญอย่างยิ่ง กลายเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความสามัคคีในชุมชน เป็นสิ่งที่ประชาชนสัมผัสได้จริงด้วยตนเอง ซึ่งความร่วมมือนี้จะเป็นฐานอันสำคัญยิ่งในการต่อยอดกิจกรรมอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาที่มีอยู่ทั่วไป และยกระดับงานพัฒนาอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.4.2 สหกรณ์อิสลามอับนูฟฟาน จำกัด

อับนูฟฟานคือ สหกรณ์ออมทรัพย์แห่งหนึ่งของประเทศไทยที่ดำเนินการในระบบสถาบันการเงินแบบอิสลาม ก่อเกิดขึ้นมา ณ จังหวัดปัตตานี ที่ตั้งอยู่ในเขตจังหวัดชายแดนภาคใต้ของประเทศไทยที่มีประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวมุสลิมซึ่งต้องการดำเนินชีวิตตามวิถีชีวิตแบบอิสลาม และ ต้องการมีระบบเศรษฐกิจปลอดดอกเบี้ย

สหกรณ์ได้รับการจัดประกายขึ้น โดยกลุ่มปัญญาชนมุสลิมที่ได้ศึกษาและร่วมกันทำกิจกรรมในสถาบันระดับอุดมศึกษาในภาคใต้มีความเข้าใจปัญหาของสังคมท้องถิ่นจึงร่วมกันแสวงหาแนวทางแก้ปัญหาเพื่อพัฒนาสังคมให้ดีขึ้นซึ่งเล็งเห็นถึงความสำคัญของสถาบันการเงินแบบอิสลามและความจำเป็นของการระดมทุน เพื่อสนับสนุนผู้ประกอบการและคนรุ่นใหม่ที่มีความสามารถแต่ปราศจากแหล่งเงินทุนที่ฮาลาลรองรับ ทั้งนี้จึงริเริ่มส่งเสริมให้มีการออมการลงทุนและทำธุรกิจประเภทต่างๆ ให้มากขึ้นตลอดจนเป็นการช่วยเหลือซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มชุมชน และสังคมโดยรวมเพื่อเป็นเกียรติแก่ “ขอฮาบะฮ์” (สหายของท่านนบีมุฮัมมัด (ช.ล.)) ผู้เป็นนักธุรกิจที่ยิ่งใหญ่ของโลกมุสลิม คือ “อูษมาน บินอัฟฟาน” “คอลีฟะฮ์ที่สาม” แห่งประวัติศาสตร์อิสลาม จึงได้ดำเนินการขออนุญาตทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.2542ต่อนายทะเบียนสหกรณ์และได้รับการสนับสนุนอย่างดีจากภาครัฐฯ โดย

ให้ใช้ชื่อว่า “สหกรณ์ออมทรัพย์ อีบนูอัฟฟาน จำกัด” ทะเบียนเลขที่ อ. 008335 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 19 มิถุนายน 2535 เป็นต้นไป

สหกรณ์ออมทรัพย์อีบนูอัฟฟาน จำกัด ได้รับอนุญาตจากสหกรณ์จังหวัดปัตตานีในการเปลี่ยนชื่อสหกรณ์ เป็น “สหกรณ์อิสลาม อีบนูอัฟฟาน จำกัด” มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 5 สิงหาคม 2556 เป็นต้นไป เพื่อแสดงถึงการดำเนินการสหกรณ์ตามหลักการอิสลาม

วัตถุประสงค์ของการจัดตั้ง

เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกพึ่งตนเองเพื่อดำเนินกิจการร่วมกันและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน โดยใช้หลักคุณธรรมและจริยธรรมอันดีงาม โดยพื้นฐานของมนุษย์เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและสังคมส่วนรวม ทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสามารถสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี อยู่ดี กินดี มีสุขรวมทั้งในข้อต่อไปนี้

1. ส่งเสริมให้สมาชิกมีความสนใจและตระหนักในธุรกิจแบบอิสลาม
2. ส่งเสริมให้มีการออมทรัพย์และระดมเงินทุนในรูปแบบต่างๆ
3. ส่งเสริมให้มีการลงทุนทำธุรกิจในแขนงต่าง ๆ
4. ส่งเสริมการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน อันจะนำไปสู่ความสมัครสมานสามัคคี

วิสัยทัศน์

“จะเป็นสถาบันการเงินที่มั่นคง เป็นที่เชื่อถือ ซึ่งมุ่งพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกและสังคม”

พันธกิจ

1. ดำเนินการโดยยึดหลักการอิสลามอย่างเคร่งครัด
2. ถือการบริการเป็นหัวใจของงาน ซึ่งจะต้องสะดวก รวดเร็ว ถูกต้อง โปร่งใสและเป็นที่พอใจของสมาชิก
3. มีระบบบริหารจัดการทุกสาขา อย่างมีคุณภาพ มั่นคงและยั่งยืน ให้ความรู้และคำปรึกษาด้านการเงินและธุรกิจแก่สมาชิกอย่าง
4. สนับสนุนการสร้างคุณภาพชีวิตแก่สมาชิกและสังคม

ระเบียบสหกรณ์อิสลาม อีบนูอัฟฟาน จำกัด

คุณสมบัติของผู้ที่เป็นสมาชิก

1. เป็นผู้บรรลุนิติภาวะ ที่เข้าใจและเห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ฯ
2. ยินดีปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับและวินัยของสหกรณ์ฯ
3. มีความเสียสละเพื่อความก้าวหน้าของสหกรณ์ฯ
4. ตั้งบ้านเรือนอยู่ในพื้นที่ที่มีสำนักงานสาขาตั้งอยู่

5.ผ่านการรับรองจากประธานกลุ่มในแต่ละสาขา

6.มิได้เป็นสมาชิกสหกรณ์อื่นซึ่งมีวัตถุประสงค์ในประเภทเดียวกัน

ขั้นตอนการเป็นสมาชิก

1.ยื่นแบบฟอร์มการขอเป็นสมาชิก

2.แนบหลักฐานประกอบการสมัคร (สำเนาทะเบียนบ้าน, สำเนาบัตรประชาชน)

3.ชำระค่าธรรมเนียมการสมัคร 100 บาท ครั้งเดียว

4.ชำระค่าหุ้นแรกเริ่มอย่างน้อย 30 หุ้นๆละ 10 บาท เป็นเงิน 300 บาท และสะสมหุ้นต่อไปทุกๆ เดือนอย่างน้อย 10 หุ้นๆละ 10 บาท เป็นเงิน 100 บาท

5.บริจาคสมทบทุนกองทุนช่วยเหลือสมาชิก (เข้าร่วมตามความสมัครใจ)

6.ลงลายมือชื่อในทะเบียนสหกรณ์

7.ผ่านความเห็นชอบลงมติรับเข้าเป็นสมาชิกจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ

หน้าที่ของสมาชิก

1.สมาชิกจะต้องชำระค่าหุ้นเป็นรายเดือนทุกๆเดือนตามที่ได้กำหนดการถือหุ้นที่ได้แจ้งไว้ในใบสมัครและการชำระค่าหุ้น สามารถเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยการแจ้งเป็นหนังสือต่อเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจ

2.ปฏิบัติตามข้อบังคับ , ระเบียบของสหกรณ์ฯ และมติของที่ประชุมใหญ่ ที่ประชุมคณะกรรมการ

3.หากมีการเปลี่ยนแปลง ชื่อ -สกุล สัญชาติ และที่อยู่ แจ้งให้สหกรณ์ฯ ทราบภายใน 15 วัน

4.ติดตามข่าวสารและการประกาศ ประชาสัมพันธ์ต่างๆ ของสหกรณ์ฯ เพื่อประโยชน์ต่อสมาชิกเอง

5.ให้ความร่วมมือ เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆที่สหกรณ์ฯจัดขึ้น ด้วยความเสียสละและสร้างสรรค์

6. ดำเนินการทุกอย่างเพื่อความก้าวหน้าของสหกรณ์ฯ

สิทธิของสมาชิก

1.ใช้บริการฝากเงินในบัญชีวาคีอะฮ์ที่สามารถฝาก-ถอน ได้ทุกวัน โดยไม่ต้องเสียค่าบริการอย่างปลอดภัยและสามารถใช้บริการโอนเงิน ฝาก-ถอน ต่างสาขาของสหกรณ์ฯ ทุกสาขา ทุกวันทำการ

2.ใช้บริการฝากเงินลงทุนในบัญชีมูออรอบะฮ์ ที่สามารถรับเงินกำไรมูออรอบะฮ์ได้ทุกไตรมาส (3 เดือน)และสามารถใช้บริการโอนเงิน ฝาก-ถอน ต่างสาขาของสหกรณ์ฯ ทุกสาขา ทุกวันทำการ

3.ใช้บริการฝากเงินในบัญชีกองทุนฮัจญ์ เพื่อการเดินทางไปประกอบพิธีฮัจญ์ที่มีบรรทัดฐานอย่างสะดวกสบาย ง่ายกว่าที่คิด โดยไม่ต้องรอให้เนิ่นนานจนล่วงสู่วัยวันที่ร่างกายไม่แข็งแรงและสามารถใช้บริการโอนเงินฝาก-ถอน ต่างสาขาของสหกรณ์ฯ ทุกสาขาทุกวันทำการ

4.สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกกองทุนตะกาฟูล(ช่วยเหลือ) สมาชิก ที่จะได้รับการช่วยเหลือต่างๆจากกองทุน เช่น เมื่อคลอดบุตร, เจ็บป่วยนอนโรงพยาบาล, เสียชีวิต ทั้งนี้ขึ้นกับเงื่อนไขและสถานะของสมาชิก

5.ขอรับการช่วยเหลืออื่นๆจากกองทุนสวัสดิการสมาชิกเมื่อประสบภัยพิบัติธรรมชาติหรือเสียชีวิต

6.ใช้บริการเงินกู้ยืมฉุกเฉินก้อนละครั้ง วงเงินกึ่งหนึ่งของหุ้น โดยไม่คิดค่าบริการ

7.ใช้บริการสินเชื่อต่างๆ เช่น อัลบัยอูบิยะ มานิลอาณูล อัลมูรอบะซะห์ อัลบัยอูสาละม อัลบัยอูฮิสติ จอร อัลอิญาเราะฮ์ บริการแพ็คเกจสุขภาพ และอื่นๆ ที่ฮาลาลปลอดดอกเบี้ยได้ตามเงื่อนไข

8. สมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพื่อรับการช่วยเหลือจากกองทุนจากกองทุนเพื่อการวาติมะฮ์ (สร้างครอบครัว)

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ชนินฐา พลชา (2551) ได้ศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการของกลุ่มสตรีและ เยาวชน สหกรณ์บ้านศรีสงคราม ตำบลพาน้อย อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดเลย ผลการศึกษาพบว่า

1. สภาพ การบริหารจัดการของกลุ่มสตรีและเยาวชนสหกรณ์บ้านศรีสงคราม ด้านระบบงาน ไม่มีแผนในการ ปฏิบัติงาน ด้านระบบเงิน ยังไม่มีกฎกติกาในการบริหารจัดการที่ชัดเจนและการบัญชียังไม่เป็นระบบ สำหรับด้านบุคลากร ยังขาด ความรู้ความเข้าใจต่อการมีส่วนร่วม

2. กระบวนการพัฒนาระบบการบริหาร จัดการของกลุ่มสตรีและเยาวชนสหกรณ์บ้านศรีสงคราม มี 5 ขั้นตอน คือ 1) การสร้างความสัมพันธ์ 2) ศึกษาสภาพการดำเนินงาน 3) การวิเคราะห์ปัญหา ร่วมกัน และหาแนวทางในการแก้ปัญหา 4) การปฏิบัติ ตามแนวทางการแก้ปัญหา 5) สรุปบทเรียน

3. ผลการพัฒนา จากกระบวนการวิจัยครั้งนี้ทำให้กลุ่มสตรี และเยาวชนสหกรณ์

บ้านศรีสงครามมีการจัดทำแผนกลยุทธ์และใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ ตลอดจนมีการปรับปรุงแบบการบริหารจัดการเป็นไปในทิศทางที่มีส่วนร่วมมากขึ้น

บุญล้วน อุดมพันธ์ (2552) ได้ศึกษาการบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของสหกรณ์การเกษตร ที่ประสบความสำเร็จ กรณีศึกษาสหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด และสหกรณ์การเกษตรปทุมรัตน์ จำกัด จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า การบริหารเชิงกลยุทธ์ของสหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด และสหกรณ์การเกษตรปทุมรัตน์ จำกัด จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ประสบความสำเร็จ ประกอบด้วย

1) การกำหนดกลยุทธ์ในการบริหาร ได้แก่การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมขององค์กร แล้ว กำหนดเป็นวิสัยทัศน์และพันธกิจ และแปลงไปสู่เป้าประสงค์ขององค์กร จากนั้นจึงกำหนดเป็นแผนกลยุทธ์ ในการบริหารงาน ในรูปของโครงการและกิจกรรมในการทำงาน

2) การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติประกอบด้วย

2.1 กลยุทธ์ด้านการเงิน มีการระดมทุนจากสมาชิกของสหกรณ์โดยการจัดทำ โครงการส่งเสริมการออม การฝากเงินกับสหกรณ์และการกู้เงินจากแหล่งเงินทุนภายนอก

2.2 กลยุทธ์ด้านการบริหารจัดการ มีการจัดประชุมให้การศึกษาอบรมสมาชิก เพื่อให้ทราบถึงการบริหารงานของสหกรณ์การจัดโครงการสัมมนาสมาชิกเพื่อการสื่อสารให้สหกรณ์มีวิสัยทัศน์ไปในทิศทางที่ดีเกิดการยอมรับจากมวลสมาชิก และสังคม

2.3 กลยุทธ์ด้านการตลาด มีการส่งเสริมด้านการตลาด โดยการประชาสัมพันธ์เชิงรุกและพัฒนารูปแบบบรรจุภัณฑ์สร้างเครือข่ายทางด้านการค้าทั้งกับภาครัฐและเอกชน การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรวิสัย จำกัด คือ ผลิตภัณฑ์ข้าวหอมมะลิ ภายใต้ชื่อข้าวหอมทุ่งกุลาร้องไห้ส่วนธุรกิจที่ประสบผลสำเร็จของสหกรณ์การเกษตรปทุมรัตน์ จำกัด คือ ธุรกิจสถานีบริการจำหน่ายน้ำมัน

2.4 กลยุทธ์ด้านบุคลากร การส่งเสริมให้คณะกรรมการดำเนินงาน ฝ่ายจัดการเข้ารับการฝึกอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในการดำเนินกิจการสหกรณ์ทั้งจากภาครัฐและเอกชน 3. การประเมินผล ประกอบด้วย การประชุมประจำเดือน การคัดเลือกคณะกรรมการ บริหารที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และการตรวจสอบด้านการเงินจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

พรณาสีทิธิ กิจเจริญถาวรชัย (2553) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ การเกษตร จำกัด ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกใช้บริการและความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกตัดสินใจใช้บริการเรื่องอัตราดอกเบี้ยเงินเชื่อ เงินกู้ยืมเงิน ฝากสูง ตัดสินใจด้วยตนเอง อยู่ใกล้บ้าน ราคาสินค้าถูกกว่าท้องตลาด สินค้าเหมาะสมกับความต้องการ มีระยะเวลาการให้เครดิตปานกลาง ให้บริการฝาก-ถอน เงินสะดวกรวดเร็ว และมาใช้บริการ 5 – 6 ครั้งต่อปี ช่วงเวลาที่ให้บริการเวลา 10.00 – 12.00 น. มีการให้บริการด้านจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ประเภทสินค้า คือ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช ลักษณะการซื้อเป็นเงินผ่อนและมาใช้บริการโดยมอเตอร์ไซค์/รถยนต์ส่วนตัว สมาชิกมีความพึงพอใจด้านการดำเนินงาน ด้านบุคคลและด้านอาคารสถานที่อยู่ในระดับมากที่สุด สมาชิกมีปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้บริการและพฤติกรรมการใช้บริการต่างกัน มีระดับความพึงพอใจด้านบุคลากรและด้านอาคารสถานที่แตกต่างกัน ปัจจัยส่วนบุคคลของสมาชิกสหกรณ์มีความสัมพันธ์กันกับ

ปัจจัยการตัดสินใจเลือกใช้บริการของสมาชิกและพฤติกรรมการใช้บริการของสมาชิก ผู้บริหารสหกรณ์มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ด้านการวางแผน ด้านการจัดองค์การ ด้านการมุ่งใจ และด้านการควบคุม ควรปรับปรุงเพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้ดียิ่งขึ้น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินวิจัยโครงการแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนบ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เป็นงานวิจัยแบบมีส่วนร่วม คณะผู้วิจัยได้ดำเนินงานวิจัย ดังนี้

1 ขอบเขตการวิจัย

3.1.1 กลุ่มเป้าหมาย กรรมการและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์จะบ้านท่าคลอง จำนวน 30คน และคนในชุมชนที่สนใจ ได้แก่สตรี เด็กและเยาวชน

3.1.2 พื้นที่การวิจัย บ้านท่าคลอง หมู่ที่ 10 ต.โคกโพธิ์ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี

3.1.3 เนื้อหา แนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน

1.4 ระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่ระยะเวลาจากวันที่ 1 เมษายน-วันที่ 31 มีนาคม 2560

3.2 กิจกรรมการวิจัย

กิจกรรมที่1 ประชุมทีมวิจัยชี้แจงโครงการเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินโครงการ

วัตถุประสงค์ เพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงานของทีมวิจัย

เวลา/สถานที่ วันที่ 3 พฤษภาคม 2559 ประชุมเตรียมการฯ เวลา 10.00-12.00 น. ณ อาคารเอนกประสงค์ชุมชนบ้านท่าคลอง

กลุ่มเป้าหมาย 29 คน ประกอบด้วย ทีมวิจัยชาย 6 คน หญิง 21 คน ทีมพี่เลี้ยง 2 คน

วิธีการดำเนินงาน โดยการจัดประชุม โดยหัวหน้าโครงการฯได้ชี้แจงให้ทราบว่าโครงการที่ไปนำเสนอได้รับการอนุมัติแล้ว และทีมงานวิจัยปัจจุบันมีอยู่จำนวน 19 คน จากจำนวน 21 คนและที่ไม่อยู่คือออกไปทำงานต่างจังหวัด ไม่ค่อยได้กลับบ้านจึงคัดออก จากนั้นพี่เลี้ยง สกว. ได้ชวนทำแผนผังชุมชนทำมือ (ภาพแผนผังชุมชน) โดยให้ทีมวิจัยได้ร่วมกันออกแบบ

ผลจากการทำแผนผังชุมชน หลังจากที่ได้จัดเวทีทำให้ทราบถึงปัญหาของคนในชุมชนหลายๆ ปัญหาเช่น ปัญหาร้างในหมู่บ้าน สวนยางในหมู่บ้านคนนอกเป็นเจ้าของ ส่วนคนในหมู่บ้านเป็นลูกจ้างประมาณ 40% เยาวชนขาดโอกาสในการศึกษา ปัญหาเสพติด และในการทำแผนผังทำให้รู้ว่ามีกลุ่มอะไรในหมู่บ้านก็กลุ่มเช่น อสม. มะพร้าวแก้ว กองทุนหมู่บ้าน มีอาคารเอนกประสงค์ มีคลองชลประทานสำหรับการเกษตร มีพื้นที่ทำการเกษตรเป็นดิน สมาชิกที่เข้าร่วมทำแผนผังทำมือให้ความสนใจและไม่คิดว่าตัวเองจะทำได้ ทำให้มองเห็นถึงความร่วมมือในการออกแบบแผนผังทำมือ ทำให้เห็นความสามัคคีระหว่างผู้นำชุมชนกับคนในหมู่บ้าน และช่วยสร้างรอยยิ้มเสียงหัวเราะและความสุขในเวทีครั้งนี้ อีกด้วย

กิจกรรมที่ 2 ประชุมชี้แจงโครงการ วิจัยกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วัตถุประสงค์

1) เพื่อศึกษาบทเรียนการบริหารการจัดการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ บ้านท่าคลอง ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

2) เพื่อศึกษาแนวทางการเพิ่มทักษะคณะกรรมการกลุ่มให้สามารถทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

3) เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์สัจจะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน

เวลา/สถานที่ วัน 1 มิถุนายน 2559 เริ่ม 10.00 - เวลา 12.00 น. ณ อาคารอเนกประสงค์ชุมชนบ้านท่าคลอง

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 56 คน ประกอบด้วย

1. ทีมวิจัยกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลอง 27 คน และสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ 20 คน ตัวแทนหน่วยงานต่างๆ 10 คน ที่เหลือเป็นคนในชุมชนที่สนใจ

2. ตัวแทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ เกษตรอำเภอ โคกโพธิ์ ตัวแทนธนาคาร ธกส.สาขาโคกโพธิ์ พัฒนาชุมชนอำเภอโคกโพธิ์ กศน.อำเภอโคกโพธิ์ ปลัดอำเภอ นายก อบต.ตำบลโคกโพธิ์ และทีมงานสกว. 2 คน

วิธีการดำเนินงาน

โดยนางสาวมารีเกะ หวังจิ หัวหน้าโครงการฯ ทำหน้าที่เป็นวิทยากรกระบวนการ ให้แก่ผู้มีเกียรติแนะนำตัวเองก่อนว่ามาจากหน่วยงานใด ต่อมา ได้แนะนำโครงการแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนบ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ว่าโครงการนี้เกิดขึ้นมาได้อย่างไร และพูดถึงแผนงานโครงการฯว่ามีอะไรบ้าง มีวิธีการดำเนินการวิจัยตามแผนงานที่ได้วางไว้ และได้งบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานวิจัยส่วนท้องถิ่น (สกว.) จำนวนเงิน 201,600 บาท (สองแสนหกร้อยบาทถ้วน) ในระยะเวลา 1 ปี

ต่อมาตัวแทนหน่วยงานเกษตรอำเภอได้กล่าวแสดงความคิดเห็นและให้คำแนะนำในเรื่องการขึ้นทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนว่ามีประโยชน์อย่างไร ทำให้ถึงต้องขึ้นทะเบียนฯเพราะทางเกษตรฯสามารถเข้ามาช่วยเหลือในเรื่องของการสนับสนุนนำสินค้าของชุมชนไปออกงานต่างๆ ได้ และเชิญมาอบรมการทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ ได้หรือช่วยสนับสนุนในเรื่องของการออกแบบสินค้า หรือฉลากสินค้า

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลได้พูดถึง การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโคกโพธิ์ ว่าทาง อบต.มีงบประมาณส่วนหนึ่งในการสนับสนุนอาชีพ และกลุ่มเราสามารถทำเรื่องเสนอเข้ามาในแผนงานปีต่อไป ได้ทำนายกฯ สนับสนุนอย่างเต็มที่

เมื่อวิทยากรผู้บรรยายได้เดินทางมาถึงสถานที่ นางสาวมารีเกะ หวังจิ หัวหน้าโครงการกลุ่มวิจัยได้กล่าวต้อนรับและชี้แจงกำหนดการการประชุมเล่าถึงประวัติหมู่บ้าน แผนที่ชุมชนและกิจกรรมการ

ดำเนินงานของกลุ่มเกี่ยวกับเงินออมทรัพย์สัจจะว่ามีที่มาที่ไปอย่างไรบ้าง เช่นก่อนจะเข้ามาเป็นสมาชิกทุกคนจะต้องมากรอกใบสมัครการเป็นสมาชิก และต้องแนบสำเนาบัตรประชาชน ทุกครั้ง พร้อมเงินค่าสมัครแรกเข้า 30 บาท และจะออมทุกวันที่ 15 ของทุกๆ เดือน สมาชิกสามารถกู้ได้หากมีความประสงค์แต่จะเป็นในเรื่องของการกู้ซื้อสินค้าเท่านั้น โดยสมาชิกต้องแจ้งให้ทางกลุ่มทราบว่ามีวัตถุประสงค์ต้องการจะซื้อสินค้าชนิดนั้นๆ แล้วทางกลุ่มก็จะไปเอาสินค้าจากทางร้านที่สมาชิกแจ้งมาให้ แต่การตกลงซื้อขายของชนิดสินค้านั้นระหว่างสมาชิกกับทางกลุ่มนั้นมีการพูดคุยกันก่อน

เข้าสู่การบรรยายโดย อาจารย์อับดุลเลาะห์ อิบรู ได้กล่าวชื่นชมและยินดีที่ได้มาเป็นวิทยากรในวันนี้ ทำให้ท่านได้รับทราบถึงข้อมูลและเข้าใจในรายละเอียดเกี่ยวกับเรื่องราวความเป็นมาของกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง ท่านเป็นบุคคลหนึ่งที่ทำหน้าที่เป็นอาจารย์ในร่วมมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี ท่านได้เล่าถึงการทำหน้าที่อีกอย่างหนึ่งเกี่ยวกับการเงินแบบฉบับอิสลามที่ไม่มีดอกเบี้ย ท่านได้เข้าสู่ประเด็นเนื้อหาที่สอดคล้องกับการใช้เงินกู้ แต่ท่านได้ให้ความเห็นว่าสิ่งที่กลุ่มออมทรัพย์ เราทำอยู่ตอนนี้ ถูกต้องตามหลักศาสนาอยู่แล้ว เพราะวิธีการที่ทำมีทั้งระเบียบข้อบังคับ เกณฑ์การพิจารณาคน การบริหารจัดการ การให้สินเชื่อ และการปรึกษากับผู้รู้ ผู้นำศาสนา ต่างๆ ถือว่าทำได้ดีเยี่ยม ไม่ตกบกพร่อง และสนับสนุนให้ทำต่อไป และท่านก็สนใจในเรื่องของการฟื้นฟูการทำนาข้าวช่อสูง ผลิตภัณฑ์ที่ส่งเสริมอาชีพ ซึ่งเป็นสิ่งที่ต้องอนุรักษ์

ผลการดำเนินกิจกรรม

นักวิจัย ชาวบ้านในหมู่บ้าน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้ทราบเกี่ยวกับรายละเอียดของโครงการ แนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่ม/คนในชุมชนบ้านท่าคลองรวมถึงเป้าหมายในการทำโครงการนี้และมีกระบวนการ ขั้นตอนการดำเนินงาน โดยขั้นตอนแรกเป็นขั้นตอนการเตรียม นักวิจัยและพื้นที่คือมีการประชุมชี้แจงโครงการ ประชุมทีมวิจัยประจำเดือนเพื่อวางแผนการทำงานร่วมกัน อบรมเพิ่มทักษะการทำวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลการเขียนรายงาน ขั้นตอนที่สองเป็นขั้นตอนของการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูล ทำให้นักวิจัยและชาวบ้านรู้ว่ามีหน่วยงานราชการหลายหน่วยงานที่พร้อมจะเข้ามาหนุนเสริมเรื่องกลุ่มออมทรัพย์ หน่วยงานเกษตรให้ไปจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนเพื่อจะได้สนับสนุนได้ง่าย หน่วยงานพัฒนาชุมชนได้ให้ไปจดทะเบียน Otop โดยไม่ต้องรอสินค้าให้สวยงามก่อน ไม่ต้องติดสติ๊กเกอร์ก่อน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรแนะนำว่ามีงบประมาณจำนวนหนึ่งให้กลุ่มกู้ยืมได้ เพื่อนำไปแปรรูปการทำสินค้า นายก อบต. แนะนำให้กลุ่มออมทรัพย์เข้าแผนของ อบต. เพื่อที่จะได้กันงบประมาณส่วนหนึ่งให้กับกลุ่มอาชีพ ทำให้กลุ่มออมทรัพย์เข้าใจมากขึ้นว่ามีคนคอยผลักดันและให้การสนับสนุนและเห็นความสำคัญในการจัดทำกลุ่มออมทรัพย์

กิจกรรมที่ 3 ประชุมทีมวิจัยประจำเดือน

วัตถุประสงค์ เพื่อสรุปและวางแผนการทำงานร่วมกัน

เวลา/สถานที่ วันที่ 3 พฤษภาคม 2559 ณ อาคารอเนกประสงค์ เวลา 09:30-15:00 น.

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 27 คน

วิธีการดำเนินงาน ประธานแจ้งวัตถุประสงค์ที่มาประชุมวันนี้ มี 3 เรื่อง

เรื่องที่ 1

ตัวแทนกลุ่มออมทรัพย์จะได้ออกไปเสนอโครงการการกับหน่วยงาน สกว. เมื่อหลายเดือนที่แล้ว และทาง สกว. ได้อนุมัติโครงการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็งเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกและคนในชุมชน ซึ่งงบประมาณที่ได้รับ แบ่งเป็นกิจกรรมและโอนเงินเป็นงวด มีนักวิจัยทั้งหมด 24 คน และ วันที่ 1 มิถุนายน 2559 เราจะจัดเวทีชี้แจงโครงการให้ประชาชนและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบถึงภารกิจที่ทุกคนจะได้ช่วยกันทำ

กำไรจากการทำสินเชื่อในปีนี้ได้ 7,500 บาท ไม่รวมกำไรจากบิ๊มน้ำมันหยอดเหรียญ สำหรับสมาชิกที่สะสมเงินออมทรัพย์มากที่สุดเป็น 10 อันดับจะได้รับรางวัลเป็น น้ำตาลทราย คนละสองกิโล เหลือกน้ำคนละ 1 ช้อน และเงินปันผลจะได้รับทุกคนตามหุ้น คนที่ได้ออมได้มากที่สุด 7,100 บาท

เรื่องที่ 3

กำไรจากบิ๊มน้ำมันหยอดเหรียญ เงินกำไรทั้งหมด 36,864 บาท สมาชิกทั้งหมด 24 คน ซึ่งมาจากสมาชิกออมเงินสะสมและมีความประสงค์ที่จะทำเกี่ยวกับบิ๊มน้ำมัน ปีนี้สมาชิกทุกคนจะได้รับเงินปันผล คนละ 1,320 บาท ปีนี้คืนทุนให้กับสมาชิก 1,000 บาท คงเหลืออีก 1,000 บาท ปีนี้มีสมาชิกลาออก 3 คน คงเหลือสมาชิก 21 คน จ่ายให้กับผู้ดูแลบิ๊ม 1,500 บาท หักค่าเสื่อมเผื่อเครื่องมีปัญหา 2000 บาท

ผลการดำเนินงาน

จากการประชุมครั้งนี้สมาชิกมีความเห็นว่าให้มีการรับสมาชิกเพิ่มโดยรับทั่วไปไม่จำกัดอายุและเพศแต่จะต้องเป็นคนในหมู่บ้าน 10 เท่านั้น เปิดให้สินเชื่อแก่บุคคลทั่วไปที่ไม่ใช่สมาชิกและจำกัดวงเงินไม่เกิน 1,800 บาทต่อคนและต้องชำระให้หมดภายใน 6 เดือน ส่วนคนที่เป็สมาชิกเปิดให้ใช้สินเชื่อได้ โดยไม่เกินคนละ 3,800 บาท ชำระไม่เกิน 6 เดือน หลังจากแจ้งการซื้อขายแล้วต้องนำไปเสร็จมาซื้อขายกับคณะกรรมการด้วยเพราะตามหลักเกณฑ์ของศาสนาอิสลาม

กิจกรรมที่ 4 กิจกรรมประชุมคณะกรรมการ แบ่งบทบาทหน้าที่

วัตถุประสงค์ เพื่อรับทราบข้อตกลงในการแบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบร่วมกัน

เวลา/สถานที่ วันที่ 25 พฤษภาคม 2559 ณ อาคารอเนกประสงค์

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 24 คน

วิธีการดำเนินงาน ประชุมครั้งนี้อาจจะเร็วไปเพราะเราจะต้องแบ่งหน้าที่ในการทำงานเตรียมงานของเวทีชี้แจงโครงการในครั้งนี้ คือ เดือนมิถุนายน 2559 โดยมีรูปแบบการแบ่งหน้าที่กัน

ประธานทำหนังสือเชิญหน่วยงานและวิทยากรที่จะมาให้ความรู้

มอบหมายให้นาย อองอาจ จันโอะ เป็นคนส่งหนังสือให้หน่วยงานต่างๆมาเข้าร่วม

มอบหมายให้ นางรอกีเยาะ อุเซ็น จัดสถานที่

มอบหมายให้ นางมะริยะ สีบุญ เป็นผู้ประสานงานกับคนในหมู่บ้าน

นางฮาดีกะ อุเซ็น เป็นผู้ประสานงานกับคนในหมู่บ้าน

มอบหมายให้ นางคณิเษะ หวังจิ รับผิดชอบเรื่องอาหารและอาหารว่าง

ผลการประชุม ทุกคนได้บริหารจัดการหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นระบบในการดำเนินงาน การประชุมครั้งนี้ก็ถือว่าประสบผลสำเร็จในด้านหนึ่งเพราะช่วยกระตุ้นให้สมาชิกเกิดความสามัคคีและให้ความสำคัญต่อกลุ่มมากขึ้น

กิจกรรมที่ 5 ประชุมชี้แจงกิจกรรมที่ผ่านมาและการพัฒนาการทำงานของกลุ่ม

เวลา/สถานที่ วันที่ 5 มิถุนายน 2559 ณ อาคารเอนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน เวลา 13.30-16.30 น.

เป้าหมาย ผู้เข้าร่วม 17 คน

วาระที่ 1 ประธานกลุ่มกล่าวถึง

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อย้ำให้สมาชิกใหม่ได้ทราบถึงวัตถุประสงค์และกิจกรรมที่ผ่านมา
 2. เพื่อให้ทราบกฎกติกาของกลุ่มออมทรัพย์

วิธีการดำเนินงาน

ประธานได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์และได้เล่าประเด็นการพัฒนาของ กรรมการให้กลุ่มได้รับทราบเพื่อเห็นแนวทางการพัฒนาการทำงานของกลุ่ม โดยเล่าว่าตนได้เป็นวิทยากร สอนทำสบู่กลีเซอรินธรรมชาติที่ ตำบลทรายขาวและ ตำบลช้างให้ตก ประสานงานโดยศูนย์การศึกษาออก โรงเรียนอำเภอโคกโพธิ์และไปในนามกลุ่มสตรีบ้านท่าคลอง ทำให้ทุกคนได้รู้จักกลุ่มสตรีบ้านท่าคลองมากขึ้นในเรื่องของการทำผลิตภัณฑ์

ผลการดำเนินงาน

ทำให้คณะกรรมการที่เข้าร่วมเข้าใจในเรื่องการจัดตั้งกลุ่มมากขึ้น เพราะที่ผ่านมามีคณะกรรมการ ไม่ให้ความสนใจและไม่รู้ว่าตัวเองมีตำแหน่งอะไรและทำหน้าที่อะไร ครั้งต่อไปก็จะปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับ มอบหมาย

กิจกรรมที่ 6 ชี้แจงแจ้งให้ทราบเรื่องกติกา/ข้อบังคับกลุ่มออมทรัพย์

เวลา/สถานที่ วันที่ 19 กรกฎาคม 2559 ณ อาคารเอนกประสงค์ประจำหมู่บ้าน เวลา 13.30-16.30 น.

กลุ่มเป้าหมาย จำนวนผู้เข้าร่วม 18 คน

- สมาชิกใหม่ต้องออมเงินครบ 1 ปีถึงมีสิทธิ์เท่ากับสมาชิกเก่า และใช้สินเชื่อได้ไม่เกิน 3,600 บาทต่อครั้ง
- การเอาสินค้าสมาชิกจะต้องแจ้งกับกรรมการในวันที่ 15 ของเดือน ณ อาคาร เอนกประสงค์และจะรับสินค้าได้ในเดือนถัดไป
- การเอาสินค้าสมาชิกจะต้องชำระของเก่าให้หมดก่อนไม่เอาซ้ำซ้อน
- การใช้สิทธิ์ อนุญาตให้เอาสินค้าเท่านั้น ไม่สามารถรับเป็นเงินสดได้เพราะผิดหลัก

ศาสนา

วิธีการดำเนินงาน ประธานแจ้งว่ากรรมการหรือสมาชิกท่านใดมีปัญหาอะไรให้สอบถามได้ไม่ต้องเกรงใจ ให้ถามในที่ประชุมถ้าใครสงสัยหรือไม่กล้าถามแล้วนำไปพูดข้างนอกจะทำให้กลุ่มอ้อมอ้อมอ้อมของพวกเราเสียหาย กลุ่มของเราเดินมาถูกทางแล้ว เดือนนี้ประธานได้ไปเป็นวิทยากรสอนทำเรื่องน้ำยาล้างจานที่โรงเรียนบ้านตาเลียฮ์ อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี และที่โรงเรียนบ้านรูสะมิแล อำเภอเมือง จังหวัดปัตตานี สอนทำแชมพูสมุนไพร และสอนทำสบู่ก้อนกลีเซอรีนธรรมชาติ

ผลการจากการประชุม คณะกรรมการที่ติดตามเรื่องสินเชื่อบริษัทที่จะตามสำหรับคนที่ไม่ชำระสินเชื่อกำหนด กรรมการสนใจในการทำที่จะทำผลิตภัณฑ์ให้เก่งๆจะได้ไปเป็นวิทยากรร่วมกับประธาน เช่นการทำแชมพู สบู่ เป็นต้น

กิจกรรมที่ 7 การติดตามงานและประชุมวางแผนการจัดเวทีโครงการกิจกรรมที่ผ่านมา

เวลา/สถานที่ วันที่ สิงหาคม 2560 ณ บ้านท่าคลอง ต. โลกโพธิ์ อ. โลกโพธิ์ จ. ปัตตานี

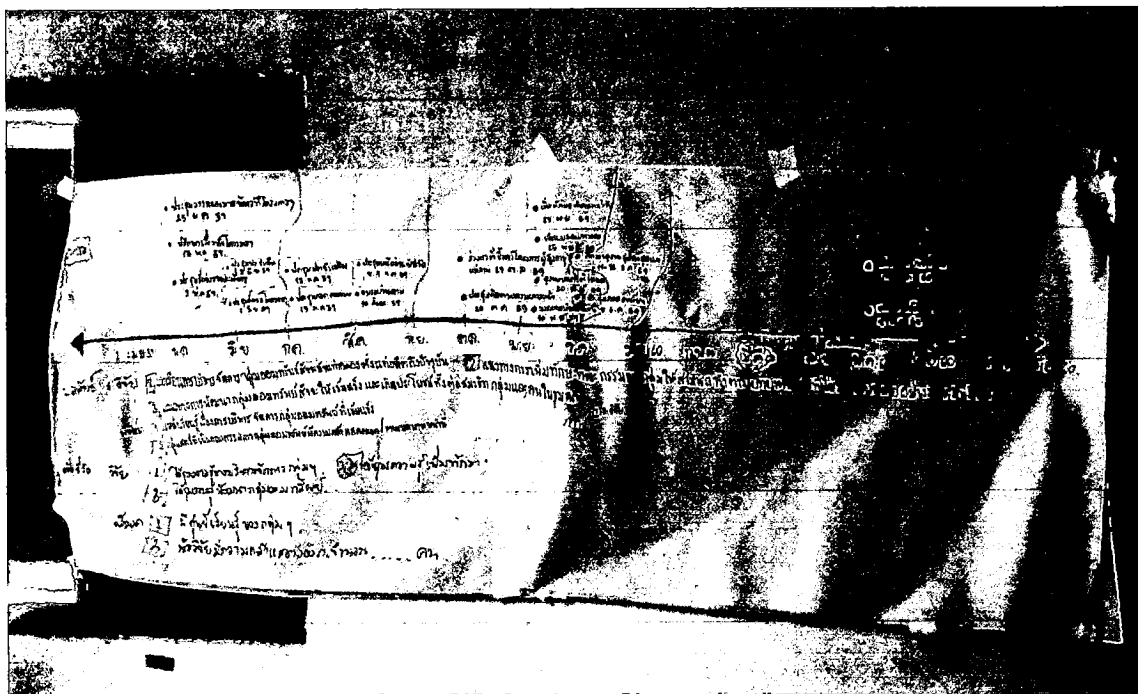
กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 22 คน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อทบทวนการดำเนินการ
2. เพื่อวางแผนกิจกรรม ที่ยังไม่ดำเนินการ

ขั้นตอนการดำเนินงาน

พี่เลี้ยง สกว.ได้เดินทางมาในชุมชนบ้านท่าคลองและ ได้โดยใช้เครื่องมือ Time line ในการทบทวนการดำเนินและวางแผนกิจกรรม ที่ผ่านจนถึงปัจจุบัน เพื่อให้สมาชิกกลุ่มได้เห็นช่วงระยะเวลาในการดำเนินงาน

ภาพถ่ายเครื่องมือ Time line กลุ่มออมทรัพย์ท่าคลอง

ผลลัพธ์โครงการ

1. บทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลองตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน
2. แนวทางการเพิ่มทักษะคณะกรรมการกลุ่มให้สามารถทำตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ
3. แนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์สัจจะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน

ชุมชน

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผลงานเชิงวิจัย 1. ได้ชุดความรู้พัฒนากลุ่มออมทรัพย์

ผลงานเชิงพัฒนา 1. มีศูนย์การเรียนรู้ของกลุ่ม

2. นักวิจัยมีความกล้าแสดงออก

ผลการดำเนินงาน

จากการนำเสนอข้อมูลด้วยเครื่องมือ Time line ทำให้เข้าใจการรู้จักวางแผนการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ง่ายต่อการดูว่ากิจกรรมที่จะทำมีอะไรบ้างและที่ยังไม่ทำมีอะไรบ้าง และวางแผนการการดำเนินกิจกรรม จะประกอบด้วย

กิจกรรมที่ 8 อบรมเพิ่มทักษะการถ่ายภาพ (โหนดจัดให้ เพิ่มเติมจากกิจกรรมในแผน)

วัตถุประสงค์ เพื่อนักวิจัยมีทักษะการถ่ายภาพ เพื่อสามารถถ่ายภาพกิจกรรมในโครงการฯ

เวลา/สถานที่ วันที่ 10 สิงหาคม พ.ศ. 2559 เวลา 08.00 น.-16.00 น. ณ หอศิลปภคยานิวัฒนา มอ.

ปัตตานี

กลุ่มเป้าหมาย ตัวแทนทีมวิจัยจำนวน 3 คน ได้แก่ นายของอาจ จันโอ๊ะ นางเม๊าะ สาและ นางสาวฮาบีบะ แวสะมะแอ

-สิ่งที่ทุกคนแต่ละกลุ่มต้องเตรียมไปคือ นำผลิตภัณฑ์ที่มีในหมู่บ้านไปด้วยให้นำเสนอผลิตภัณฑ์ในรูปแบบของการถ่ายรูปที่คิดว่าสวยและเป็นที่น่าสนใจของลูกค้า

ขั้นตอนในการดำเนินงาน

อาจารย์ให้ทุกคนที่มาอบรมมา สาธิตการถ่ายภาพเพื่อให้ได้หัวข้อเรื่องคนละหนึ่งภาพ โดยต้องเล่าให้ได้ว่าภาพนั้นต้องการสื่อถึงอะไร ระบุถึงเหตุผล ทำไมจึงได้เลือกถ่ายภาพนั้น ขยายความจากหนึ่งให้เป็นสามให้ต่อเนื่องกัน ขยายความจากสามให้เป็นสิบภาพในเรื่องเดียว

ผลที่ได้รับ

- ได้รู้ถึงเทคนิคการถ่ายภาพ
- ต้องเข้าใจสิ่งที่เราจะถ่ายให้มากที่สุด
- เล่าภาพว่าต้องการสื่ออะไร
- ประเมินสถานการณ์แวดล้อมให้ดี
- ให้เกียรติคนที่เราเข้าไปหาด้วย
- ได้รู้ถึงกฎของการถ่ายภาพให้ได้เรื่อง คือว่องไว ใจกล้า หน้าที่ด้านและอดทน

ผลการดำเนินงาน

การอบรมถ่ายภาพครั้งนี้ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้เรื่องการใช้สื่อมากขึ้น เช่น การถ่ายภาพลงเฟสบุ๊ก ต้องตั้งค่าจากโฟกัสโดยแตะตรงหน้าจอก่อนถ่ายภาพเพื่อให้ได้ภาพที่สวยงามและชัด หากจะให้ภาพหน้าชัดหลังเบลอก็ต้องโฟกัสตรงจุดหน้าจอก็เช่นกันแต่พยายามอย่าให้มือสั่นและที่สำคัญต้องมีสมาธิในการถ่ายภาพด้วย การเข้าอบรมครั้งนี้ยังทำให้สมาชิกได้มีความกล้าแสดงออกถึงศักยภาพของตนเอง โดยอาจารย์ที่ฝึกอบรมให้ความรู้ในเวทีครั้งนี้ได้ทดสอบความสามารถในการถ่ายภาพของผู้เข้าร่วมแต่ละคนโดยให้ถ่ายรูปภาพผลิตภัณฑ์ของกลุ่มตนเองลงในเฟสบุ๊ก ทั้งนี้นอกจากจะเพิ่มทักษะความรู้ให้แก่สมาชิกแล้วยังทำให้กลุ่มนักวิจัยสามารถนำเทคนิคการถ่ายภาพเหล่านี้ไปใช้กับการโฆษณาขายสินค้าของกลุ่มผ่านสื่อออนไลน์ได้ง่ายขึ้น และนักวิจัยบางคนที่ชอบถ่ายรูปธรรมชาติ ไร่ นา ป่า เขา รวมทั้งสถานที่สวยๆ ก็ยังสามารถทำให้เกิดความสนใจของคนอีกหลายๆกลุ่มได้มากขึ้นอีกด้วย

กิจกรรมที่ 8 ประชุมเครือข่ายนักวิจัย (โหนดจัดให้ เป็นเวทีแลกเปลี่ยนของกลุ่มเครือข่าย)

เวลา/สถานที่ วันที่ 8 – 9 ตุลาคม 2559 เวลา 08.00- 16.00 น. ณ ชมป์ลีมอโฮมสเตย์ ประเซะวอ (บ้านบน) อำเภอสาบบุรี จังหวัดปัตตานี

กลุ่มเป้าหมาย ตัวแทนนักวิจัยเข้าร่วมหลายกลุ่มด้วยกัน

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์นักวิจัย
- 2) แลกเปลี่ยนสถานการณ์ คุณค่า พลังความสุข ระหว่างนักวิจัย
- 3) พัฒนากลไกการหนุนเสริมการทำงานวิจัย

วิธีการดำเนินงาน

มีการแบ่งกลุ่ม แนะนำกลุ่ม ของตัวเองได้ทำอะไร ไปบ้าง และนำเสนอของแต่ละกลุ่มให้กลุ่มได้รับรู้ถึงวัตถุประสงค์ของแต่ละกลุ่มว่ามีอะไรที่ต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลงตัวเองให้ดีขึ้น มีปัญหาอะไรบ้างที่ต้องแก้ไข ปัญหา สิ่งดีๆ ที่กลุ่มเราเจอ สำหรับนักวิจัยที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งนี้ ได้แก่ โครงการวิจัยทำนาข้าว บ้านทุ่ง โครงการวิจัยลาซัง โครงการวิจัยจักสานกลุ่มแม่บ้านปะกาติมาปุระ โครงการวิจัยจักสานก้านไม้ จากจากอำเภอไม้แก่น โครงการวิจัยปลากะตัก ตำบลบางเก่า อำเภอสาขบุรี โครงการวิจัยกลุ่มออมทรัพย์ โคกโพธิ์ โครงการวิจัยสหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์ชะหรั่ง โครงการวิจัยสมุนไพรของกลุ่มผู้สูงอายุ อำเภอแม่ลาน นอกจากนี้มีผู้เข้าร่วมประชุมจากกลุ่มพัฒนารูปแบบหมวดขอเกาะ กลุ่มเยาวชนท่องเที่ยวต้นหยดลู โละ กลุ่มเยาวชนสาขบุรี และกลุ่มเยาวชนท่องเที่ยว ปะเสยะวอ สำหรับกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองได้เข้าร่วม

ผลการดำเนินงาน

สิ่งที่ผู้เข้าร่วมได้รับ คือ ประสบการณ์การทำงานเป็นทีม ได้รู้จักพี่น้องนักวิจัยต่างโครงการ ได้ความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้น ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นมุมมองการพัฒนาอาชีพ และได้เครือข่ายอาชีพ ได้ตลาด พี่ส่งเสริมน้อง และที่สำคัญได้สร้างทีมสภาเครือข่ายเศรษฐกิจชุมชนเพื่อเป็นตัวแทนประสานงาน นำข้อมูลสู่การพัฒนาท้องถิ่น เป็นกิจกรรมที่สร้างประชุมเครือข่ายนักวิจัย ครั้งนี้ได้รับความรู้เพื่อนำไปปรับปรุงเปลี่ยนแปลงข้อบกพร่องของกลุ่มตัวเองให้ดีขึ้นมีความสามัคคี อยู่ด้วยกันเหมือนพี่น้อง มีการจัดสภาเศรษฐกิจชาวบ้าน ทางทีมวิจัยเป็นแกนนำสภาเศรษฐกิจชาวบ้านของตำบลโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี เพื่อสร้างเครือข่ายการทำงานในพื้นที่ และแลกเปลี่ยนการทำงาน

กิจกรรมที่ 9 อบรมการเขียนรายงานวิจัย

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมทักษะในการเขียนรายงานวิจัยให้นักวิจัยและสามารถนำทักษะการเขียนรายงานวิจัยมาปรับใช้ในการกรทำรายงานโครงการวิจัยตนเอง ตลอดจนสามารถนำความรู้ได้จากการอบรมมาสอนเพื่อนๆ และ ตัวแทนนักวิจัยกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลอง

เวลา/สถานที่ วันที่ 10 พฤศจิกายน 2559 08.30 – 15.30 น. ณ สำนักงานส่งเสริมฯ

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

กลุ่มเป้าหมาย ตัวแทนทีมวิจัยจำนวน 1 คน นายองอาจ จันโอ๊ะ

วิธีการดำเนินงาน

โดยอาจารย์ให้ทุกคนฝึกเขียนเรื่องราวคนละเรื่อง โดยเรื่องนั้นต้องเป็นเรื่องจริงและเกิดขึ้นจริงและทุกคนก็นำเสนอของแต่ละคนจากนั้นอาจารย์จะมาสรุปลว่าคนไหนเขียนเป็นอย่างไรบ้าง

จากการเข้าร่วมนักวิจัย ได้เรียนรู้ทักษะการเขียน บางคนก็เขียนได้พูดได้แต่บางคนเขียนได้แต่พูดไม่ค่อยดีเท่าที่ควรแต่ทุกคนที่เข้าอบรมมีความตั้งใจกันทุกคน การอบรมครั้งนี้เป็นการเพิ่มศักยภาพของกลุ่มผู้เข้าร่วมและสามารถเป็นการนำไปใช้ในการพัฒนาการเขียนที่ดีของกลุ่มผู้เข้าร่วมทุกคน

กิจกรรมที่ 10 จัดทำรายงานกลุ่มออมทรัพย์ทำคลอง

วัตถุประสงค์ เพื่อเรียนรู้วิธีการจัดเขียนรูปแบบการทำรายงาน

เวลา/สถานที่ วันที่ 19 มกราคม 2560 เวลา 10.10 น. ณ สำนักงาน สกว.

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน

วิธีการดำเนินงาน

โดยกระบวนการเริ่มจาก คุณสุกัญญา สุสุขพันธ์ ช่วยเรื่องการวางแผนแนวคำถามในการเขียนรายงาน และพี่เลี้ยงร่วมเรียนรู้การจัดทำรายงานให้ตอบตามวัตถุประสงค์โครงการ ให้ทางทีมวิจัยทำคลองได้เพิ่มเติมประเด็นคำถาม เพื่อเป็นข้อมูลในการทำรายงานงวดที่ 1 ให้เกิดประโยชน์สูงสุดสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้องทำเรื่องกลุ่มออมทรัพย์ทำคลองดังนี้

กิจกรรมที่ 11 ถอดบทเรียน เพื่อตอบโจทย์ตามวัตถุประสงค์

เวลา/สถานที่ วันที่ 8 ธันวาคม 2559 เวลา 13.00-16.00 น. ณ อาคารอเนกประสงค์

วัตถุประสงค์ เพื่อทบทวนประสบการณ์การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 29 คน

ขั้นตอนดำเนินการ

หัวหน้าทีมวิจัย สกว. และพี่เลี้ยง 2 ท่านได้ทบทวนความเป็นมาของกลุ่มออมทรัพย์ในเรื่องการก่อตั้ง การจัดตั้งคณะทำงานและหน้าที่รับผิดชอบของแต่ละคน เพื่อให้สมาชิกได้รับทราบและมีความชัดเจนในตำแหน่งงานของตนเอง จากนั้นก็ได้พูดถึงเนื้อหาการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ในประเด็นที่ว่ากลุ่มออมทรัพย์เกิดขึ้นและขยายผลผลิตเป็นการส่งเสริมในด้านอาชีพได้แก่ การทำหุ้ดขั้้นหมาก (บุหงาสีหรีะ) การทำมะพร้าวขั้ว บั้มน้ำมันหยอดเหรียญในชุมชน การทำผลิตภัณฑ์น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น การทำสบู่รำข้าวจากข้าวหอ่ลู่ และข้าวสารหอ่ลู่ที่เป็นที่รู้จักและชื่นชอบของคนในชุมชนและคนนอกพื้นที่ ลำดับต่อมาเป็นการเข้าสู่กระบวนการถอดบทเรียนเพื่อให้กลุ่มออมทรัพย์สามารถเข้าใจ ตอบโจทย์ปัญหาความต้องการและประโยชน์ที่ได้จากการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ของตนเองได้และที่สำคัญเป็นการง่ายต่อการเข้าใจในการสรุปแบบเล่มรายงาน เข้าสู่การถอดบทเรียนหัวหน้าทีมวิจัย สกว. และพี่เลี้ยงได้มีการแจกกระดาษคนละ 1 ใบเพื่อให้แต่ละคนได้ถอดบทเรียนดังนี้

โดยให้พับกระดาษออกเป็น 4 ส่วน ส่วนที่ 1 ให้เขียนชื่อตนเอง ตำแหน่งในกลุ่มออมทรัพย์ว่าตนเองมีหน้าที่ทำอะไรหรือคนใดที่เป็นแค่สมาชิกก็ให้ระบุลงไปว่าจะเข้าร่วมกลุ่มจำนวนกี่ปี ส่วนที่ 2

ประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์ ส่วนที่ 3 และส่วนที่ 4 มีการรวบรวมกระดากที่ทุกคนเขียนลงไปแล้วนำมาสรุป

ผลการจากการประชุม

ทุกคนที่เข้าร่วมประชุมให้ความร่วมมือในและได้รับความรู้ในเรื่องระบบการทำงาน เช่น การแบ่งหน้าที่ควรจัดแบ่งเป็นโซนว่าใครรับผิดชอบเรื่องอะไร กรรมการได้ทราบถึงการบริหารการดำเนินงานมากขึ้น

กิจกรรมที่ 12 อบรมสรุปแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรื่องการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์

เวลา/สถานที่ วันที่ 11-12 ธันวาคม พ.ศ.2559 เวลา 08.00-16.00 น. ณ อามานารีรีสอร์ท ต.สะกอม อ.จะนะ จ.สงขลา

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 50 คน ทีมวิจัยทำทดลองเข้าร่วม 30 คน

การดำเนินงาน

เปิดพิธีโดย อาจารย์แวรอมลี แวญละ เป็นประธานเครือข่ายชุมชนศรัทธา (กัมปงตักวา) และปัจจุบันเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบางปู ได้กล่าว การสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเป็นหนทางหนึ่งในการคิดค้นหาทางออกสำหรับการแก้ไขปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ แนวคิดแนวปฏิบัติของ “ชุมชนศรัทธา (กัมปงตักวา) เป็นแนวคิดที่มุ่งนำหลักศาสนานำการพัฒนาโดยชุมชนเป็นแกนหลักในการขับเคลื่อน และจำเป็นต้องมีเครื่องมือที่สอดคล้องกับหลักวิชาการพัฒนาและบริบทของวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ สามารถต่อยอดกิจกรรมที่มีอยู่แล้วนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างบูรณาการและไม่ขาดตอน

กิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์เป็นเครื่องมือหนึ่งที่สำคัญสำหรับชุมชน ในการเริ่มกระบวนการสร้างให้เกิดความร่วมมือกันของผู้คนในชุมชน อีกทั้งเป็นการปูพื้นฐานการรวมกลุ่มประชาชนในการเสริมสร้างความเข้มแข็งในเชิงเศรษฐกิจฐานราก แต่ทั้งนี้การสร้างกระบวนการนั้นต้องมีความละเอียดอ่อนอย่างมาก และต้องให้สอดคล้องกับพื้นฐานของแต่ละชุมชนด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างกระบวนการการมีส่วนร่วมของประชาชนจะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการปรับพื้นฐานความรู้สึกร่วมกันและการร่วมมือกัน และเกิดความเข้มแข็งของชุมชนในภาพรวมต่อไป ตลอดระยะเวลาหนึ่งปีที่ผ่านมาเครือข่ายชุมชนศรัทธา (กัมปงตักวา) ได้หยิบยกเครื่องมือกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์นี้ ดำเนินการมาในระดับชุมชนหมู่บ้านจำนวน 10 พื้นที่ เป็นพื้นที่ที่เคยสร้างความเข้าใจในแนวทางของชุมชนศรัทธา (กัมปงตักวา) มาก่อน เริ่มด้วยการทบทวนกระบวนการชุมชนศรัทธา เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายได้เข้าใจเป้าหมายหลักในการพัฒนาโดยรวม ซึ่งสภาพพื้นฐานของประชาชนขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการพัฒนาของกระแสหลัก ทำให้แรงจูงใจในการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมมีน้อยมาก ฉะนั้นการพูดคุยแลกเปลี่ยนประเด็นทิศทางการพัฒนาจึงมีความสำคัญมาก อีกทั้งต้องสอดคล้องกับบริบทความเป็นอยู่ของประชาชนในแต่ละพื้นที่ด้วย หลังจากนั้นได้

อธิบายการใช้เครื่องมือการจัดการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อสร้างความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน พร้อมรับฟังข้อคิดเห็นต่างๆ เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันและการเป็นเจ้าของงานพัฒนาที่แท้จริง

จากการสังเกตและพูดคุยกับประชาชนกลุ่มเป้าหมายในทุกพื้นที่จะเห็นได้ว่า หลังจากได้ดำเนินการกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์แล้วมีเสียงสะท้อนจากประชาชนมีความพึงพอใจเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากสิ่งที่เห็นได้ชัดเจนมากคือ ประชาชนทุกคนได้ปฏิบัติการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยความเต็มใจแบบหมู่คณะ ส่งผลเกิดแรงศรัทธาต่อผู้นำที่เสียหลัก และที่สำคัญอย่างยิ่ง กลายเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีในชุมชน เป็นสิ่งที่ประชาชนสัมผัสได้จริงด้วยตนเอง ซึ่งความร่วมมือนี้จะเป็พื้นฐานอันสำคัญยิ่งในการต่อยอดกิจกรรมอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหามีอยู่ทั้งปวง และยกระดับงานพัฒนาอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

จากนั้นผู้บรรยายได้เปิดวิดีโอที่จัดทำขึ้นเมื่อปี ให้ผู้เข้าร่วมได้รับชมการเป็นกลุ่มออมทรัพย์ของแต่ละหมู่บ้าน ตำบลต่างๆ ที่มีการส่งเสริมการทำกลุ่มออมทรัพย์ การส่งเสริมกองทุนอาชีพ โดยแต่ละกลุ่มก็ได้จัดตั้งการเปิด กิรอาติในหมู่บ้าน เปิดร้านค้าสหกรณ์ในชุมชน การก่อตั้งกลุ่มออมทรัพย์เกิดขึ้นด้วยการหาผู้ที่จะร่วมมือไม่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลหรือเอกชน การร่วมงานขององค์กรนี้ไม่มีค่าตอบแทนใดๆ เป็นงานที่ทำด้วยใจซึ่งจะมีคณะทำงานต่างๆ ที่ช่วยกันแบ่งงานกันตามหน้าที่

สิ่งที่คำนึงถึงการทำงานได้แก่

- การนำหลักฐานจาก อัล-กูรอ่านในการอ้างอิง

ความเป็นชุมชนศรัทธา

- มีมัสยิด
- ผู้นำที่สามัคคี
- ปกป้องชุมชน
- ได้รับการศึกษาที่ดี
- ความสะอาด
- สุขภาพอนามัย
- มีเงินออม (เป็นกระบวนการที่นอกเหนือจากหมู่บ้าน)

ปัญหาชุมชน

- การพัฒนาที่ไม่สมดุล
- ภาครัฐไม่เป็นแบบอย่างที่ดี
- การขาดความสามัคคี

ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เกิดกลุ่มกลุ่มออมทรัพย์ที่มีทักษะในการบริหารจัดการกลุ่มอย่างเข้มแข็งสามารถเป็นแบบอย่างและเกิดการเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายอย่างน้อย 10 กลุ่ม

หลังจากผู้บรรยายได้พูดเกี่ยวกับเรื่องราวที่มาที่ไปขององค์กรชุมชนศรัทธาในรูปแบบสรุปพอเข้าใจ หลังจากนั้นก็ได้เรียนเชิญวิทยากรท่านที่ 2 คุณจิม โดยวิทยากรท่านนี้ได้แนะนำให้ผู้เข้าร่วมรู้จักกับการทำงานของตนซึ่งมีชื่อว่าองค์กร Actionaid และได้บอกเล่าเกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนกับองค์กรชุมชนศรัทธา (กำแพงแก้ว) ได้ร่วมงานกับองค์กรชุมชนศรัทธาเป็นระยะเวลา 4-5 ปี ซึ่งองค์กร Actionaid เป็นองค์กรเกี่ยวกับการดูงานของกลุ่มสตรี องค์กรนี้ได้ทำงานร่วมกับสหภาพยุโรป วิทยากรก็ได้แนะนำเพื่อให้ผู้เข้าร่วมได้คุ้นชินกับองค์กร Actionaid พอสังเขป

ต่อมาเป็นการแนะนำให้ผู้รู้จักกับวิทยากรท่านที่ 3 คุณจ่านง จิตนิรัตน์ ซึ่งมาจากจังหวัดอุบลราชธานี เดิมเป็นคนสตูลแต่แต่งงานกับคนจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งวิทยากรท่านนี้ได้จัดรูปแบบการเข้าร่วมอบรมเชิง การเรียนการสอนโดยการให้สรุปเรื่องราวของกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนของแต่ละกลุ่ม โดยมีหัวข้อการสรุปดังนี้

1. เริ่มกลุ่มออมทรัพย์เมื่อไหร่
2. วัตถุประสงค์ (ทำกลุ่มออมทรัพย์ทำไม)
3. ทำกลุ่มออมทรัพย์แล้วเกิดอะไรขึ้นบ้าง เกิดจำนวนเงินเท่าไร เกิดสมาชิกเท่าไร ขยายไป ยังกลุ่มอื่นหรือไม่ (โดยรอบ)
4. คณะกรรมการจำนวนกี่คน ทำงานจริงกี่คน มีการประชุมไหม
5. ได้เรียนรู้อะไรบ้างจากการทำกลุ่มออมทรัพย์
6. ได้รับความร่วมมือจาก 4 เสาหลักไหม

หมายเหตุ วิทยากรจะให้ผู้เข้าร่วมได้พักเบรกรับประทานอาหารว่างและดื่มเครื่องดื่มก่อน 15 นาที หลังจากนั้นให้กลับเข้าสู่บทเรียน การสรุปงาน โดยได้กำหนดเวลาให้เพียง 30 นาที วิทยากรได้กำชับให้แต่ละกลุ่มมีการแลกเปลี่ยนคำถามอย่างน้อย 3 ข้อขึ้นไป ที่สำคัญให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนออกมาสรุปหน้าเวที เพื่อเป็นการแสดงผลและความสามารถในการพัฒนาศักยภาพความกล้าแสดงออกของแต่ละกลุ่ม พร้อม การนำเสนอหัวข้อที่ได้รับมอบหมายจากวิทยากรเกี่ยวกับเรื่องกลุ่มออมทรัพย์ของกลุ่มตนเองเพื่อเป็น กระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้จาก 10 พื้นที่ ที่เข้าร่วมเวที

จากสิ่งที่ได้รับฟังจากการนำเสนอของแต่ละกลุ่มทำให้ทุกคนได้เห็นถึงความแตกต่างจากบทสรุปที่หลากหลาย บางกลุ่มมีกระบวนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ในรูปแบบที่แตกต่างกันไป เช่น เรื่อง จำนวนเงินในการออมแต่ละเดือนเท่าไร วิธีการปล่อยเงินกู้/ สินเชื่อในรูปแบบการให้อย่างไรจากการสรุป ทั้งหมดนั้นยังมีข้อบกพร่องในหลายด้านแต่ยังต้องการดำเนินต่อไปเรื่อยๆเพื่อให้กลุ่มเกิดความมั่นคง ด้านการรู้จักออมให้เกิดประโยชน์ต่อสมาชิกและคนในชุมชนต่อไป

ทั้งนี้ทางองค์กรกลุ่มออมทรัพย์จึงได้เรียนเชิญกลุ่มออมทรัพย์บ้านชุมบก อ.ตากใบ จ.นราธิวาส มา เป็นวิทยากรในการให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการทำงานในระบบการจัดกลุ่มออมทรัพย์ และได้มีการ จัดรูปแบบการสาธิตที่สามารถให้กลุ่มออมทรัพย์ในแต่ละพื้นที่ได้เรียนรู้และปฏิบัติงานในรูปแบบที่ทำให้

เกิดความเชื่อมั่นของผู้ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ เข้าสู่การบรรยายโดย วิทยากรจาก กลุ่มออมทรัพย์บ้านชุมบก นาย ชูกรมัม มูซอ ได้เริ่มต้นการเข้าสู่บทเรียนเรื่องกระบวนการจัดตั้งมีดังนี้

- ประชุมทีมงานขับเคลื่อน
- จัดเวทีสร้างความเข้าใจให้กับคนในชุมชน
- คัดเลือกคณะกรรมการ
- เปิดรับสมัครสมาชิก
- ประชุมใหญ่สมาชิก
- ร่างกฎระเบียบ
- ดำเนินการวันทำการออมทรัพย์
- ประชุมคณะกรรมการประจำไตรมาส
- ติดตาม/เยี่ยมเยียน/หนุนเสริมสมาชิกกลุ่ม
- ถอดบทเรียน/สรุปบทเรียนการดำเนินงานออมทรัพย์
- นำเสนอผลการดำเนินงานต่อชุมชน/สมาชิก
- การเชื่อมโยงงานพัฒนาชุมชนกับภาคีพัฒนา
- ภาครัฐ
- ภาคเอกชน
- ภาคประชาชน
- การสร้างเครือข่ายกลุ่มออมทรัพย์
- การถ่ายทอดองค์ความรู้ (เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้/ประสบการณ์ชีวิตให้กับชุมชน,พื้นที่อื่นๆหมายเหตุ กลุ่มออมทรัพย์ต้องทำตามขั้นตอน ต้องเกิดการเปลี่ยนแปลง

การบริหารจัดการ แกนนำ 25 คนของแต่ละพื้นที่ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้เรื่องการบริหารจัดการ จาก การศึกษาดูงานและคณะกรรมการของเครือข่ายที่ลงพื้นที่เป็นพี่เลี้ยงในการดำเนินการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ ทำให้แกนนำมีความรู้เรื่องการบริหารจัดการในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งกรรมการต้องมาจากการเลือกตั้งของ สมาชิก แกนนำ 25 คนของแต่ละพื้นที่และร่วมกันกำหนดหน้าที่ของกรรมการไว้เบื้องต้น คือ

1. ประธานกรรมการ
2. รองประธานกรรมการ
3. ฝ่ายบัญชี-การเงิน
4. ฝ่ายรับเงินออม
5. ฝ่ายพิจารณาเงินให้ยืม
6. ฝ่ายรับคืนเงินยืม
7. ฝ่ายติดตามทวงหนี้
8. ฝ่ายตรวจสอบ

9. การเก็บเงิน นำเงินฝากธนาคารทุกๆเดือน ผู้มีอำนาจเบิกจ่าย สองในสามคน เงื่อนไขการเบิกจ่าย.สองในสาม กำหนดวันออมทุกวันที่ 15 ของเดือน

การร่วมกันกำหนดกติกาในการออมทรัพย์ส่วนใหญ่จะยังไม่กำหนดเรื่องของการให้ยืมเงินเพราะคิดว่าเงินยังน้อยหลังจาก 6 เดือนหรือ 1 ปี กลุ่มจะต้องมาพูดคุยกันอีกครั้งในรายละเอียดแต่ก็ได้มีการแลกเปลี่ยนไว้เป็นแนวทางในการซักถามในเวทีการมีส่วนร่วมของสมาชิกชุมชน และเตรียมการประชุมสมาชิกชุมชน แบ่งบทบาทแกนนำในการนำเสนอร่างกติกากลุ่มออมทรัพย์

วิธีการดำเนินงาน

การสาธิตการทำงานกลุ่มออมทรัพย์ โดยทีมงานคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์บ้านหุบบก

ได้นำเสนอขั้นตอนกระบวนการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์บ้านหุบบก และความรู้และประสบการณ์ชีวิต มันต้องเรียนรู้กันไป ได้แลกเปลี่ยนและสาธิตขั้นตอนการออม และวิธีการทำงานตั้งแต่การเปิดรับสมาชิก และมีแบบฟอร์ม การรับสมัครสมาชิก พอสมัครสมาชิกแล้ว จะมีสมุดคู่ฝาก โดยแยกเป็นสองบัญชี และสาธิตการ ฝาก โดยให้ผู้เข้าร่วมเป็นตัวแสดง ทำให้ผู้เข้าร่วมได้เรียนรู้ประสบการณ์ในการทำงานกลุ่มออมทรัพย์ที่เป็นระบบ และสัมผัสจริงจากการสาธิต

อาจารย์ จำนงค์ จิตนิรัตน์ กล่าวว่าสิ่งที่เรากำลังดำเนินการอยู่นี้ “สำคัญมาก” ยกตัวอย่างกรณีที่มีในหนังสือเรื่อง อิดิตฮาด.. บางคนไปทำฮัจญ์ได้เพราะกองทุน บางคนแต่งงานได้ สินสอดมาจากกองทุน (เริ่มจากการออมทรัพย์) ลองคิดดูหากเราทำอย่างนี้กันทุกหมู่บ้าน แต่ละหมู่บ้านมีกองทุน มีคน กันคนละนิดๆ แล้วเราเอามารวมกันในระดับจังหวัดทั้งสามจังหวัดมาตั้งรวมกัน (เป็นกองทุนรวม) เราเรียกว่า “กระบวนการการเงินชุมชน” หรือ “ธนาคารกลาง / ธนาคารคนจน” เปรียบเสมือนเรามีธนาคารย่อยอยู่ในชุมชน และมีธนาคารแม่อยู่ที่เครือข่าย แต่แปลกและแตกต่างจากธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ตรงที่ เราไม่จำเป็นต้องมีการเอาโฉนดค้ำ เราเพียงแต่เอาคนมาคุยกัน อาศัยความเชื่อใจกัน ธนาคารทั่วไปไม่มีทางที่จะทำได้แบบนี้ จะขอเมีย (แต่งงาน) ธนาคารทั่วไปไม่มีทางอนุมัติ ซึ่งมันไม่ได้ตอบโจทย์ชีวิตของชุมชนเรา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเครือข่ายชุมชนศรัทธา ที่มีนโยบายดูแลคนอ่อนแอ กองทุนช่วยคนจน ไม่เหมือนกับกองทุนของนายทุนทั่วไป ไป เช่น คนรวยที่ดินในประเทศไทย มีที่ดินรวมกันมากที่สุดถึง 680,000 ไร่ ถามว่า กว่าจะได้มาเท่านี้ มีที่มาที่ไปอย่างไร? ก็จากกองทุนพาณิชย์ และ นำเงินส่วนนั้นไปลงทุน ลงหุ้น ซึ่งไม่ใช่เป้าหมายของเรา เรารวมเงินเพื่อช่วยคนจน มิใช่ให้นำเงินส่วนนี้ไปลงทุน ไปซื้อหุ้น เพื่อจะอุปที่ดินที่เหลืออยู่ในประเทศเป็นของตนเอง

จุดเด่นของเราคือ เรามีศาสนาเป็นแกน อิหม่ามยะโก๊ะ ได้กล่าว “ความสามัคคีกับกลุ่มออมทรัพย์ สำคัญเท่ากัน เพราะเรามีทั้งเงินทั้งคนและศาสนานำทาง”

สรุปคือ สิ่งที่เรากำลังทำอยู่นี้ เป็นเรื่องใหญ่ เพราะระดับประเทศ และนโยบายของประเทศเค้าก็มีเป้าหมายที่คาดหวังอยากจะให้ได้แบบนี้เช่นกัน

รูปแบบการเกิดกลุ่มออมทรัพย์

ทักษะ/ความรู้/การเปลี่ยนแปลง

กติกาสถาบัน/กระบวนการ/ความสามัคคี/จิตอาสา/ความรู้

จากบทสรุปและแนวคิดที่ได้จากเวทีนี้มีผลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้แนวคิดต่างๆที่สามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขมีทั้งด้านดีและข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขที่ต่างกันออกไปของแต่ละกลุ่ม สิ่งสำคัญที่สุดที่ได้ในเวทีครั้งนี้คือการได้เรียนรู้วิธีการจัดรูปแบบสาธิตกลุ่มออมทรัพย์ที่สามารถเป็นตัวอย่างการจัดระเบียบและเป็นแนวทางในการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการจัดระบบกลุ่มออมทรัพย์ในทางที่ดีขึ้นและมีความน่าเชื่อถือแก่ผู้ที่จะมาร่วมเป็นสมาชิกมากขึ้น จากการเข้าร่วมเรียนรู้ครั้งนี้สมาชิกกลุ่มได้เห็นข้อเปรียบเทียบ การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่เหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้

การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่เหมือนกัน	การบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่ต่างกัน
มีกฎ/ระเบียบ/ข้อบังคับที่คล้ายกัน	มีตราขง
มีคณะกรรมการบริหาร	มีการจ้างงานคนในชุมชน
มีสวัสดิการให้กับสมาชิก	มีสินเชื่อบอเตอร์ไซด์
มีการทำบัญชีรายรับ-รายจ่าย	มีกองทุนสวัสดิการทั้งตำบล
มีการประชุมกรรมการทุกเดือน	มีอาคารสถานที่
มีการปันผลเงินกำไรทุกปี	

ผลจากการดำเนินงาน

จากการศึกษาดูงานที่สามารถนำมาใช้เรื่องการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์กับกลุ่มคือ การทำงานที่เป็นระบบและมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ เช่น ฝ่ายการเงินต้องมี 2 คนเพื่อช่วยกันดูแลและตรวจสอบการณรงค้ให้สมาชิกเกิดความตระหนักมากขึ้นในการรับชอบ โดยการมีการประชุมสมาชิก 2 เดือน/ครั้ง สนับสนุนให้สมาชิกจัดกิจกรรมในหมู่บ้านเพื่อจะได้พบปะกันบ่อยๆ ส่วนใหญ่สมาชิกและชาวบ้านชอบให้มีความสำคัญในการทำงานรูปแบบกลุ่ม

กิจกรรมที่ 13 เรียนรู้การพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยเฉพาะน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น

วัตถุประสงค์ เพื่อร่วมเรียนรู้กับเครือข่ายนักวิจัยและสำรวจพื้นที่ในการศึกษาฐานของกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 42 คน ประกอบด้วยนักวิจัยกลุ่มสมุนไพร จำนวน 40 คน และกลุ่มออม

ทรัพย์บ้านท่าคลองจำนวน 2 คน

เวลา/สถานที่ วันที่ 8-9 เดือนกรกฎาคม 2560 ณ บ้านน้ำพุ ตำบลเขาถ่าน อำเภอกำแพงแสน

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีการดำเนินงาน

ออกเดินทาง 05.00 น. ถึงสถานที่ดูงานเวลา 12.00น. จากนั้นเข้าสู่การบรรยาย ซึ่งในการบรรยายพูดคุยในเวทีครั้งนี้วิทยากรก็ได้พูดเนื้อหาเกี่ยวกับ เรื่องความสามารถในการประกอบการ ทั้งนี้วิทยากรก็ได้มีเทคนิคเพื่อให้ทุกคนตอบโจทย์และเห็นภาพลักษณ์ในการพัฒนาต่อของผลิตภัณฑ์ให้มีคุณภาพและเป็นที่รู้จักของผู้คนมากขึ้น หลังจากนั้นเข้าสู่การเรียนรู้กระบวนการผลิตแปรรูปผลิตภัณฑ์ซึ่งจะมีหลากหลายผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การทำน้ำมันสกัดเย็น โลชั่น ชาสมุนไพร ลิปปาล์ม เป็นต้น

จากนั้นแต่ละคนก็ทยอยกันเข้ากลุ่มเพื่อดูการทำผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด ตัวแทนของกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลอง 2 คน ก็ได้อยู่ที่โซนของกลุ่มการทำลิปปาล์ม ซึ่งในส่วนผสมและกระบวนการทำลิปปาล์มก็มีดังนี้ ส่วนผสมได้แก่ Bee Wax (บีแวก) 30 กรัม วาสลีน 20 กรัม Shea Butter (เชียบัตเตอร์) 10 กรัม Rice Bran Oil (น้ำมันรำข้าว) 50 กรัม Soy Wax 30 กรัม White Oil 60 กรัม น้ำหอมสำหรับแต่งกลิ่นลิป (ตามชอบ) 2-3 หยด เข้าสู่กระบวนการทำก็จะนำส่วนผสมที่ระบุข้างต้นลงไปในภาชนะกะละมังสเตนเลสขนาดใหญ่และทนความร้อนจากนั้นใช้เครื่องเป่าไฟฟ้าเป่าส่วนผสมจนละลายเข้ากัน ตักใส่ในภาชนะบรรจุภัณฑ์รอให้เนื้อลิปมีการแข็งตัวและเย็นจากนั้นจึงนำมาปิดฝาบรรจุภัณฑ์และตกแต่งให้สวยงามโดยติดโลโก้ตราสัญลักษณ์ของกลุ่ม เป็นอันเสร็จสิ้น จากนั้นทุกคนก็ได้รวมตัวกันอีกครั้งเพื่อจะสรุปการดูงานครั้งนี้และกล่าวขอบคุณวิทยากรที่มาให้ความรู้

ผลการดำเนินงาน

ได้เรียนรู้ถึงความสามารถของสมาชิกกลุ่มแมลงปอที่มีการคิดค้นการแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายชนิด และทำตลาดได้ไกลทั้งในและต่างประเทศ ทำให้มองเห็นความตั้งใจและตระหนักในการให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะด้านอาชีพ ที่สำคัญมีการคิดค้นการแปรรูปผลิตภัณฑ์เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนในรูปแบบใหม่ๆอยู่เสมอ

กิจกรรมที่ 14 ศึกษาฐานการทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อทบทวนการดำเนินการ

2. เพื่อวางแผนกิจกรรม

เวลา/สถานที่ วันที่ 17 สิงหาคม 2560 เวลา 8:30 -16:00 น. ณ บ้านอามาน ตำบลโคกเคียน อำเภอเมือง จังหวัดนราธิวาส

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

วิธีการดำเนินงาน

สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองได้รวมตัวกันที่บ้านประธานกลุ่มเพื่อที่จะเดินทางไปดูงานที่บ้านทอน จ.นราธิวาส เมื่อเดินทางถึงที่หมายสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองก็ได้มีการแนะนำและพูดคุยกับประธานกลุ่ม บ้านทอน เพื่อสร้างความเป็นกันเองให้การศึกษาดูงานครั้งนี้ระหว่างผู้ที่มาดูงาน วิทยากรได้ให้ความรู้เรื่องกระบวนการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์ โดย นางเจ๊ะนุรอ บินหะมะ ซึ่งเป็นประธานกลุ่ม ได้เล่าถึงประวัติความเป็นมาของกลุ่ม การเติบโตของกลุ่มสามารถเป็นที่รู้จักของหน่วยงานต่างๆ และเป็นสถานที่ที่กลุ่มต่างๆ ได้ลงพื้นที่มาศึกษาดูงาน เป็นต้น ก่อนจะมาเป็นกลุ่มและประสบความสำเร็จทางสมาชิกกลุ่มและตัวเธอเองได้พบเจอปัญหาอุปสรรคคือเริ่มต้นแรกๆเรื่องของทุน ทางกลุ่มอยากมีทุนเป็นของตนเองแต่ไม่แนวทางว่าต้องทำอะไร ไม่นานสมาชิกในกลุ่มบางส่วนได้ลาออกเพราะงานนี้ไม่มีค่าจ้าง สมาชิกที่เหลือจึงเกิดการเปลี่ยนแนวคิดใหม่เพื่อจะให้กลุ่มไม่ล้มและสามารถก่อตัวให้ยั่งยืน ทางกลุ่มได้ทำข้อตกลงร่วมกัน โดยให้สมาชิกนำมะพร้าวมาคนละ 2 ลูก ซึ่งนำมารวมกันเป็นงบตั้งต้นก็จะได้มะพร้าวมาจำนวน 120 ลูก และได้รับการสนับสนุนจากรัฐบาลโดยการมอบที่ขุดมะพร้าวจำนวน 1 เครื่อง ให้แก่กลุ่ม ทางด้านอาหารในแต่ละวันสมาชิกในกลุ่มก็จะเก็บผักตามรั้วมาทำแกง ข้าวสารก็จะขอบริจาคจากผู้นำชุมชน

เนื่องจากทางสมาชิกกลุ่มส่วนใหญ่มีฐานะยากจนทางกลุ่มก็จะดำเนินงานในชีวิตประจำวันแบบนี้ไปเรื่อยๆ การเล่าประสบการณ์ในครั้งนี้ก็ได้มีการถามตอบจากกลุ่มผู้ที่ได้มาศึกษาดูงานและประธานกลุ่มของบ้านทอน เป้าหมายของการศึกษาดูงานครั้งนี้ต้องการการศึกษาเกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น โลชั่น ชาสระผม ครีมนวด ครีมหักผม สบู่ มะพร้าวคั่ว ขนมะพร้าวกรอบแก้ว ถ่านอัดแท่ง ไม้กวาดทางมะพร้าว เป็นต้น

การดูงานครั้งนี้ทางกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองได้นั้นเรื่องการทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น เพื่อนำมาเปรียบเทียบ สังเกตถึงความแตกต่างและนำมาพัฒนาปรับปรุงแก้ไขผลิตภัณฑ์น้ำมันสกัดเย็นที่ทางกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองมีการแปรรูปอยู่แล้ว ทางกลุ่มบ้านทอนได้จัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์การทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นให้ผู้ศึกษาดูงาน โดยการจัดเตรียมมะพร้าวที่ขุดแล้วเพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลาต่อผู้มาศึกษาดูงาน การคัดเลือกมะพร้าวคือเลือกมะพร้าวที่แก่แต่ไม่ออกจนเกินไป มะพร้าวที่กะเทาะเปลือกแล้วนำมาล้างด้วยน้ำต้มสุก ตักน้ำมันมากรองในผ้าขาวบางแล้วนำไปใส่ภาชนะ ใช้เครื่องตีในการตีกะทิให้เข้ากัน ใส่กะทิที่คั้นลงในขวดโหลพลาสติก กะทิที่คั้นแล้วทิ้งไว้ในระยะเวลา 2 วัน ทั้งนี้ทางกลุ่มบ้านทอนก็จะเน้นในเรื่องความสะอาดเช่นเดียวกัน เช่น สถานที่ที่ใช้ประกอบการผลิตแปรรูปผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดจะแบ่งกลุ่มคน/ห้องเป็นสัดส่วน และที่สำคัญอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้มีการเช็ด ล้างให้สะอาดทุกครั้ง โดยทุกครั้งที่ทำความสะดวกจะเสร็จจะใช้ผ้ามาคลุมอุปกรณ์ต่างๆ เมื่อจะนำมาใช้ครั้งต่อไปก็จะทำความสะอาดอุปกรณ์อีกครั้งด้วยน้ำอุ่น

ทั้งนี้ทางกลุ่มบ้านทอนได้มีการแนะนำและสอนการทำขนมมะพร้าวกรอบแก้ว ซึ่งทางกลุ่มบ้านทอนได้คิดค้นการแปรรูปมะพร้าวให้มีผลิตภัณฑ์ที่หลากหลาย ได้ทดลองทำจนกลายมาเป็นขนมมะพร้าวกรอบแก้ว ซึ่งขั้นตอนการทำก็จะนำเนื้อมะพร้าวมาหั่นเป็นชิ้นบางๆ นำเนื้อมะพร้าว 2 ชีด แช่ในน้ำปูน 1 ชั่งโมง นำไปสะเด็ดน้ำพักไว้ ละลายน้ำตาล 2 ชีด นำมะพร้าวที่พักไว้มาแช่ในน้ำตาล 1 ชั่วโมงหลังจากนั้นนำไปสะเด็ดน้ำอีกครั้งแล้วเรียงในถาดขนาดสี่เหลี่ยมเพื่อนำไปอบความร้อนในไมโครเวฟ ใช้เวลาในการอบประมาณ 3 ชั่วโมง จากนั้นก็นำออกมาเตาไฟฟ้าไมโครเวฟ จะสังเกตได้ว่าขนมชนิดนี้มีความกรอบ รสชาติหอมหวานและมัน เมื่อเสร็จจากการสอนทำขนมมะพร้าวทางกลุ่มบ้านทอนก็ได้จัดเสิร์ฟน้ำมะพร้าวและขนมมะพร้าวกรอบแก้วให้แก่กลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลอง จากนั้นก็ได้เดินสำรวจและชมดูผลิตภัณฑ์ต่างๆของกลุ่มบ้านทอน ก่อนจะเดินทางกลับสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองก็ได้มีการอุดหนุนสินค้าของกลุ่มบ้านทอน จากนั้นทางกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองก็ได้มอบของที่ระลึกแก่ประธานกลุ่มบ้านทอนที่ได้ให้ความรู้ต่างๆเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์ และตัวแทนสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองก็ได้กล่าวขอบคุณกลุ่มบ้านทอน จากนั้นก็ได้มีการสลามกันเพื่ออำลาเดินทางกลับ

ผลการดำเนินงาน

จากการศึกษาดูงานครั้งนี้ทำให้กลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองมองเห็นลักษณะรูปแบบการทำงานที่เป็นระบบมากขึ้น สมาชิกกลุ่มจึงได้มีแนวคิดที่จะนำรูปแบบตัวอย่างที่ดีของกลุ่มบ้านทอนมาปรับใช้ในกลุ่มของตนเอง ได้แก่ 1. การจัดทำรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่ม เช่น ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม แผนผังชื่อสมาชิก วิสัยทัศน์ของกลุ่ม กฎกติกาการทำงานของสมาชิกในกลุ่ม เป็นต้น 2. เรื่องสถานที่ซึ่งมีการจัดรูปแบบแบ่งเป็นโซน 3. การสนับสนุน (ฮาคิยะห์) บริจาคสบู่ แชมพู ในการอาบน้ำทำความสะอาด (มายด์) ศพผู้ที่เสียชีวิต โดยทางกลุ่มจะบริจาคผ่านหน่วยงาน อบต. ส่วนการปรับใช้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางกลุ่มมีความเห็นว่าผลิตภัณฑ์ของกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองนั้นดีกว่า โดยมีการเปรียบเทียบในรูปแบบตารางดังต่อไปนี้

กิจกรรมที่ 15 ศึกษาดูงานการทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อทบทวนการดำเนินการ
 2. เพื่อวางแผนกิจกรรม ที่ยังไม่ดำเนินการ

เวลา/สถานที่ วันที่ 25-26 เดือนสิงหาคม 2560 เวลา 05.00-16.00 ณ บ้านน้ำพุ ตำบลเถาถิ่น อำเภอนาทม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 27 คน

การดำเนินงาน

สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองได้รวมตัวพร้อมกันที่บ้านประธานกลุ่มเพื่อเดินทางไปศึกษาดูงานที่ บ้านน้ำพุ ต.เถาถิ่น อ.ท่าฉาง จ.สุราษฎร์ธานี เมื่อถึงสถานที่ดูงานก็จะมีป้ายระบุชื่อว่า กลุ่มแมลงปอ จากนั้นก็ได้มีการนั่งร่วมกันในอาคารที่ใช้ประกอบการบรรยายแนะนำตัวของสมาชิกกลุ่ม

แมลงปอ ซึ่งนางขนิษฐา รักเขียว ได้แนะนำตัวและเล่าความเป็นมาคร่าวๆของกลุ่ม ได้บอกเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์ของกลุ่มมีอะไรบ้าง

กลุ่มแมลงปอได้เชิญสมาชิกกลุ่มอบรมทรัพยากรบ้านท่าคลองเข้าไปดูขั้นตอนวิธีการทำน้ำมันสกัดเย็น ก่อนเข้าไปทางกลุ่มแมลงปอได้แนะนำการแต่งกายในการเข้าไปในห้องทำปฏิบัติการทำน้ำมันสกัดเย็น ซึ่งจะเน้นเรื่องความสะอาดมาเป็นอันดับหนึ่ง ผู้ที่เข้าไปต้องล้างมือให้สะอาด สวมหมวก สวมหน้ากากอนามัย สวมเสื้อกราวสีขาว ก่อนจะเข้าสู่กระบวนการทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นก็จะเริ่มจากคัดเลือกมะพร้าวก่อน นำมาใช้ทำน้ำมันสกัดเย็น โดยทางกลุ่มแมลงปอได้คัดเลือกมะพร้าวน้ำกร่อย เพราะจะได้ปริมาณน้ำมันที่ดีกว่าและมากกว่า ปริมาณมะพร้าวที่ใช้ในการทำประมาณ 10 กก. เพื่อจะได้ได้น้ำมันจำนวน 2 ลิตร จากนั้นก็ทำการปอกเปลือกมะพร้าว ขั้นตอนต่อมา ก็เป็นการกะเทาะเปลือกแล้วนำไปล้างน้ำผ่าน น้ำมันมะพร้าวใส่ลงไปเครื่องชูด

เมื่อชุดเสร็จแล้วก็จะนำมะพร้าวใส่ในถุงผ้าที่ใช้เป็นภาชนะในการคั้นกะทิกับเครื่องคั้น ก่อนนำกะทิไปคั้นให้ได้น้ำมันปริมาณน้อยที่สุด เมื่อคั้นจนได้เป็นกะทิจากนั้นก็ให้นำมาใส่ขวดเพื่อทำการเขย่าโดยการเขย่ากะทินั้นต้องนับ 1-100 เพื่อให้เกิดการแตกมันของกะทิและให้กะทิเป็นฟองนำกะทิที่เขย่าแล้วบรรจุใส่ในถุงร้อน ขนาด 20x30 ตราวาวจุฬา ใช้เชือกกรองเท้ามัดมัดปากถุงให้แน่นก่อนมัดปากถุงก็จะรวบตรงปากถุงให้เป็นลักษณะรูปแบบของกรวย จากนั้นนำไปแขวนแล้วทิ้งไว้จำนวน 1 คืน เมื่อครบ 1 คืน ก็จะทำการเจาะรอบถุงโดยใช้เข็มหมุดในการเจาะ การเจาะก็จะเน้นเจาะรอบบริเวณที่เป็นน้ำมันเท่านั้น เมื่อได้น้ำมันแล้วนำมากรองโดยกลุ่มแมลงปอจะใช้กระดาษวิทยาศาสตร์ในการกรองเพราะเขาเชื่อมั่นว่ามีผลดีกว่าการใช้ภาชนะที่ใช้ในการกรองกรอกกะทิทั่วไป น้ำมันที่กรองเสร็จแล้วจะนำไปสู่ขั้นตอนการคั้น โดยการคั้นก็จะใช้ไฟอ่อนๆ ปิดไฟแล้วรอให้เย็นเพื่อนำไปใส่ในบรรจุภัณฑ์ เป็นอันเสร็จสิ้นกระบวนการทำน้ำมันสกัดเย็น

ต่อมาทางกลุ่มแมลงปอก็ได้สอนการทำ โลชั่นกลิ่นแดงไท ซึ่งก็จะมีส่วนผสมประกอบในการทำ ได้แก่ น้ำ 5 ลิตร หัวเชื้อสร้างเนื้อครีม วิตามินบี 3 55 กรัม สารแต่งกลิ่น 20 กรัม น้ำมันมะพร้าว 20 กรัม ขั้นตอนการทำโลชั่นโดยเริ่มต้นตั้งน้ำให้เดือดประมาณ 20 นาที ใส่หัวเชื้อสร้างเนื้อครีม วิตามินบี 3 รวมกัน ส่วนน้ำมันมะพร้าวและสารแต่งกลิ่นจะใส่ลงไปทีหลัง เมื่อใส่ส่วนผสมลงไปหมดแล้วก็จะใช้อุปกรณ์เครื่องตีไฟฟ้าตีเพื่อให้เป็นเนื้อโลชั่น เมื่อเป็นเนื้อโลชั่นแล้วก็รอให้เย็นจากนั้นก็นำไปใส่ในบรรจุภัณฑ์และมีอีกหนึ่งผลิตภัณฑ์ซึ่งเป็นรูปแบบการแปรรูปอาหารคือการทำขนมทองพับ โดยทางกลุ่มแมลงปอได้มีการสอนสูตรการทำขนมซึ่งมีส่วนผสมได้แก่ แป้งมันตราแมวแดง 1 กิโลกรัม น้ำตาลปี๊บ ½ กิโลกรัม ไข่ไก่ 1 ฟอง เกลือปลาซซอนชา น้ำกะทิ จำนวน 3 ลูก (แต่จะเทลงไปตามปริมาณที่กะเองได้) งาขาว/งาขาว

เข้าสู่กระบวนการทำขนมทองพับก็จะนำส่วนผสมที่ระบุไว้ก่อนหน้านี้อย่างไป แล้วทำการนวดแป้งให้ส่วนผสมเข้ากัน เมื่อนวดจนเป็นเนื้อเดียวกันแล้วก็จะนำเครื่องที่ใช้ในการทำขนมเปิดไฟขนาดกลางให้ร้อนทาน้ำมันเล็กน้อยบนเครื่องทำขนม เมื่อความร้อนได้ที่แล้วนำแป้งที่นวดด้วยภาชนะจึกเพียง 1 จึก/ชิ้น ใน 1 เครื่องก็จะได้ขนม 3 ชิ้น เมื่อตักแป้งลงในเครื่องทำขนมแล้วจะเป็นลักษณะวงกลมแบนแล้วทำการพับฝาเครื่องทับลงไปแล้วเปิดฝาดูอีกทีหากตัวแป้งมีสีเหลืองแล้วให้เปิดฝาดูออกแล้วใช้มีดในการพับใส่ใน

ภาชนะถาดหรือกะละมัง พักขนมให้เย็นแล้วนำไปใส่บรรจุในถุงบรรจุภัณฑ์เพื่อความสวยงาม เป็นอันเสร็จสิ้นทุกกระบวนการการทำผลิตภัณฑ์ทั้ง 3 อย่าง จากนั้นทางสมาชิกกลุ่มแมลงปอและกลุ่มผู้มาศึกษาดูงานก็ได้ร่วมตัวกันในสถานที่จัดเวทีต้อนรับอีกครั้งจากนั้นตัวแทนกลุ่มแมลงปอก็ได้กล่าวสรุปเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อีกครั้งและทางตัวแทนกลุ่มผู้มาศึกษาดูงานก็ได้กล่าวขอบคุณ

โดย นางสาวมารีเกะ หวังจิ ได้ขอบคุณทีมวิทยากร สมาชิกกลุ่มแมลงปอที่ได้ให้การต้อนรับเป็นอย่างดี และให้ความรู้ในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ทั้ง 3 อย่าง โดยทางสมาชิกกลุ่มก็จะรวบรวมความรู้ที่ได้กลับไปพัฒนาและคิดค้นแนวคิดใหม่ๆ ที่เกี่ยวกับวัตถุดิบจากมะพร้าวที่สามารถนำไปแปรรูปได้อีกหลากหลาย และตัวแทนกลุ่มผู้มาศึกษาดูงานก็ได้มอบของที่ระลึกแก่วิทยากรกลุ่มแมลงปอ จากนั้นมีการถ่ายภาพหมู่เป็นที่ระลึก สวัสดิ์เพื่ออำลาและทุกคนก็พร้อมเดินทางเพื่อมุ่งหน้าไปที่พักต่อ ก่อนถึงที่พักก็ได้มีการแวะจ่ายตลาดซื้อกับข้าว อาหารทะเลเพื่อปิ้งย่างในจุดที่พัก เดินทางถึงที่พัก เวลา 19.30 น. ทุกคนก็ได้ทำข้อตกลงว่าใครพักห้องไหน โดยจำนวน 1 ห้องจะพักได้จำนวน 3 คน จากนั้นก็แยกย้ายพักผ่อนตามอัธยาศัย จนถึงเวลา น.ก็ได้ร่วมตัวกันรับประทานอาหารพร้อมมีการปิ้งย่างอาหารทะเล เวลา 23.00 น. ก็ได้แยกย้ายเข้าที่พักเพื่อนอนหลับพักผ่อนพร้อมลุยเดินทางลงเรือชมธรรมชาติของสถานที่ กุ้ยหลินเมืองไทย (เฉียวหลาน) รุ่งเช้าเวลา 07.00 น.ก็ได้ตื่นมาอาบน้ำแต่งตัวพร้อมรวมตัวกันที่เรือนรับประทานอาหารของที่พักเจ้าของที่พักจัดไว้ให้เรียบร้อย เสร็จจากรับประทานอาหารเรียบร้อยแล้วทุกคนก็พร้อมกันขึ้นรถเพื่อออกเดินทางมุ่งหน้าไปลงเรือ ชมวิว ธรรมชาติที่ กุ้ยหลินเมืองไทย (เฉียวหลาน) เสร็จจากการชมวิวดูความสวยงามทางธรรมชาติแล้ว ก็ได้ร่วมตัวขึ้นรถต่อเพื่อไปดูธรรมชาติอันงดงามอีกที่หนึ่ง ซึ่งเป็นที่เรียกว่าภูเขา รูปหัวใจ ทางเดินเป็นสะพานสลิมมีแม่น้ำทั้งสองฝั่ง มองไปข้างหน้าก็จะเห็นภูเขาซึ่งมีลักษณะเป็นรูปหัวใจ มีผู้คนมากมายทั้งชาวไทยและต่างชาติมาเยี่ยมชมความงามและถ่ายภาพเป็นความทรงจำครั้งหนึ่งกับสถานที่แห่งนี้

เมื่อเสร็จจากการเยี่ยมชมความสวยงามทางธรรมชาติของจุดนี้แล้ว ก็ได้ร่วมตัวขึ้นรถเพื่อกลับไปที่พักรับประทานอาหารมื้อกลางวันและทำการเช็คเอาท์ออกจากสถานที่เพื่อเดินทางกลับบ้าน ระหว่างเดินทางกลับก็ได้มีการแวะซื้อของฝากติดไม้ติดมือคนละเล็กน้อยให้ลูกๆ หลาน เดินทางต่อจนถึงบ้าน เวลา 00.30 น.

ผลการดำเนินงาน

จากการศึกษาดูงานที่ จ.สุราษฎร์ธานี ของกลุ่มแมลงปอ ทำให้ทีมวิจัยได้เรียนรู้เกี่ยวกับการแปรรูปผลิตภัณฑ์ต่างๆ ที่ทำจากวัตถุดิบน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ทั้งนี้ยังได้รับความรู้ในการสอนทำขนมทองพับ การทำลิปบาล์ม โดยทางกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองก็ได้เกิดแนวคิด/ความสนใจที่จะกลับไปผลิตแปรรูปในเรื่องของการทำลิปบาล์มเพราะคาดหวังว่าผลิตภัณฑ์ชิ้นนี้สามารถทำได้ง่าย วัตถุดิบก็สามารถหาซื้อได้ตามพื้นที่สะดวก ส่วนขนมทองพับก็มีความสนใจเพราะทำง่ายด้วยเช่นกันแต่วัสดุอุปกรณ์เครื่องทำขนมต้องใช้งบลงทุนในการซื้อซึ่งมีราคาสูงด้วย ส่วนในเรื่องน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นก็จะกลับไปปรับใช้ในเรื่องการทำ

ความสะอาดมะพร้าวก่อนนำไปชุบและเน้นเรื่องการทำความสะดวกอุปกรณ์ทุกครั้งและใช้ผ้าคลุมเครื่องมือ อุปกรณ์ทุกครั้งหลังการใช้งาน โดยภาพรวมการดูงานของกลุ่มแมลงปอส่งผลให้ทางกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองได้มีโอกาสเรียนรู้สิ่งใหม่และมีแนวคิดการเปลี่ยนแปลงมากขึ้น

กิจกรรมที่ 17 เพิ่มทักษะการทำรายงานวิจัย/ เขียนรายงาน /ทำหนังสือขอเลื่อนส่งรายงาน

วัตถุประสงค์ เพื่อเพิ่มทักษะการทำรายงานให้แก่ทีมวิจัย

เวลา/สถานที่ วันที่ 28 พฤศจิกายน 2559 เวลา 08.00-16.00 น. ณ.สกว.มอ.ปัตตานี

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 4 คน ประกอบด้วยทีมวิจัย 2 คน พี่เลี้ยง สกว.2 คน

วิธีการดำเนินงาน

โดยพี่สุ สุกัญญา สุขสุพันธ์ ได้อธิบายกระบวนการในการร่างแบบสอบถามว่า เราอยากรู้เรื่องอะไรของคนในหมู่บ้าน ประชาชนทีมวิจัยได้พูดถึงว่าอยากทราบข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลของชาวบ้านในชุมชนว่า เพศ สถานภาพทางสังคม สมาชิกในครอบครัว วุฒิการศึกษา อายุ รายได้ ประธานทีมวิจัยอธิบายต่อว่า แบบสอบถามจะมีด้วยกัน 2 ชุด สำหรับนักวิจัยจำนวน 22 คน 1 ชุด และสำหรับประชาชนทั่วไป จำนวน 50 คน 1 ชุด กระบวนการสรุปแบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอน โดยแบ่งออกตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์

-ด้านที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง

-ด้านที่ 2 ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ

-ด้านที่ 3 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ

-ด้านที่ 4 ประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรค ปัญหา ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ

เมื่อประธานทีมวิจัยอธิบายจบ พี่สุจึงได้สอนกระบวนการร่างแบบสอบถามโดยการให้แยกข้อมูลที่ได้ เช่น สถานะผู้ตอบแบบสอบถามเป็น คณะกรรมการ/ สมาชิก/หรือประชาชนทั่วไป ก็คน เพศ ชาย/หญิง จำนวนกี่คน สถานภาพทางสังคม โสด/ สมรส/หรือหม้าย ก็คน จำนวนสมาชิกในครอบครัวช่วงระหว่าง 1-5 / 6-10/และมีผู้ที่ไม่ตอบก็คน วุฒิการศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี/ปริญญาตรี/หรือสูงกว่าปริญญาตรี ก็คน อายุ ต่ำกว่า 20 ปี /20-40 ปี /หรือ 41 ปีขึ้นไป ก็คน รายได้ 3000-8000 /8001-13000 /13001-18000/18001 ขึ้นไป /และคนที่ไม่ตอบก็คน โดยให้ทีมวิจัยกลับไปรวบรวม เมื่อทราบเป็นตัวเลขแล้วก็จะให้นำมาสรุปรวมถอดบทเรียนในวันที่ 8 ธันวาคม 2559 ณ.อาคารอเนกประสงค์บ้านท่าคลอง โดยมีทีมวิจัย สมาชิกและพี่เลี้ยง สกว.เข้าร่วมในกิจกรรมครั้งนี้ด้วย

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมครั้งนี้ทีมวิจัยได้เรียนรู้ถึงกระบวนการร่างแบบสอบถาม ว่าควรเริ่มกระบวนการอย่างไร โดยเริ่มว่าเราต้องการทราบเกี่ยวกับประเด็นอะไรของชาวบ้านบ้าง ก่อนที่จะสรุปแบบสอบถามให้นำมาแยกส่วนข้อมูลแล้วไปรวมเป็นตัวเลขต้องทำอะไร ซึ่งทำให้ทีมวิจัยเข้าใจกระบวนการที่จะนำไปสรุปมากขึ้น กระบวนการเช่นนี้เป็นกระบวนการที่ทำให้ทีมวิจัยสามารถสรุปได้เองเป็นและเข้าใจง่ายขึ้นสามารถนำไปใช้เป็นเทคนิคกระบวนการร่าง/สรุปแบบสอบถามครั้งต่อไปได้และทั้งนี้พี่สุ สุกัญญา สุขสุพันธ์ ได้ให้ความรู้เพิ่มเติมในเรื่องการร่างหนังสือขอเลื่อนสรุปส่งรายงาน โดยพี่สุได้อธิบายวิธีการเขียนหนังสือราชการเป็นตัวอย่างให้ดูว่าควรเขียนในรูปแบบใด ต้องมีเหตุผลอย่างไรในการขอเลื่อนส่ง โดยรูปแบบมีดังนี้

ตัวอย่างรูปแบบ

กิจกรรมที่ 18 กิจกรรมประชุมวางแผนเตรียมงานนำเสนอผลงาน

- วัตถุประสงค์**
1. เพื่อดำเนินงานตามแผนที่กำหนด
 2. เพื่อมีความพร้อมในการจัดงานนำเสนอผลงาน

เวลา/สถานที่ วันที่ 26 กันยายน 2560 08.00-16.00 น. ณ ห้องประชุมกองบริการการศึกษา อาคาร 2 ชั้น 2 มอ.ปัตตานี

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 16 คน

วิธีการดำเนินงาน

การเข้าร่วมประชุมวางแผนเตรียมงานนำเสนอผลงานมีการรวมกลุ่มจากสมาชิกทีมวิจัย 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลอง กลุ่มสมุนไพรบ้านปลักปรือ กลุ่มสหกรณ์แปรรูปสัตว์น้ำยะหริ่ง ในการประชุมครั้งนี้มีหัวหน้ากลุ่มวิจัย สกว. พี่สุ สุกัญญา สุขสุพันธ์ เป็นผู้กล่าวเปิดพิธี และได้บอกประเด็นที่จะพูดถึง 3 ประเด็นด้วยกัน ได้แก่ 1. รายงานการทำโครงการ โดยเริ่มจากให้แต่ละคนและนำตัวเพื่อให้แต่ละกลุ่มได้ทำความรู้จักกันก่อน รวมถึงพี่เลี้ยงที่รับผิดชอบคอยให้การช่วยเหลือการทำวิจัยของแต่ละกลุ่มจำนวน 2 คน เมื่อเสร็จจากการแนะนำชื่อแล้ว พี่สุ ก็ได้ให้ตัวแทนกลุ่มนำเสนอ/เล่าว่า กิจกรรมที่กลุ่มทำมาตั้งแต่เริ่มทำวิจัยมีอะไรบ้าง และประสบความสำเร็จหรือไม่ เริ่มจากกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองเป็นกลุ่มที่เล่าก่อน โดยประธานกลุ่ม นางสาวมริกะ หวังจิ ได้เล่าถึงถึงความเป็นมาของกลุ่ม ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มทำคือ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น น้ำมันหยอดเหรียญ กลุ่มออมทรัพย์สัจจะ น้ำยาอเนกประสงค์ และแชมพูสมุนไพรอัญชัน ทั้งนี้ได้พูดถึงและขอบคุณผู้ที่ให้การสนับสนุนโดยเริ่มจากหน่วยงาน สกว. ที่เข้ามาสนับสนุนงบประมาณส่งเสริมการทำอาชีพแก่สมาชิก จนกระทั่งกลุ่มได้มีการพัฒนาจนเป็นที่รู้จักของหน่วยงานอื่นๆ ทำให้มีการสนับสนุนจากหน่วยงานเพิ่มขึ้น

ปัจจุบันได้รับอุปการะสนับสนุนจากหน่วยงานเกษตร 3 อย่าง ได้แก่ เครื่องขุดมะพร้าว เครื่องขึ้นกะทิ เครื่องกะเทาะเปลือกมะพร้าว ทั้งนี้ทางกลุ่มเกิดเริ่มมีพลังในการที่จะพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์เพื่อให้ก้าวหน้าและส่งเสริมการมีอาชีพของคนในชุมชนต่อไป กลุ่มต่อมาเป็นตัวแทนของกลุ่มบ้านปลัก

ปรีอประธานกลุ่ม นายสมชาย บุญปาน เป็นตัวแทนในการนำเสนอ/เล่าถึงกิจกรรมที่ทางกลุ่มสมุนไพรบ้านปลักปรีอได้ทำมาตั้งแต่เริ่มแรกจนถึงปัจจุบัน ซึ่งได้แก่ การทำน้ำมันสมุนไพร ยาหม่องสมุนไพร

หลังจากได้ไปศึกษาดูงานที่ จ.สุราษฎร์ธานี ก็ได้กลับมาพัฒนาแปรรูปการทำแชมพูย่านาง เทียนไต้ยุง เสปรย์ไล่ยุง เป้าหมายของกลุ่มก็เน้นผู้สูงอายุเป็นหลักเพราะในกลุ่มมองเห็นถึงความสำคัญในการประกอบอาชีพของผู้สูงอายุ กลุ่มสุดท้ายในการเล่า/พูดถึงกิจกรรมจากที่ได้เข้ามาร่วมงานวิจัยได้แก่ กลุ่มสหกรณ์แปรรูปสัตว์น้ำยะหยัง ตัวแทนกลุ่มก็ได้เล่าว่าทางกลุ่มได้ทำผลิตภัณฑ์ของปลาหีบที่นำมาแปรรูปเป็นปลาสาม ซึ่งเป็นที่นาสนใจของคนในท้องถิ่นมาก เป็นผลิตภัณฑ์แปรรูปที่สามารถรับประทานได้ทุกเพศทุกวัย ทั้งนี้ยังสามารถนำไปเป็นของฝากได้เช่นกัน เพราะแพคเกจที่บรรจุมีความสวยงามและมีสัญลักษณ์แบรนด์ของกลุ่มด้วย ที่สำคัญผ่านกระบวนการตรวจสอบ อย.และได้รับตราฮาลาลอย่างเป็นระบบ

จากนั้นพี่สุ ได้ให้พี่เลี้ยง อาธิษะห์ โชะโซ ซึ่งรับผิดชอบดูแลให้ความช่วยเหลือเรื่องการทำรายงานของกลุ่มสรุปรายละเอียดให้ฟังถึงการเพิ่มเติมในส่วนเนื้อหาของประเด็นในการรวบรวมรายงาน และมีการวางแผนเรื่อง

ประเด็นที่ 2 ปกติงานอย่างไรให้ได้เรื่อง โดยให้กลุ่มมีการวางแผนในการจัดรูปแบบสรุปงานกิจกรรมทั้งหมดที่ผ่านมา ซึ่งการจัดงานครั้งนี้ให้แต่ละกลุ่มจัดขึ้นในชุมชนของตนเองและเชิญหน่วยงานต่างๆเข้ามารับฟังด้วย การวางแผนงานที่จะจัดงานครั้งนี้ทางหน่วยงานวิจัย สกว.ให้แต่ละกลุ่มทำข้อตกลงเรื่องวันที่ /เวลาในการจัดงานเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมในการที่จะนำเสนอในงานในรูปแบบที่ทำให้ผู้เข้าร่วมเกิดความสนใจและได้รู้ถึงความเป็นมารวมถึงความสามารถในการแปรรูปผลิตภัณฑ์ของสมาชิก

ประเด็นที่ 3 การชวนทำคลิป (สรุป 3 นาที) โดยหัวหน้ากลุ่มวิจัย สกว.ได้ให้ตัวแทนของแต่ละกลุ่มนำเสนอสินค้าและผลิตภัณฑ์ ทั้งนี้ยังมีอุปกรณ์แฟลชวงแหวนที่ใช้เชื่อมต่อกับโทรศัพท์มือถือในการช่วยเพิ่มแสงให้เกิดความสว่างและให้ภาพออกมาสวยงาม การทำคลิปครั้งนี้นอกจากจะศึกษาภาพในการแสดงออกถึงความสามารถในการพูดแล้วยังสร้างเสียงหัวเราะและความสนุกเพลิดเพลินกับการใช้สื่อในครั้งนี้อีกด้วย

ผลการดำเนินงาน

การประชุมวางแผนการเตรียมงานครั้งนี้ทำให้กรรมการกลุ่มวิจัยได้รู้ถึงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ความเป็นมาและบทบาทหน้าที่ของแต่ละกลุ่ม ทำให้เพิ่มทักษะและศักยภาพแก่กรรมการกลุ่มวิจัยให้มีความกล้าแสดงออกมากขึ้น สามารถตอบโต้ได้ว่าทำวิจัยเรื่องอะไรและผลที่ได้เป็นอย่างไร ที่สำคัญยังช่วยส่งเสริมศักยภาพให้เกิดการพัฒนาการพูดผ่านสื่อออนไลน์ที่ทันสมัยมากขึ้น

กิจกรรมที่ 19 กิจกรรมประชุมวางแผนจัดปิดโครงการ

วัตถุประสงค์ เพื่อรับทราบถึงข้อตกลงและการแบ่งบทบาทหน้าที่ร่วมกัน

เวลา/สถานที่ วันที่ 28 กันยายน 2560 เวลา 13:30-16

เป้าหมาย จำนวน 30 คน

วิธีการดำเนินงาน

การประชุมครั้งนี้มีการรวมกลุ่มของกรรมการสมาชิกและผู้นำหมู่บ้านเพื่อพูดคุย/วางแผน/ทำข้อตกลงเกี่ยวกับงานที่จะจัดขึ้นในวันที่ 12 ตุลาคม 2560 โดยประธานกลุ่ม นางสาวมารีเกะ หวังจิ ได้แจ้งในที่ประชุมให้ทุกคนทราบรายละเอียดเกี่ยวกับงานที่จะจัดขึ้นว่าเป็นงานที่จะจัดปิดโครงการของกลุ่มวิจัยโดยจะเชิญหน่วยงานต่างๆเข้าร่วมในงานนี้ด้วย และในงานจะมีการสาธิตการทำสบู่ให้ผู้เข้าร่วมงานได้ชมก่อนจัดงานจึงต้องมีการวางแผนร่วมกันในกลุ่มก่อนว่ามีกระบวนการอย่างไร การแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบงานของแต่ละคน เรื่องสถานที่ โต๊ะยาวในการวางของจำหน่าย เค้นท์ แก้ว ออาหาร อุปกรณ์สื่อที่ต้องใช้ต่างๆ และการจัดทำป้ายไวนิล การประชุมครั้งนี้จึงมีการเสนอแนะจากคนในกลุ่มร่วมกันแต่ละคนได้เสนอและบางคนยอมรับฟังคิดเห็นนั้นๆโดยไม่เกิดความขัดแย้งภายในกลุ่ม โดยในกลุ่มเสนอผู้เป็นฝ่ายต้อนรับแขกวันงาน 2 คน ฝ่ายลงทะเบียน 2 คน ผู้เขียนหนังสือเชิญหน่วยงาน 1 คน ผู้ประสานงาน/มอบหนังสือเชิญแก่หน่วยงาน 2 คน

มีการร่างรายชื่อหน่วยงานและแขกผู้มีเกียรติที่จะเชิญมาในงานครั้งนี้ ได้แก่หน่วยงานวิจัย สกว. หน่วยงานพัฒนาชุมชน หน่วยงานเกษตรตำบล ปลัดตำบล กศน.ตำบล รทส. กำนัน ผู้ใหญ่บ้านของแต่ละหมู่บ้าน ก อบต. หัวหน้าโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ (อนามัย) ผู้อำนวยการโรงเรียน อีหม่าม หัวหน้านิคม จ.ก เลือคำ เครือข่ายชุมชนศรัทธา นักข่าวพลเมือง บัณฑิตตำบล บัณฑิตแรงงานอำเภอโคกโพธิ์ หน่วยงานเกษตรจังหวัดปัตตานี และชาวบ้านบางส่วนในชุมชนบ้านท่าคลอง ในงานจะมีการสาธิตการทำสบู่โดยผู้เข้าร่วมประชุมเสนอให้กรรมการทีมวิจัยเป็นผู้สาธิต มีการจัดทำชุดของที่ระลึกแก่ผู้เข้าร่วมงาน โดยเป็นผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม ได้แก่ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น และสบู่

ทั้งนี้ได้มีการเสนอจากตัวแทนผู้เข้าร่วมประชุมให้จัดเค้นท์ขายของจำหน่ายโดยเป็นสินค้าแปรรูปหรือผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเพื่อให้มีความหลากหลาย ซึ่งประธานกลุ่ม นางสาวมารีเกะ หวังจิ ได้เสนอว่าจะเชิญกลุ่มสหกรณ์แปรรูปสัตว์น้ำยะหริ่งมาจำหน่าย (ปลาสาม) และกลุ่มสมุนไพรบ้านปลักปรีอมวางจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ที่กลุ่มจัดทำขึ้น ผู้เข้าร่วมประชุมเห็นด้วยและยอมรับข้อเสนอจากประธานกลุ่ม

ผลการดำเนินงาน

จากการประชุมครั้งนี้ทำให้เห็นถึงความกระตือรือร้นของผู้เข้าร่วมประชุมต่องานที่กำลังจะจัดขึ้น มีการจัดระบบวางแผนก่อนดำเนินงาน ทุกคนมีการเสนอแนะความคิดเห็นที่หลากหลายและยอมรับความคิดเห็นในส่วนที่มีแนวโน้มว่าทำได้ ผู้เข้าร่วมให้ความสนใจและมีความตื่นตัวเพราะการจัดงานครั้งนี้ทุกคนมองว่าไม่ใช่งานเล็กๆแต่มีหน่วยงานจากหลายๆหน่วยงานเข้าร่วมรับฟังและชมรูปแบบกระบวนการทำงานที่ทีมวิจัยกลุ่มได้ดำเนินงานตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันด้วย และการจัดงานครั้งนี้ผู้เข้าร่วมประชุมมีความคาดหวังจะทำให้ผู้มาร่วมงานได้รับประโยชน์และเข้ามามีส่วนร่วมในการสนับสนุนเกี่ยวกับเรื่องการเมืองการปกครอง

กิจกรรมที่ 20 เวทีนำเสนอผลงานวิจัย เรื่อง นำเสนอผลงานการดำเนิน โครงการวิจัย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อนำเสนอผลงานการดำเนิน โครงการวิจัย “แนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนบ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี
2. เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงาน โครงการวิจัย รายละเอียดการวิจัย วิธีการดำเนินงาน โครงการวิจัยที่ผ่านมา
3. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์โครงการ และนำเสนอผลงานการวิจัย ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับทราบ
4. เพื่อขอความร่วมมือและสนับสนุน จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการดำเนิน โครงการต่อไป

เวลา/สถานที่ วันที่ 17 ตุลาคม 2560 ณ สโมสรกีฬาบ้านท่าคลอง

วิธีดำเนินการ

1. ลงทะเบียน โดยชาวชนบ้านท่าคลอง
2. รับของที่ระลึกและอาหารว่างพร้อมเครื่องดื่มทีมงานวิจัย
3. นายองอาจ จันโอะ นักวิจัย เป็นพิธีกรในการดำเนินงาน และกล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมงาน
4. นายอัศดุรอหิม เบนอาดัม นักวิจัยและเป็น ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 10 บ้านท่าคลอง กล่าวรายงาน ประชุม นำเสนอผลงานการดำเนิน โครงการวิจัย
5. นายภาณุวัฒน์ เวชสารศรี ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานความมั่นคง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี กล่าวเปิดโครงการ
6. ช่วงเวทีแลกเปลี่ยน สานเสวนา ผู้ดำเนินรายการ คุณพัชรา ยิ่งคำนุ่น ผู้ร่วมสานเสวนา คุณมารีเกะ หวังจิ ประธานโครงการวิจัย คุณสุกัญญา สุขสุพันธ์ เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน(สกว.) คุณแววมลิ แวบละ ประธานเครือข่ายชุมชนศรัทธากัมปงตักวา คุณดวงใจ อุบล เจ้าหน้าที่เกษตรตำบลโคกโพธิ์ มีการให้คำแนะนำแนวทางการดำเนินงานโครงการ โดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและและผู้เข้าร่วม 120 คน
- หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี(สกว.) เจ้าหน้าที่กองทุนฟื้นฟู ตัวแทนเจ้าหน้าที่ธนาคารการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยงานเกษตรอำเภอโคกโพธิ์ สำนักงานนิคมสร้างตนเองโคกโพธิ์ พัฒนารออำเภอโคกโพธิ์ ตัวแทนศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนอำเภอโคกโพธิ์ ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน นายกองค์การบริหารส่วนตำบลโคกโพธิ์ หัวหน้าโรงพยาบาลศูนย์บ้านสามยอด เครือข่ายชุมชนศรัทธา กัมปงตักวา และอื่น ๆ
- 7.สรุปเวทีชี้แจงโครงการ
8. ร่วมรับประทานอาหาร

ผู้เข้าร่วมกิจกรรม

1. ทีม สกว. ฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น 3 คน
 2. ทีมเครือข่ายชุมชนชนบทกัมปงตักวา จำนวน 2 คน
 3. ทีมวิจัยท้องถิ่นบ้านท่าคลอง จำนวน 27 คน
 4. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ จำนวน 10 คน
 5. เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน 30 คน
 6. สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ จำนวน 50 คน
 7. ชาวบ้านบ้านท่าคลอง จำนวน 12 คน
- รวม จำนวน 134 คน

กิจกรรมที่ 21 ประชุมปิดโครงการนำเสนอผลงานการดำเนินโครงการวิจัย

วัตถุประสงค์ 1. เพื่อนำเสนอการดำเนินงานของกลุ่มจากอดีต-ปัจจุบัน

2. เพื่อเป็นแนวทางในการเสริมสร้างพลังกลุ่มออมทรัพย์ให้เปลี่ยนในการพัฒนาที่ดีขึ้น

เวลา/สถานที่ วันที่ 17 ตุลาคม 2560 เวลา 08:00 – 12:30 น. ณ สนามกีฬาบ้านท่าคลอง

กลุ่มเป้าหมาย จำนวน

วิธีการดำเนินงาน

ช่วงการแนะนำ

นายองอาจ จันโอะ สมาชิกทีมวิจัยกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลอง เป็นพิธีกรในการดำเนินงาน กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุม และได้เล่าถึงการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลอง ให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้รับทราบกัน โดยเริ่มต้นจากการทำกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนมีการรวมตัวกันเพื่อมาทำน้ำยาล้างจานและแบ่งกันให้กับคนที่มา ลงทุนคนละ 20 บาท ทั้งหมด 10 คน ได้มา 200 บาท ซื้อหัวเชื้อและของทั้งหมด 150 บาท ที่เหลือซื้อน้ำและขนม ทำน้ำยาล้างจานแล้วแบ่งกันและต่อมาทางกลุ่มเกิดแนวคิดที่จะทำการออมเงินจึงมีการเก็บเงินคนละ 30 บาทต่อเดือน ทำจนถึงประมาณ 3 เดือนกลุ่มนี้จึงคิดกันว่าควรมีสมาชิกเพิ่มและเก็บออมคนละ 100 บาทต่อเดือนจึงเป็นที่มาของการออมทรัพย์สัจจะ จึงมีการตั้งชื่อกลุ่มว่านุหงาชิเระ ที่มีชื่อนานุหงาชิเระ เพราะกลุ่มเราเริ่มจากการทำขนมมาก่อน ซึ่งคนบ้านท่าคลองเรียกขนมหงาชิเระ และทำผลิตภัณฑ์ขึ้นมากการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากการนำวัตถุดิบที่มีอยู่ในชุมชนซึ่งได้แก่ “มะพร้าว” มาแปรรูปจากนั้นได้มีโอกาสได้เข้าร่วมทำวิจัยกับหน่วยงานสนับสนุนทุนวิจัยท้องถิ่น สกว. ในการได้รับงบประมาณเพื่อต่อขยายการแปรรูปผลิตภัณฑ์ที่ดีขึ้น

โดยทาง สกว. เข้ามาร่วมเป็นพี่เลี้ยงในการช่วยเสนอแนะแนวทางการพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ เช่น มีการจัดอบรมโดยมีวิทยากรมาสอนเรื่องการออกแบบโลโก้ผลิตภัณฑ์ การเขียนรูปแบบรายงานวิจัย การใช้

สื่อในการโฆษณาผลิตภัณฑ์ เป็นต้น ทั้งนี้ได้กล่าวขอบคุณผู้ที่เข้าร่วมประชุมในวันนี้ และที่ขอบคุณเลี้ยง สกว.อีกครั้งที่คอยช่วยเหลือและสนับสนุนให้งานวิจัย กลุ่มออมทรัพย์ นุหงาชิเระ ได้เรียนรู้และเพิ่มทักษะ การเรียนรู้การทำวิจัยแม้ว่าคนในชุมชนจะจบการศึกษาไม่ถึงปริญญาตรีก็มีโอกาสและความสามารถที่จะทำ วิจัยได้เช่นกัน

เพื่อเป็นการกระชับเวลาในการจัดโครงการในครั้งนี้ จึงขอเรียนเชิญ นายอับดุลรอหิม เบนอาดัม ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 10 บ้านท่าคลอง กล่าวรายงาน และประชุมชี้แจงโครงการ และเรียนเชิญ นายนายภาณุวัฒน์ เวชสารศรี ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานความมั่นคง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี กล่าวเปิด โครงการ โดยได้กล่าวสวัสดิและชื่นชมในการจัดทำกลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนจนเกิดกิจกรรมของกลุ่มที่ สามารถแปรรูปผลิตภัณฑ์ได้หลากหลายชนิด และสามารถหาตลาดเพื่อสร้างรายได้และขยายโอกาสแก่คน ในชุมชนให้กว้างขึ้น “ผมหวังเป็นอย่างยิ่งว่าการเป็นอยู่ของคนในชุมชน หมู่ที่10 บ้านท่าคลองจะกลายเป็น ชุมชนเข้มแข็ง เพราะคนในชุมชนเกิดความสามัคคี มีการพัฒนา และยังได้รับโอกาสสนับสนุนจาก หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่างๆอีกด้วย ทั้งนี้ขอให้ชุมชนดำเนินการจัดกิจกรรมกลุ่มออมทรัพย์อย่างต่อเนื่องและ ขยายตลาดผลิตภัณฑ์แปรรูปของชุมชนให้ยั่งยืนต่อไป

ช่วงเวทีแลกเปลี่ยน

พิธีกร ได้กล่าวขอบคุณหัวหน้าโครงการ พร้อมทั้งขอเสียงปรบมือจากผู้เข้าร่วมประชุม ทั้งนี้ได้ ดำเนินมาถึงช่วงเวลาที่สำคัญ คือช่วงของการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การให้คำแนะนำ การให้คำปรึกษา ที่จะ เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และการพัฒนาผลิตภัณฑ์แปรรูป ทางกลุ่มออมทรัพย์จึงได้เชิญหน่วยงานต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้อง มาเพื่อเป็นผู้ที่จะมาร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันในวันนี้ จากหลายหน่วยงาน เช่น หน่วย ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี(สกว.) เจ้าหน้าที่กองทุนฟื้นฟู ตัวแทนเจ้าหน้าที่ธนาคาร การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หน่วยงานเกษตรอำเภอโคกโพธิ์ สำนักงานนิคมสร้างตนเองโคกโพธิ์ พัฒนาการอำเภอโคกโพธิ์ ตัวแทนศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนอำเภอโคกโพธิ์ ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน นายก องค์การบริหารส่วนตำบลโคกโพธิ์ หัวหน้าโรงพยาบาลศูนย์บ้านสามยอด เครือข่ายชุมชนศรัทธา กัมปงดัก วา และอื่น ๆ

การจัดโครงการครั้งนี้ได้จัดทำเวทีเสวนาเพื่อพูดถึงประเด็นความเป็นมา ปัญหาของกลุ่มรวมทั้งการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะ โดยทางกลุ่มได้เรียนเชิญ นางสาวพัชรา ยิ่งคำนุ่น ดีใจจาก หน่วยวิทยุ อสมท.ปัตตานี มาเป็นพิธีกรดำเนินเวทีเสวนา ถาม-ตอบหัวข้อประเด็นต่างๆโดยเวทีการเสวนา ครั้งนี้ประกอบด้วย ประธานกลุ่มออมทรัพย์ “นุหงาชิเระ”นางสาวมารีเกะ หวังจิ พี่เลี้ยง สกว.นางสุกัญญา สุขสุพันธ์ ประธานกลุ่มชุมชนศรัทธา “กัมปงดักวา” นายแวรอมลี แวบูละ และนางสาวดวงใจ อุบล ตัวแทน หน่วยงานเกษตรอำเภอ

นางสาวพัชรา ยิ่งคำนุ่น ได้เริ่มต้นการแนะนำตัวและเข้าสู่การพูดถึงประเด็น ถาม-ตอบ โดยเริ่มจาก การให้ประธานกลุ่ม นางสาวมารีเกะ หวังจิ แนะนำตัวและเล่าความเป็นมารวมถึงการทำกิจกรรมที่ผ่านมา ของกลุ่ม นางสาวมารีเกะ หวังจิ ได้เล่าถึงว่าในชุมชนไม่ใช่ทำแค่ออมทรัพย์อย่างเดียว แต่ได้ทำเรื่องอาชีพ

และได้ขยายจนเกิดการทําทำวิจัย ซึ่งกิจกรรมแรกในการทําทำวิจัยได้แก่การชี้แจงโครงการ เชิญชาวบ้าน หน่วยงานเข้าร่วม และมีทีมพี่เลี้ยง สกว.เข้ามาหนุนเสริมเพื่อพัฒนาอาชีพกลุ่ม และยังมีหน่วยงานเกษตรเข้า ที่เข้ามาหนุนเสริม ทำให้กลุ่มมีความต่อเนื่องในการดำเนินงานกรรมต่างๆและส่งผลเกิดการพัฒนามาถึง ปัจจุบัน

ประเด็นที่สอง พิธีกรดำเนินรายการได้แนะนำตัวผู้เสวนาในเวทีท่านที่สอง และได้ให้ท่านพูดถึง แนวทางการวางฐานที่สำคัญของชุมชนและหัวใจสำคัญของการพัฒนาในแนวทางของชุมชนศรัทธา

นายแวนอมลี แวนูละ พูดถึงประเด็นการวางฐานสำคัญเพื่อพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ ในมุมมองของตนเองได้แก่ ประเด็นความร่วมมือ “ถ้าไม่ร่วมมือชุมชนจะไปไม่ได้” การเรียนรู้สิ่งเหล่านี้ไม่ยากถ้าทำถูกวิธี ชุมชนเป็นตัวหลักในการพัฒนาเพราะทุกหน่วยงานไม่ว่าระดับไหนก็ไม่ยิ่งใหญ่เท่าชุมชน ถ้าชุมชนไปไม่ รอดประเทศชาติก็จะไม่สดใส ซึ่งผลที่ทำให้ปัญหาส่วนใหญ่ในเรื่องการขาดความสามัคคีที่ชาวบ้านบ่นมาก ที่สุดคือการทำงานที่ไม่ต่อเนื่อง เช่น การพาไปศึกษาดูงานแต่ไม่หลังจากดูงาน ไม่เกิดการพัฒนาไม่มีความ ต่อเนื่องว่าจะทำอะไร การพัฒนาให้ดีขึ้นต้องมาจากการระเบิดข้างใน เป็นการใช้ระยะเวลาในการพัฒนา อย่างช้าๆแต่ต่อเนื่องเรื่อยๆที่สำคัญต้องใช้หลักศาสนาเพื่อนำการพัฒนา เพราะทุกศาสนาสอนให้มนุษย์มี ความซื่อสัตย์สุจริต หากผู้ใดลักขโมยหรือโกงกินเงินบริจาควัด มัสยิด รวมถึงเงินงบประมาณที่สนับสนุน ต่างก็จะมีบาปและตกนรกเท่ากัน ซึ่งรูปธรรมที่ชัดเจนคือ การให้เงินงบประมาณลงสู่หมู่บ้านอย่างโปร่งใส ไม่ขาดโกงและขโมย เพียงเท่านี้ก็จะเกิดผลสำเร็จและเป็นฐานมั่นคงในการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ที่ยั่งยืน

ประเด็นที่สาม พิธีกรเวทีเสวนาได้แนะนำตัวพี่เลี้ยง สกว. โดยมีประเด็น คำถามเกี่ยวกับรูปแบบ การทำงานของทีมพี่เลี้ยงที่เข้ามาช่วยเหลืองานวัยและให้การสนับสนุนด้านงบประมาณโดยตรง ซึ่งเกี่ยวข้อง กับโครงการกระบวนการวิจัยพัฒนาโครงการสู่รายได้และอาชีพ

นางสุกัญญา สุขสุพันธ์ ได้พูดถึง ว่างานวิจัยท้องถิ่นเป็นการใช้ความรู้เพื่อนำงานพัฒนา ทีมงาน สกว.เป็นเพียงพี่เลี้ยงที่จะคอยให้ข้อเสนอแนะ และมีบทบาทของการทำวิจัยในรูปแบบชวนคุยเพื่อให้ได้เรื่อง เช่น ที่นี้ทำอะไร อย่างไร มีปัญหาด้านอะไรบ้าง แล้วก็สอนการทำเป็นคอนเซปเปเปอร์ เพื่อให้ได้เป็น บทความที่มาจากเรื่องจนกระทั่งเป็นรูปแบบรายงาน ทั้งนี้มีการประสานเชื่อมโยงเกี่ยวกับตลาดออนไลน์ โดยการจัดอบรมให้สมาชิกฝึกการถ่ายภาพ/วิดีโอ โฆษณาผลิตภัณฑ์ผ่านสื่อโซเชียล Facebook เพื่อให้เกิด ความทันสมัยและเป็นการขยายตลาดที่กว้างขึ้นและรวดเร็วอีกช่องทางหนึ่ง

ประเด็นสุดท้าย พิธีกรดำเนินรายการเวทีเสวนาได้แนะนำตัวตัวแทนหน่วยงานเกษตรอำเภอและได้ ถามเกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์

นางสาวดวงใจ อุบล ได้พูดถึงการชื่นชมผลงานของกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองที่พัฒนาทั้ง ผลิตภัณฑ์และมีการติดฉลากโลโก้ตัวสินค้าเพื่อเป็นจุดเด่นและสวยงามมากขึ้น ทั้งนี้ยังมีการขึ้นจดทะเบียน เป็นสินค้า otop อีกด้วยซึ่งในอนาคตตนเองมองว่าชุมชนบ้านท่าคลองจะเป็นชุมชนที่ผู้คนรู้จักมากขึ้นและ หวังว่าจะเป็นสถานที่ที่จะมีผู้คนมาติดต่อในการศึกษาดูงานต่อไป

เพิ่มเติมคำแนะนำและข้อเสนอแนะ

โดยตัวแทนหน่วยงาน ธกส. ได้เสนอแนะว่าเป็นองค์กรที่ให้การช่วยเหลือเรื่องเงินทุน หากผู้สนใจประกอบด้านอาชีพแต่ไม่มีเงินลงทุนสามารถกู้ยืมได้ ทั้งนี้ได้กล่าวชื่นชมกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองว่าเป็นแบบอย่างที่ดี ประธานกลุ่มมีความเป็นผู้นำ ที่สำคัญมีความซื่อสัตย์ซึ่งส่งผลทำให้กลุ่มอยู่รอดและประสบผลสำเร็จในด้านการจัดการกลุ่มออมทรัพย์

ตัวแทนกองทุนฟื้นฟู ได้กล่าวว่า มีงบ สามหมื่นบาทที่จะสนับสนุนกลุ่มแต่ต้องไปสมัครเป็นสมาชิกก่อน กองทุนฟื้นฟูทำการเกี่ยวกับการเกษตร พร้อมทั้งจะต่อยอด สำนักงานตั้งอยู่ที่ตรงข้ามอพาทเมนต์อมทอง

ทางด้านหน่วยงานนิคมได้ให้ข้อเสนอแนะว่า หน่วยงานของตนทำงานในฐานะผู้สังเกตการณ์ดูแลในเขตอำเภอโคกโพธิ์ 7 พื้นที่ด้วยกัน และได้รับเรื่องดูแลโครงการ ชุมชนต้นแบบส่วนใหญ่จะเป็นกลุ่มอาชีพของสตรี อีกทั้งยังช่วยเหลือทางด้านทุนงบประมาณช่วยเหลือสนับสนุนทุนการศึกษาแก่เด็กยากไร้ ทั้งนี้ตนเองพึงทราบความเป็นมาและกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลอง จึงเสนอแนะว่าหากมีอะไรให้หน่วยงานช่วยเหลือสามารถยื่นข้อเสนอได้ ซึ่งทางหน่วยงานจะให้การสนับสนุน คือเงินสงเคราะห์ เช่น เครื่องมือในการทำงานให้แก่กลุ่มอาชีพและ เยาวชน

ตัวแทนชาวบ้านจากกลุ่มอาชีพนาประดู่ ได้กล่าวความรู้สึกดีใจที่เข้าร่วมรับฟังการเสวนาในครั้งนี้ ตนเองได้รับความรู้จากเวทีและจะนำแบบอย่างการพัฒนาไปปรับใช้ในกลุ่มต่อไป

ตัวแทนทีมวิจัยได้กล่าวความรู้สึกขอบคุณประธานกลุ่มที่ทำให้กลุ่มออมทรัพย์เข้มแข็งและคอยชี้แนะแนวทางให้เกิดกลุ่มอาชีพ ทั้งนี้ยังทำให้สมาชิกมีโอกาสแสดงศักยภาพความสามารถที่ตนมีออกมาเผยแพร่ต่อกลุ่มเพื่อให้ได้รับความรู้และชำนาญด้านอาชีพเท่าๆกัน

ในช่วงสุดท้ายพิธีกรดำเนินเวทีเสวนาได้ให้ประธานกลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลองกล่าวสรุปและความรู้สึกต่อกิจกรรมที่ผ่านมา รวมถึงการจัดโครงการในครั้งนี้ ประธานกลุ่มได้กล่าวขอบคุณทีมพี่เลี้ยงสกว./หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ที่คอยเป็นแรงผลักดันและช่วยในเรื่องการสนับสนุนงบประมาณทำให้กลุ่มเกิดความเข้มแข็งและเกิดการพัฒนาด้านอาชีพทำให้มีรายได้แก่คนในชุมชนรวมถึงส่งผลให้คนในชุมชนเกิดความสามัคคีโดยมีรูปแบบการจัดกิจกรรมต่างๆทั้งในสถานที่ในชุมชนและพื้นที่นอกชุมชน และที่ขาดไม่ได้คือขอขอบคุณสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์เพราะการเกิดกลุ่มเริ่มต้นจากสมาชิกและการที่กลุ่มจะมีจุดยืนที่มั่นคงเพราะสมาชิกมีความเข้าใจและร่วมกันรักษาให้กลุ่มเดินหน้าและเป็นกลุ่มที่ไม่ล้มได้จนถึงปัจจุบัน สัมภาษณ์เพิ่มเติม

โดยนางสาวพัชรา ยิ่งคำนุ่น ได้สัมภาษณ์ตัวแทนชาวบ้านในพื้นที่บ้านท่าคลอง หมู่ที่ 10 โดยให้แนะนำตัว และแนะนำเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์ของชุมชนว่ามีอะไรบ้าง? มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์อะไรเพิ่มเติมบ้าง?

นางสาวมัจฉิณูห์ อาสัน ตัวแทนคนในชุมชนได้ให้สัมภาษณ์โดยการเล่าให้ฟังว่าจากเดิมผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้แก่ น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นกับสบู่มัน ต่อมาทางกลุ่มได้เกิดแนวคิดพัฒนาต่อยอดการทำแชมพูอัญชัน น้ำมันหมักผสมมะกรูด และน้ำยาล้างจานสูตรสับปะรด ล่าสุดทางกลุ่มได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานที่ จ.

สุราษฎร์ธานี เกี่ยวกับการทำน้ำมันสกัดเย็นเพื่อไปเรียนรู้ สังเกตความแตกต่างและกลับมาปรับเปลี่ยนพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่มีอยู่ให้ดีขึ้น แต่หลังจากที่ได้ไปศึกษาดูงานครั้งนี้ไม่เพียงแต่กลับมาพัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำมันสกัดเย็น แต่ทางกลุ่มได้ทดลองสาธิตการทำโลชั่นจนประสบผลสำเร็จ จากนั้นก็ทดลองใส่บรรจุภัณฑ์และวางขายเป็นผลิตภัณฑ์ชิ้นใหม่ล่าสุดและกลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่ชื่นชอบของกลุ่มวัยรุ่นรวมทั้งชาวบ้านในชุมชนอีกด้วย

ผลการดำเนินงาน

1. คนในชุมชนและเครือข่ายหน่วยงานต่างๆ ได้รับรู้ว่ากลุ่มออมทรัพย์ มีการเริ่มด้วยการรวมตัวมาจากการทำน้ายาล้างจานเพื่อเป็นฐานในการทำออมทรัพย์
2. คนในชุมชนร่วมกันมาให้กำลังใจในการปิดโครงการในวันนี้อย่างน่าชื่นใจเพราะสื่อให้เห็นถึงความสามัคคีในชุมชน
ได้ความร่วมมือจากหน่วยงานต่าง ๆ ในการให้ความแนะนำและชี้แนะในเรื่องการทำกลุ่มออมทรัพย์และอาชีพ
3. สมาชิกได้รู้จักหน่วยงาน ต่าง ๆ ได้รู้จักถึงการทำงานด้านต่าง ๆ ที่หลากหลายของหน่วยงานต่าง ๆ
4. ทีมนักวิจัยได้รับรู้ถึงบทบาท หน้าที่ ของตนเองและทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ

บทที่ 4

ผลการดำเนินการวิจัย

การดำเนินวิจัยโครงการแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนบ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สามารถสรุปข้อมูลต่างๆ จากการดำเนินการและผลการดำเนินการ ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

4.1 บริบทชุมชน

ประวัติชุมชน

เดิมบ้านท่าคลองเป็นเขตรับผิดชอบของหมู่ที่ 6 บ้านทุ่งยาว แต่เนื่องจากกกระยะหลังประชากรของหมู่ที่ 10 และสาเหตุที่ต้องแยกตัวออกจากหมู่ที่ 6 ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่หมู่ที่ 10 อยู่ห่างกัน มีคลองกั้นกลางการกระจายความเจริญไปไม่ถึงถึง ศาสนา สถาน โรงเรียน และความเจริญต่างๆอยู่ในหมู่ที่ 6 เป็นส่วนใหญ่ ทำให้ชาวบ้านละแวกหมู่ที่ 10 ปัจจุบันเหมือนถูกตัดขาด การเดินทางค่อนข้างลำบากเพราะต้องเดินข้ามคลองรถไม่สามารถผ่านเส้นทางนั้นได้ ถ้าเป็นช่วงฤดูฝนการเดินทางของนักเรียนไปโรงเรียนก็ลำบาก หากฝนตกหนักน้ำท่วมก็จะไปโรงเรียนไม่ได้ นักเรียนต้องหยุดการเรียน เมื่อเห็นถึงปัญหาอุปสรรคเหล่านี้ นายหะมะ มะโร๊ะ จึงได้ปรึกษาหารือกับผู้นำหมู่บ้าน ทำเรื่องร้องทุกข์ถึงนายอำเภอเพื่อขอแยกหมู่บ้าน ในปี พ.ศ.2535 จึงมีการแยกหมู่บ้าน โดยมีคลองชลประทานเป็นเส้นแบ่งเขตแดนบ้านท่าคลอง ซึ่งประกอบไปด้วย 3 ละแวกบ้านได้แก่

1.บ้านท่าคลอง

2.บ้านแม่โละ เมื่อก่อนบริเวณมีปราง มีปลาอาศัยอยู่มากซึ่งชาวบ้านอยู่ในละแวกนั้นได้อาศัยนำปลาในปรางนี้เพื่อเป็นการบริโภค (นายหะมะ มะโร๊ะ และนายสาและ สาละ) ข้อมูลผู้ให้สัมภาษณ์ เมื่อปี พ.ศ. 2545

ที่ตั้งกลุ่มออมทรัพย์ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 10 บ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

สภาพเศรษฐกิจ/สังคมและวัฒนธรรม

ด้านเศรษฐกิจ ลักษณะการประกอบอาชีพของคนในชุมชน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรม ได้แก่ ทำสวนยางพาราเป็นอาชีพหลักและรับจ้างเป็นอาชีพรอง บางส่วนรับราชการและค้าขาย

ด้านสังคม การศึกษาประกอบด้วยดังนี้

โรงเรียนประถมศึกษา (บ้านท่าคลอง) จำนวน 1 แห่ง

โรงเรียนตาดีกา จำนวน 1 แห่ง

ประชากรในชุมชนนับถือศาสนาอิสลาม 100%

ด้านวัฒนธรรม ในชุมชนมีขนบธรรมเนียม วัฒนธรรมที่สำคัญ ได้แก่

- 1.พิธีถือศีลออก
2. วันฮารีรายอ อิดิลฟิตรี
3. วันเมาลิด
4. วันรายอฮัจญี รายออิดิลอฎฮา
- 5.ประเพณีเข้าสู่ันต์

4.2 บทเรียนการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลองตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน (ที่มวิจัยสรุปผลจากการศึกษา) ดังนี้

4.2.1พัฒนาการและความเป็นมาของกลุ่ม สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ยุค ได้แก่

ยุคที่ 1 ก่อเกิดกลุ่มออมทรัพย์ 2553-2557

วัตถุประสงค์ของการตั้งกลุ่ม

1. เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน
2. เพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับสมาชิก
3. เพื่อให้เกิดกลุ่มอาชีพ/รายได้ในชุมชน

ก่อนเกิดกลุ่มออมทรัพย์ นางสาวมารีเกะ หวังจิ ได้เล่าว่า ตนเองได้ทำงานเป็นบัณฑิตอาสาช่วยเหลือชุมชนอื่นมาก่อน จากนั้นมองเห็นความสำคัญในการที่จะกลับมาพัฒนาถิ่นกำเนิดในชุมชนของตนเอง จึงมีแนวคิดและได้ตัดสินใจกลับมาทำงานช่วยเหลือชุมชนของตน แรกเริ่มของการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์ได้มีการรวมตัวสมาชิกโดยเริ่มจากญาติพี่น้องรอบข้างก่อน จากนั้นเมื่อเป็นกลุ่มออมทรัพย์จึงได้จัดทำผลิตภัณฑ์น้ำยาล้างจาน ทำให้สมาชิกมีจำนวนเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ โดยเป็นคนในชุมชน สมาชิกมีแนวคิดร่วมกันที่จะใช้เวลาว่างที่เหลือจากการตัดยางมาเป็นโฮชน์ จึงมีแนวคิดรวมกลุ่มกันทำน้ำยาล้างจาน โดยการเก็บเงินคนละ 20 บาท จากนั้นก็มีการแบ่งกันใช้คนละ 1 ถุง

ต่อมามีการเปลี่ยนแนวคิดใหม่ร่วมกันว่าให้มีการออมวันละ 1 บ./เดือนๆละ 30บ. ทำได้ 3 เดือนสมาชิกเกิดความไม่เห็นด้วย จึงได้ยกเลิกการออมในรูปแบบที่แจ้งข้างต้นต่อมาได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการกลุ่มเพื่อแบ่งหน้าที่ เช่น จดบันทึกการประชุม ตั้งกฎระเบียบ การรับรับสมาชิกเพิ่ม ทั้งนี้ในกลุ่มก็ยังมีสมาชิกที่ลาออก เพราะติดขัดเรื่องเงิน ไม่มีเงินจะฝาก เข้าสู่เดือนที่ 6 สมาชิกที่ลาออกก็เข้ามาออมใหม่ เพราะทีมกรรมการชวนกันจัดทำกิจกรรมบอย เช่น รวมเงินแล้วนัคกินข้าวนอกสถานที่ รวมเงินไปปิกนิกปิ้งย่างริมทะเล ทำให้สมาชิกมีความสนใจมากขึ้น

ทั้งนี้ทีมงานจากมอ.หาดใหญ่เข้ามาอุดหนุนงบประมาณ โดยสอบถามจากชุมชนศรัทธาว่าในพื้นที่ไหนมีการเกิดกลุ่มออมทรัพย์ ทีมงานจึงสนับสนุนงบประมาณให้แก่กลุ่มออมทรัพย์ ทำให้กลุ่มออมทรัพย์เกิดแนวคิดการเปลี่ยนแปลงจากเดิมคือ ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มทำมะพร้าวขั้ว มีการจัดทำสินเชื่อ โดย

ใช้เงินออมทรัพย์ของสมาชิก เป็นร้านค้าลอยฟ้า เช่น ข้าวสาร น้ำมัน ส่วนใหญ่ของใช้ในครัวเรือน ทำให้สมาชิกและคนในชุมชนเกิดความสนใจในมุมมองการเข้ามาร่วมกลุ่มมากขึ้น

ยุคที่ 2 พื้นฟูแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ 2558-2560

วัตถุประสงค์ของการตั้งกลุ่ม

1. เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน
2. เพื่อเป็นสวัสดิการสำหรับสมาชิก
3. เพื่อให้เกิดกลุ่มอาชีพ/รายได้ในชุมชน

จากปัญหาในยุคที่ 1 ทำให้เกิดแนวทางการพัฒนาในให้ก้าวหน้าไปสู่ยุคที่ 2 โดยกรรมการให้ความร่วมมือมากขึ้น มีการจัดแบ่งหน้าที่การทำงาน สามารถทำงานตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย มีการประชุมร่วมกันทุกเดือน การออมเงินของกลุ่มออมทรัพย์จะให้สมาชิกทุกๆเดือน หากสมาชิกขาดการออม ไม่มาส่งเงินจะต้องมีการบอกเหตุผลว่าทำไมถึงขาดการจ่าย ต่อมาไม่เกิน 3 เดือน มีหน่วยงานเข้ามาให้การสนับสนุน เพราะเห็นว่ากลุ่มออมทรัพย์มีการขึ้นทะเบียนมา 1 ปีกว่า สำนักงานเกษตรอำเภอจึงให้สนับสนุนทุน ห้าแสนบาท โดยกรรมการกลุ่มได้จัดแบ่งวงเงินเป็น 2 ส่วน ได้แก่ จำนวนสองแสนห้าหมื่นบาท เป็นเงินจ้างแรงงานคนในหมู่ 10 ส่วนที่เหลือจำนวน สองแสนห้าหมื่นบาท เป็นเงินซื้ออุปกรณ์สำหรับทำอาชีพ ซึ่งการทำอาชีพครั้งนี้ทางกรรมการได้เสนอความคิดเห็นว่าจะทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น ทุกคนเห็นด้วยทางประธานจึงได้จัดซื้ออุปกรณ์ ได้แก่ เครื่องกะเทาะกะลา เครื่องขูดมะพร้าว เครื่องขึ้นกะทิ แก๊ส แก้ว ใต๊ะ ฯลฯ

ทั้งนี้ทำให้สมาชิกได้เรียนรู้การทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นเกิดการพัฒนาแนวคิดที่จะต่อยอดการทำอาชีพหลังจากเวลาที่เหลือจากการกรีดยาง ส่งผลให้สมาชิกมีแรงผลักดันที่จะพัฒนาให้กลุ่มก้าวหน้าขึ้น ทางประธานกลุ่มออมทรัพย์ก็ได้มองเห็นถึงความตั้งใจในการมีส่วนร่วมของสมาชิกจึงขอรับงบประมาณจากหน่วยงานต่างๆที่เข้ามาให้การสนับสนุน ปัจจุบันกลุ่มออมทรัพย์ก้าวหน้าขึ้น มีการจัดกิจกรรมให้สมาชิกได้ไปศึกษาดูงานนอกพื้นที่ต่างๆ และกลับมาพัฒนาจนเกิดเป็นผลิตภัณฑ์หลากหลาย เช่น สบู่ โลชั่น แชมพู สบุน้ำไพร เป็นต้น

การบริหารจัดการกลุ่ม ยุคที่ 1 ออมทรัพย์เป็นเครื่องมือในการรวมคน

คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

- 1.นางสาวมารี๊ะ หวังจิ ประธาน
- 2.นางมารี๊ะ สีนู รองประธาน(1)
- 3.นางชานาบี๊ะ ภูโน รองประธาน(2)
5. นางไชมะ สุโรโรจน์ เลขา
- 6.นางรอมระ อุเซ็น เลขา
- 7.นางคอดีเยะ หวังจิ บัญชี
- 8.นางรอกีเยะ อุเซ็น การเงิน/ประชาสัมพันธ์

9.นางนาปีไชยะ สีนุ กรรมการ/ตรวจสอบ

10.นางโนรีชัน สีนุ กรรมการ/ตรวจสอบ

กฎระเบียบกลุ่ม

- สมาชิกจะต้องนำเงินมาออม ทุกๆวันที่ 15 ของเดือน
- ส่งเงินที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์
- ถ้าขาดการฝากในเดือนนั้นๆเดือนถัดไปก็จะไม่ขาด เน้นการสัจจะต่อตนเอง

เงินทุนหมุนเวียน จำนวน หนึ่งแสนบาท

ปัญหา/อุปสรรค

- สมาชิกขาดความร่วมมือ
- ขาดการส่งเงินออม
- ผู้นำไม่มีเวลามาประชุม เพราะมีงานส่วนตัวทำ
- ยังไม่ค่าตอบแทนให้แก่กรรมการที่ช่วยงาน ไม่มีทุนสนับสนุน/หน่วยงานรัฐยังไม่เข้ามาสนับสนุน

ยุคที่ 2 พื้นฟูแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ 2558-2560

การบริหารจัดการกลุ่ม

- 1.มีการประชุมทุกๆวันที่15 ของเดือน
- 2.ไม่มีการจ้างงาน ปันผลทุกปี ถ้าสุดปันผลตามหุ้นที่สมาชิกถืออยู่

คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์ จำนวน 9 คน ประกอบด้วย

1.นางสาวมารีเกะ หวังจิ	ประธาน
2.นางมารียะ สีนุ	รองประธาน(1)
3.นางฮาปียะ แวสะมะแอ	รองประธาน(2)
5.นางรอมระ อุเซ็น	เลขา
6.นางคอดีเยะ หวังจิ	บัญชี
7.นางรอกีเยะ อุเซ็น	การเงิน/ประชาสัมพันธ์
8.นางนาปีไชยะ สีนุ	กรรมการ/ตรวจสอบ
9.นางโนรีชัน สีนุ	กรรมการ/ตรวจสอบ

จำนวนการเพิ่ม/ลดของสมาชิก

ปัจจุบันมีสมาชิกเข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์เพิ่มจากเดิมคงเหลือจำนวน 60 คน

เงินทุนหมุนเวียนปัจจุบัน จำนวนหนึ่งแสนเจ็ดหมื่นบาท

หมายเหตุ มีทีมที่ปรึกษา (เครือข่ายชุมชนศรัทธา กัมปงคักวา/สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยฝ่ายวิจัยเพื่อท้องถิ่น สกว.) ให้คำปรึกษาและพาแกนผู้หญิงไปอบรมพัฒนาศักยภาพให้ทุกคนมีความกล้าพูดกล้าทำในสิ่งที่ตัวเองทำ และให้คำแนะนำในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ ในการทำเรื่องอาชีพเสริมต่างๆ

ความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์

ออมทรัพย์จะทำเรื่องสินเชื่อตามหลักศาสนาอิสลามโดยที่สมาชิกที่ต้องการสินเชื่อ หรือของอะไรก็ตาม ต้องมาแจ้ง กับกรรมการในวันทำการคือทุกวันที่ 15 ของเดือน เช่น สมาชิกต้องการปุ๋ยใส่ยางพารา ราคา 1,000 บาท ตัวแทนกลุ่มหรือกรรมการจะเป็นคนไปซื้อให้ในราคา 1,000 บาท แต่เวลาขายกับสมาชิกทางกลุ่มจะคิดราคา 1,200 บาท อีก 200 บาทจะเข้ากลุ่มเพื่อจัดปันผลกำไรปลายปี และจะมีการซื้อขายในราคา 1,200 บาท สมาชิกจะต้องชำระคืนให้หมดภายในระยะเวลา 6 เดือน

รายการสินเชื่อจะมีกรรมการไปเก็บเงินที่บ้านทุกวันจันทร์ คนที่เป็นสมาชิก ใช้สินเชื่อได้ไม่เกิน 3,600 บาทต่อคน ต่อครั้ง และคนที่ไม่เป็นสมาชิกสามารถใช้สินเชื่อได้ในวงเงินไม่เกิน 1,200 บาทต่อคน ต่อครั้ง และจะต้องมีสมาชิกเป็นคนประกันว่าถ้าคนที่ไม่เป็นสมาชิกเบี้ยวหรือไม่จ่ายคืน ผู้ประกันจะต้องรับผิดชอบ เช่นกันกับกรณีสมาชิก ก็ต้องมีผู้ประกัน โดยต้องเป็นสมาชิกเหมือนกันคือผู้ประกัน และจะมีรายการพิเศษสำหรับทุกปีคือช่วงก่อนรายขอ ทางกลุ่มจะทำสินเชื่อเกี่ยวกับชุดรายขอ ผ้าใส่ร่างผู้หญิง ผู้ชาย และผ้าละหมาด ฯลฯ แล้วแต่ละสิ่งทางกลุ่มจะจัดมาให้ และการจ่ายคืนก็จะเป็นไปตามระเบียบเดิม และในกรณีที่สมาชิกเดือดร้อนต้องการใช้เงินด่วน เช่นลูกเข้าโรงเรียนเปิดเทอมต้องมีค่าใช้จ่ายแต่ยังไม่มีเงินก็ให้มาแจ้งกับกลุ่มเพื่อขอรับเงินโดยทางกลุ่มจะไม่คิดกำไร แต่ให้ส่งคืนภายในกำหนดคือ 6 เดือน แต่ต้องไม่เกิน 1,000 บาท

รูปแบบการกู้(สินเชื่อ)/เกณฑ์การพิจารณาสินเชื่อ

ทุกวันที่ 15 ของเดือนให้สมาชิกที่ต้องการใช้สินเชื่อให้มาแจ้งที่กรรมการว่าต้องการเอาสินเชื่ออะไร และกรรมการจะมีทีมที่ไปซื้อมาให้ คนที่เป็นสมาชิกเก่า ตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไปสามารถใช้สินเชื่อได้ในวงเงินไม่เกิน 3600 บาท คนที่เพิ่งเข้ามาไม่ถึง 6 เดือน ใช้สินเชื่อได้ในวงเงินไม่เกิน 1800 สำหรับคนที่ไม่เป็นสมาชิกสามารถใช้สินเชื่อได้ในวงเงินไม่เกิน 1200 บาท สำหรับคนที่เป็นสมาชิกถ้าต้องการใช้สินเชื่อเงินออมจะต้องขาดไม่เกิน 3 เดือน ต้องส่งคืนภายใน 6 เดือนให้หมด และจะเปิดตลอด

การชำระคืนสินเชื่อ

ก่อนหน้านี้ทางกลุ่มจะให้คนที่ใช้สินเชื่อมาส่งเงินคืนเองที่บ้านประธาน หลังจากทำไปแล้ว 1 ปีปรากฏว่าไม่ประสบผลสำเร็จ มีการส่งเงินคืนแค่ 20% จึงเปลี่ยนระบบการบริหารจัดการใหม่ โดยคณะกรรมการประชุมและมีการแต่งตั้งฝ่ายสินเชื่อไปเก็บเงินที่บ้านคนที่ใช้สินเชื่อ ทุกสัปดาห์และกำหนดให้เป็นทุกวันจันทร์ แต่แต่ละปีก็จะมีกรณี 1) ช่วงเดือนธันวาคม ฝนตกกรีดขางไม่ได้ 2) ช่วงเดือนรอมฎอน (ถือศีลอด) เดือนนี้ ชาวบ้านส่วนใหญ่จะไม่ทำงานเพราะเป็นเดือนที่ทุกคนจะต้องทำ(อิ

บาตะ)ทำความดี มุสลิมเราถือว่าเป็นเดือนอันประเสริฐ 3)กรณีที่สมาชิกไม่สามารถส่งเงินได้ ต้องอยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการ

แนวทางการเพิ่มทักษะคณะกรรมการกลุ่ม

ทางกลุ่มจะประชุมทีมงานวิจัยทั้งหมดและถามใครสามารถเข้าร่วมอบรมทักษะเรื่องนี้บ้าง และจะดูความถนัดของแต่ละคนว่ามีความสามารถด้านไหนบ้างและหน้าที่ที่ตัวเองรับผิดชอบ ส่วนใหญ่ทุกคนจะไม่ค่อยมีเวลาที่จะออกไปข้างนอกเพราะด้วยอาชีพกรีดยางเป็นหลัก และมีวันหยุดที่ไม่ตรงกับวัน เวลาที่เราจัดอบรม ถ้าไปอบรมได้ก็จะเป็นวันที่ฝนตก หรือวันหยุดกรีดยางเท่านั้น แต่ถ้าจัดประชุมหรืออบรมในหมู่บ้าน ต้องเป็นเวลา ประมาณ 10 โมงเช้า หรือ ช่วง บ่าย โมงและจะต้องไม่เกิน 4 โมงเย็น เพราะจะต้องละหมาดและรับลูกที่โรงเรียน

หลังจากผ่านการอบรมเรื่องทักษะการพูดทำให้ทีมงานวิจัยมีความมั่นใจมากกว่าเดิม มีการนัดพูดคุยนอกกรอบ จัดประชุมและเตรียมงานกันเองโดยไม่ต้องรอให้หัวหน้าโครงการอยู่ด้วย ช่วยกันทำงาน แบ่งหน้าที่กันเอง เวลาเจอปัญหาก็จะปรึกษา นอกจากปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขเองได้ก็จะรีบเรียกทีมงานวิจัยประชุมซึ่งจะมีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน

4.3 เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์สัจจะให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งต่อสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชน

ผลการศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกและกรรมการเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งสมาชิกและคนในพื้นที่ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานะผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
คณะกรรมการ	0	0
สมาชิก	8	100
ประชาชนทั่วไป	0	0
รวม	8	100

2. เพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	0	0
หญิง	8	100
รวม	8	100

3. สถานภาพทางสังคม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	0	0
สมรส	8	100
หม้าย	0	0
รวม	8	100

4. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-5	4	50
6-10	3	37.50
ไม่ตอบ	1	12.50
รวม	8	100

5. วุฒิการศึกษา

วุฒิการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	5	62.50
ปริญญาตรี	3	37.50
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
รวม	8	100

6. อายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	0	0
20-40 ปี	3	37.50
41 ปีขึ้นไป	5	62.50
รวม	8	100

7. รายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3000-8000	3	37.50
8001-13000	1	12.50
13001-18000	2	25
18001 ขึ้นไป	1	12.50
ไม่ตอบ	1	12.50

รวม	8	100
-----	---	-----

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็น คือ ค่าเฉลี่ย โดยกำหนดเกณฑ์ ดังนี้ (ประสิทธิ์ สุวรรณรักษ์; 2542)

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.51 – 5.00	หมายถึงความคิดเห็นระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.51 – 4.50	หมายถึงความคิดเห็นระดับมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.51 – 3.50	หมายถึงความคิดเห็นระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.51 – 2.50	หมายถึงความคิดเห็นระดับน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 – 1.50	หมายถึงความคิดเห็นระดับน้อย

ตารางแสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์

ตารางที่ 1 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง	ระดับความคิดเห็น	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1. ท่านมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการของการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	4.13	มาก
2. ท่านมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อห้ามในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์สัจจะเพื่อให้ยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานกลุ่ม	3.88	มาก
3. ท่านสามารถอธิบายถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	3.88	มาก
4. ท่านมีความรู้ความเข้าใจการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	3.50	ปานกลาง
5. ท่านสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	3.88	มาก
6. ท่านมีความรู้ความเข้าใจต่อระบบการทำงานและข้อจำกัดในการดำเนินงานของกลุ่ม	3.63	มาก
7. ท่านได้นำประสบการณ์ที่ได้รับมาปรับใช้เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นได้	3.50	ปานกลาง
8. ท่านสามารถอธิบายและชี้แจงเหตุผลในการประชุมกลุ่มได้	3.25	ปานกลาง
9. ท่านมีการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และสร้างความรู้ความเข้าใจในการ	3.38	ปานกลาง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์	ระดับความคิดเห็น	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
ด้านที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ที่จะบ้านท่าคลอง		
ดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ที่จะ		
รวม	3.67	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์ที่จะบ้านท่าคลอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 3.67) และในรายชื่อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความรู้ความเข้าใจในแนวคิดและหลักการของการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ที่จะ มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.13) รองลงมา คือ มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อห้ามในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ที่จะเพื่อได้ยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานกลุ่ม (3.88) สามารถอธิบายถึงบทบาทและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารกลุ่มออมทรัพย์ที่จะ (3.88) สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองในการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ที่จะ(3.88) และสามารถอธิบายและชี้แจงเหตุผลในการประชุมกลุ่มได้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด (3.25)

ตารางที่ 2 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 2 ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์	ระดับความคิดเห็น	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
ด้านที่ 2 ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ		
1. คณะกรรมการเป็นผู้ที่มีบุคลิกดี มีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของสมาชิก	4.25	มาก
2. คณะกรรมการมีความซื่อสัตย์ เสียสละ	4.13	มาก
3. คณะกรรมการเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาของกลุ่มได้อย่างทันทั่วทั้งที่	3.88	มาก
4. คณะกรรมการมีการบริหารงานที่โปร่งใส และตรวจสอบได้	4.13	มาก
5. คณะกรรมการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทำงานตามแผนที่วางไว้	3.75	มาก
6. คณะกรรมการเป็นผู้ที่มีคุณธรรมและจริยธรรมมุ่งประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มเป็นสำคัญ	3.88	มาก
7. คณะกรรมการเป็นผู้ที่มีความสามารถในการชักจูงให้สมาชิกกลุ่มได้มีการปฏิบัติงานร่วมกันด้วยความเต็มใจ	4.13	มาก
8. คณะกรรมการมีจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจน	4.00	มาก
9. คณะกรรมการมีการพัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.00	มาก

10. คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเน้นการมีส่วนร่วมของสมาชิก	4.38	มาก
รวม	4.05	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 2 ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.05) และในรายชื่อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มเน้นการมีส่วนร่วม (4.38) มากที่สุด รองลงมาคือ คณะกรรมการเป็นผู้ที่มีบุคลิกดี มีความน่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับของสมาชิก (4.25) และคณะกรรมการมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และทำงานตามแผนที่วางไว้อยู่ในระดับน้อยที่สุด (3.75)

ตารางที่ 3 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 3 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 3 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ	ระดับความคิดเห็น	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
1. ท่านมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	4.38	มาก
2. ท่านมีส่วนร่วมและกระตุ้นให้สมาชิกแสดงความคิดเห็นในการจัดทำระเบียบข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	4.13	มาก
3. ท่านมีส่วนร่วมในการแสดงข้อคิดเห็นในการประชุม	4.13	มาก
4. ท่านมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหา ความต้องการและความเดือดร้อนของสมาชิกในกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	4.00	มาก
5. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาของกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	4.25	มาก
6. ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนงานและการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	4.38	มาก
7. เมื่อมีการประชุมท่านเข้าร่วมประชุม	4.38	มาก
8. ท่านได้รับประโยชน์จากกลุ่มออมทรัพย์สัจจะในด้านต่างๆ ได้แก่ การกู้เงิน การเข้ารายการฝึกอบรม การได้รับเงินสวัสดิการกลุ่ม	4.38	มาก
9. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินของสมาชิกที่กู้เงินไป	4.00	มาก
10. ท่านมีส่วนในการกระตุ้น หรือการเร่งรัดการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิก	3.75	มาก
11. ท่านมีส่วนร่วมในการตรวจสอบบัญชีรายรับ รายจ่ายของกลุ่มออมทรัพย์	4.00	มาก

สิ่งที่คณะกรรมการกลุ่มได้จัดทำ		
12. ท่านการมีส่วนร่วมในการให้ข้อเสนอแนะ วิธีการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	3.88	มาก
รวม	4.14	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 3 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.14) และในรายชื่อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม การมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการคัดเลือกคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมากที่สุด (3.88) การมีส่วนร่วมในการวางแผนงานและการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ (3.88) การประชุมท่านเข้าร่วมประชุม (3.88) และการได้รับประโยชน์จากกลุ่มออมทรัพย์สัจจะในด้านต่างๆ ได้แก่ การกู้เงิน การเข้ารับการฝึกอบรม การได้รับเงินสวัสดิการกลุ่ม (3.88) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาของกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ (4.25) และการมีส่วนในการกระตุ้น หรือการเร่งรัดการชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกอยู่ในระดับน้อยที่สุด (3.75)

ตารางที่ 4 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 4 ประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 4 ประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	ระดับความคิดเห็น	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
4.1 ด้านการวางแผน		
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีการกำหนดแผนหรือตารางปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า	4.25	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ ได้จัดทำแผนการนำผลกำไรของกลุ่มไปจัดสรรตามระเบียบข้อบังคับของกลุ่มกำหนดไว้ทุกเรื่อง	3.88	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ ได้จัดทำแผนการให้สมาชิกได้กู้เงินอย่างทั่วถึงตามความต้องการของสมาชิก	4.00	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ ได้มีการวางแผนการจัดสวัสดิการกลุ่มให้กับสมาชิกและชุมชนไว้ล่วงหน้าอย่างชัดเจนและกำหนดไว้ในระเบียบกลุ่มเป็นลายลักษณ์อักษร	4.13	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง/แผนการปฏิบัติทุกขั้นตอน	4.25	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีการกำหนดปฏิทินการจัดประชุมใหญ่	3.75	มาก

สามัญประจำปีล่วงหน้า		
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะได้อำหนดปฏิทินการส่งเงินสัจจะทุกวันที่ ของเดือน (ตามที่ได้ตกลงกันไว้)	4.38	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกครั้ง ก่อนการตัดสินใจเพื่อการวางแผน	4.50	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแจ้ง สมาชิกทราบโดยทั่วกัน	4.50	มาก
4.2 ด้านการดำเนินงาน		
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะได้อำนาจหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายทุก คน	4.50	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะอนุมัติเงินกู้ให้แก่สมาชิกแต่ละรายอย่าง เหมาะสม และทันความต้องการใช้จ่ายเงินของสมาชิก	4.13	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะพิจารณาเงินกู้ให้สมาชิกกู้ยืมโดยไม่คำนึงถึง พวกพ้อง	4.00	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการแจ้งเหตุผลที่ไม่อนุมัติการกู้เงิน หรือ ปรับลดวงเงินกู้ให้สมาชิกทราบ	4.38	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการติดตามการเร่งรัดหนี้ของสมาชิกให้ส่ง ใช้คืนเงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด	4.38	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะออกใบเสร็จรับเงินให้สมาชิกทุกครั้ง หลังจากสมาชิกส่งชำระคืนเงินกู้	4.25	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน	4.50	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการประชุมทุกครั้งก่อนการอนุมัติเงินกู้	4.50	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะได้อำนาจหน้าที่ที่ถูกต้องและเหมาะสม สมาชิกและชุมชน	4.25	มาก
0. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้ สมาชิกทราบอย่างต่อเนื่อง	4.50	มาก
1. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะลงชื่อรับเงินในสมุดสัจจะทุกครั้งที่มีสมาชิก ส่งเงินสัจจะ	4.25	มาก
2. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะไม่รับฝากเงินจากผู้ที่ไม่ได้เป็นสมาชิก	4.13	มาก
3. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการบริหารจัดการตามระเบียบข้อบังคับ ของกลุ่ม	4.25	มาก

4. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะจะมีการรณรงค์การรับสมัครสมาชิกเพิ่ม	4.25	มาก
5. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะจะมีการระดมเงินออมเพื่อเพิ่มเงินสัจจะ	3.75	มาก
6. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการกำหนดวงเงินขึ้นสูงสุดของการส่งเงินสัจจะต่อเดือน	4.38	มาก
7. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการกำหนดวงเงินกู้สูงสุด	4.25	มาก
8. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะกำหนดอัตราส่วนเงินจากการกู้ยืมคืน	4.38	มาก
9. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะจัดประชุมประจำเดือนเป็นทุกเดือน	4.38	มาก
10. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการเผยแพร่ผลการดำเนินงานให้สมาชิกและสาธารณชนทราบ อย่างน้อย 6 เดือนละ 1 ครั้ง	4.00	มาก
รวม	4.69	มากที่สุด

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 4 ประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.69) และในรายข้อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะจะมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกทุกครั้งก่อนการตัดสินใจเพื่อการวางแผนมากที่สุด (4.50) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะจะมีการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีและแจ้งสมาชิกทราบโดยทั่วกัน (4.50) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะได้ปฏิบัติหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายทุกคน (4.50) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีการจัดทำบัญชีที่ถูกต้องและเป็นปัจจุบัน (4.50) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะได้มีการประชุมทุกครั้งก่อนการอนุมัติเงินกู้ (4.50) และคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีการประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้สมาชิกทราบอย่างต่อเนื่อง (4.50) รองลงมาคือ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะได้กำหนดปฏิทินการส่งเงินสัจจะทุกวันที่ของเดือน ตามที่ได้ตกลงกันไว้ (4.38) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีการแจ้งเหตุผลที่ไม่อนุมัติการกู้เงิน หรือปรับลดวงเงินกู้ให้สมาชิกทราบ (4.38) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีการติดตามการเร่งรัดหนี้ของสมาชิกให้ส่งใช้คืนเงินกู้ได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด (4.38) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีการกำหนดวงเงินขึ้นสูงสุดของการส่งเงินสัจจะต่อเดือน (4.38) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะกำหนดอัตราส่วนเงินจากการกู้ยืมคืน (4.38) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะจัดประชุมประจำเดือนเป็นทุกเดือน (4.38) และคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีการกำหนดปฏิทินการจัดประชุมใหญ่สามัญประจำปีล่วงหน้า อยู่ในระดับน้อยที่สุด (3.75) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีการระดมเงินออมเพื่อเพิ่มเงินสัจจะ (3.75)

ตารางที่ 5 แสดงปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 5

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 5	ระดับความคิดเห็น	
	ค่าเฉลี่ย	ระดับ
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการตรวจสอบประวัติทางการเงินของสมาชิกก่อนการอนุมัติเงินกู้	4.50	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะสามารถตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการก่อนการอนุมัติเงินกู้	3.88	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะดำเนินการติดตามการใช้จ่ายเงินของสมาชิกที่กู้เงินไปอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ	4.13	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ของสมาชิกให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการกู้เงิน	4.00	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการเยี่ยมเยียน ให้คำแนะนำการประกอบอาชีพแก่สมาชิกกลุ่ม	4.25	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการแต่งตั้งผู้ติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ของสมาชิก	4.38	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการแจ้งเตือนให้สมาชิกทราบล่วงหน้าก่อนถึงกำหนดชำระเงินกู้คืน	4.13	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้งานบรรลุผลและหากพบปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างทันท่วงที	4.00	มาก
คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการกำหนดเกณฑ์เพื่อวัดความสำเร็จในการใช้จ่ายเงินกู้ของสมาชิก ได้แก่ การคัดเลือกสมาชิกตัวอย่าง (ดีเด่น) หรือสมาชิกต้นแบบ	4.13	มาก
0. คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะเปิดโอกาสให้สมาชิกสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของคณะกรรมการได้	4.50	มาก
รวม	4.19	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์ ด้านที่ 5 ภาพรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.19) และในรายชื่อ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะมีการตรวจสอบประวัติทางการเงินของสมาชิกก่อนการอนุมัติเงินกู้ มากที่สุด (4.50) คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์จะเปิดโอกาสให้สมาชิกสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของ

คณะกรรมการได้ (4.50) รองลงมาคือ คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ มีการแต่งตั้งผู้ติดตามตรวจสอบการใช้จ่ายเงินกู้ของสมาชิก (ค่าเฉลี่ย 4.38) และคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ ได้ตรวจสอบความเป็นไปได้ของโครงการก่อนการอนุมัติเงินกู้ยืมในระดับน้อยที่สุด (ค่าเฉลี่ย 3.88)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรค ปัญหา ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ

1. อุปสรรค ปัญหาในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ ได้แก่

1. ขาดความรู้ความเข้าใจ นำเสนอต่อชุมชน
2. สมาชิกลืมส่งเงินสัจจะ
3. กรรมการไม่แสดงความคิดเห็น
4. จ่ายเงินกู้-ยืมช้ากว่ากำหนด
5. ไม่มีความกระตือรือร้น

2. ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานของคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ

1. พัฒนาศักยภาพของกรรมการ
2. ให้ส่งเงินเดือนถัดไป
3. ให้มีความเข้มแข็ง
4. มีความกระตือรือร้นให้มาก
5. ให้มีความสามัคคี

ผลการศึกษาความคิดเห็นของคนในพื้นที่เกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ให้เข้มแข็งและเกิดประโยชน์ทั้งสมาชิกและคนในพื้นที่ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ

เพศ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ชาย	10	37.04
หญิง	17	62.96
รวม	27	100

2. สถานภาพทางสังคม

สถานภาพ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โสด	7	25.93
สมรส	19	70.37

หม้าย	1	3.70
รวม	27	100

3. จำนวนสมาชิกในครอบครัว

จำนวนสมาชิกในครอบครัว	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1-5	4	14.81
6-10	4	14.81
ไม่ตอบ	19	70.37
รวม	27	100

4. วุฒิกการศึกษา

วุฒิกการศึกษา	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่าปริญญาตรี	24	88.89
ปริญญาตรี	3	11.11
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
รวม	27	100

5. อายุ

อายุ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	1	3.70
20-40 ปี	16	59.26
41 ปีขึ้นไป	10	37.07
รวม	27	100

6. รายได้ต่อเดือน

รายได้ต่อเดือน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3000-8000	22	81.48
8001-13000	3	11.11
13001-18000	0	0
18001 ขึ้นไป	1	3.70
ไม่ตอบ	1	3.70
รวม	27	100

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของคนในพื้นที่เกี่ยวกับกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ

รายละเอียด	ความคิดเห็นของคนในพื้นที่			
	ทราบ	ไม่ทราบ	ไม่ตอบ	รวม
1. ท่านทราบหรือไม่ว่า มีการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์สัจจะขึ้นที่บ้านท่าคลอง	25	1	1	27
2. ท่านทราบหรือไม่ว่า ใครเป็นประธานกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง	19	7	1	27
3. ท่านทราบหรือไม่ว่า คณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีกี่คน	12	14	1	27
4. ท่านทราบหรือไม่ว่า มีการตั้งกฎระเบียบและข้อบังคับของกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	12	14	1	27
5. ท่านทราบหรือไม่ว่า กลุ่มออมทรัพย์สัจจะมีเงินออมทรัพย์จำนวนเท่าไร	7	18	1	27
6. ท่านทราบหรือไม่ว่า มีการประชุมทุกเดือนของกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ	13	13	1	27

ส่วนที่ 3 ความสนใจเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ

ความสนใจ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สนใจ	20	74.07
ไม่สนใจ	6	22.22
ไม่ตอบ	1	3.70
รวม	27	100

สาเหตุที่มีความสนใจจะเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ เนื่องจาก

1. อยากมีส่วนร่วม
2. ต้องการออมเงิน
3. อยากทำเป็นอาชีพ
4. คิดว่ามีประโยชน์กับสมาชิกครอบครัว
5. สามารถสร้างความสามัคคีและสนับสนุนอาชีพให้แก่คนในหมู่บ้าน
6. ภายในกลุ่มมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
7. มีความต้องการกู้ยืมเงิน
8. สนใจสวัสดิการที่ดีของกลุ่ม

ส่วนสาเหตุที่ไม่สนใจ เนื่องจาก ผู้ตอบแบบสอบถามมีรายได้ไม่เพียงพอ และไม่มีเวลา

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ

1. ควรจะมีการเพิ่มสมาชิกกลุ่ม
2. ควรจะมีการประชาสัมพันธ์ให้ทั่วถึง
3. ควรมีการติดประกาศรายชื่อคณะกรรมการ
4. ควรจะมีการเพิ่มสวัสดิการสมาชิกกลุ่ม
5. ควรมีกิจกรรมที่ส่งเสริมอาชีพคนในชุมชน

แนวทางที่เกิดจากการทำอาชีพ

ประธานกลุ่มออมทรัพย์ นางสาวมารีเกะ หวังจิ ได้กล่าวว่า ตนไม่ได้มีแนวคิดที่จะส่งเสริมเรื่องอาชีพ แต่เมื่อมองเห็นถึงภาพลักษณ์ของกลุ่มผู้หญิงในชุมชนมีเวลาว่างเหลือจากการทำอาชีพหลัก กรีดยาง จึงได้พูดคุยและถามความต้องการของคนในชุมชน จากนั้นก็ได้ข้อสรุปและความเห็นร่วมกันว่ามีทุกคนมีความต้องการอยากใช้เวลาที่เหลือให้เกิดประโยชน์ กิจกรรมแรกที่จัดทำคือ การทำน้ำยาล้างจานซึ่งประธานได้ชี้แจงให้ทราบว่ากิจกรรมครั้งแรกไม่มีงบประมาณสนับสนุนจึงใช้แนวคิดโดยการเก็บเงินจากสมาชิกคนละ 20 บ.ผลิตภัณฑ์ที่ได้ก็จะให้สมาชิกนำกลับไปใช้ในครัวเรือน ต่อมาสมาชิกก็เกิดความสนใจในการร่วมกิจกรรมและได้เสนอให้มีการจัดกิจกรรมที่ทำให้ได้ทั้งความรู้และประโยชน์

ต่อมาก็ได้เกิดแนวคิดการทำมะพร้าวคั่ว ประธานกลุ่มมองเห็นความตั้งใจในการทำงานของสมาชิก เห็นสมาชิกมีส่วนร่วมจึงรับงบประมาณที่จัดสรรเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิกรวมถึงคนในชุมชน จากนั้นได้รับการอนุมัติงบประมาณจากหน่วยงาน สกว.มอ.ปัตตานี จนเกิดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องหลายๆ อย่าง เช่น กิจกรรมการทำกระเป๋ากิจกรรมสตรีรักสุขภาพ กิจกรรมทำสมุนไพรนวดแผนโบราณ (ทำลูกประคบสมุนไพร) โดยมีวิทยากรมาให้ความรู้และฝึกการปฏิบัติจริงให้แก่สมาชิกทุกคนในชุมชน

ทั้งนี้ทำให้ทุกคนเกิดการรวมกลุ่มและให้ความสนใจ จึงทำให้กิจกรรมถัด เป็นการศึกษาดูงานซึ่งต่อยอดจากเดิมที่มีผลิตภัณฑ์น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็นอยู่แล้ว แต่จะพัฒนาให้ดีขึ้นและขยายผลิตภัณฑ์ที่ส่งเสริมด้านอาชีพจึงเกิดแนวคิดในการทำผลิตภัณฑ์ ได้แก่ การทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น สบู่ แชมพูสมุนไพรและโลชั่น ซึ่งกลายเป็นผลิตภัณฑ์ที่เป็นที่รู้จักของผู้คนและหน่วยงานต่างๆ ทั้งนี้ก็ได้ขึ้นจดทะเบียนสินค้า Otop กับหน่วยงานเกษตรอำเภอ ปัจจุบันมีการออเดอร์สั่งซื้อสินค้าและได้รับการอุดหนุนจากหลายๆ หน่วยงาน ทั้งนี้ส่งผลให้กลุ่มออมทรัพย์มีความก้าวหน้าและพัฒนาขึ้นเป็นอย่างมาก

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การดำเนินวิจัยโครงการแนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนบ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี สามารถสรุป และอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 กระบวนการงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นกับการเรียนรู้ของนักวิจัยบ้านท่าคลอง

กิจกรรมกระบวนการต่างๆ ของโครงการครั้งนี้ ที่ผ่านมามีการประชุมชี้แจงโครงการเพื่อสร้างความเข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินงาน โดยการเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่น สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอโคกโพธิ์ สำนักงานเกษตรอำเภอโคกโพธิ์ ผู้จัดการธนาคารการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร นายกองดีการบริหารส่วนตำบลโคกโพธิ์ ฯลฯ มาร่วมฟังและเสนอแนะกับกลุ่มออมทรัพย์ มีการอบรมเพิ่มทักษะการทำงานวิจัย ร่วมออกแบบแบบสอบถามและทำแบบสอบถามแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูลและ ฝึกการเขียนรายงาน มีการประชุมคณะกรรมการกลุ่มออมทรัพย์เพื่อทบทวนการบริหารจัดการกลุ่มโดยมีผู้เชี่ยวชาญพิเศษด้านการบริหารการเงิน มาให้ความรู้ด้านการบริหารจัดการกลุ่มและ การให้สินเชื่อแบบมุสลิมปลอดดอกเบี้ย ประชุมการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัด รวมทั้งทิศทางที่จะพัฒนาให้เข้มแข็ง

มีการสอบถามความคิดเห็นของสมาชิกกลุ่มและคนในพื้นที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่มแล้ว นำมาวิเคราะห์ข้อมูลไปศึกษาดูงานเกี่ยวกับการบริหารจัดการกลุ่ม การทำผลิตภัณฑ์ เช่นการทำสบู่ก้อน แชมพูสมุนไพรอินชัน, มะกรูด น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น การทำโลชั่น ทำให้นักวิจัยได้เรียนรู้การทำงานเป็นกลุ่มต้องมีความอดทน ต้องใช้ความพยายาม ต้องเสียสละ ต้องสามัคคีกัน ต้องช่วยเหลือกัน เรียนรู้วิธีการทำบัญชีที่ถูกต้องลงรายวัน และแยกประเภท วิธีการคิดเงินปันผลกำไรตามหุ้น รู้วิธีการทำตลาดออนไลน์ การทำสื่อออนไลน์

5.2 แนวทางการพัฒนากลุ่มออมทรัพย์ เพื่อพัฒนาอาชีพของสมาชิกกลุ่มและคนในชุมชนบ้านท่าคลอง ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

5.2.1 การเพิ่มศักยภาพการทำงานให้แก่สมาชิกในกลุ่มออมทรัพย์ ควรจะมีการให้ความรู้ อบรมเย็บกระเป๋าด้วยมือ ซึ่งเหล่านี้ทำได้ยากเพราะส่วนใหญ่สมาชิกไม่มีความถนัดในเรื่องการเย็บผ้า และต้องใช้ความละเอียด อบรมการทำบัญชี ทำให้กลุ่มมีความรู้ในเรื่องการทำบัญชีที่ถูกต้อง และแม่นยำ มีการลงสมุดรายวันและแยกประเภททำให้ง่ายต่อการตรวจสอบ คณะกรรมการและสมาชิกได้มีการพัฒนาตัวเอง กล้าที่จะพูดในที่สาธารณะมากขึ้น กล้าแสดงออก สามารถนำเสนอผลงานผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเองผ่านสื่อออนไลน์ได้

5.2.2 แนวทางการเพิ่มสมาชิก ทางกลุ่มได้เปิดโอกาสให้กับทุกคนที่สนใจจะเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม และสามารถสมัครเป็นสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์สัจจะได้ตลอดไม่จำกัดอายุ และเพศ ถ้าใครสนใจให้มาสมัครได้ที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะทุกวันและทางกลุ่มมีกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ สำหรับบุคคลที่เป็นสมาชิกสามารถขอสินเชื่อได้ในวงเงินไม่เกิน 3600 บาท สำหรับบุคคลทั่วไปขอสินเชื่อได้ในวงเงินไม่เกิน 2400 บาท ระยะเวลาส่งคืนสินเชื่อไม่เกิน 6 เดือน และมีสวัสดิการสำหรับสมาชิก

5.3 ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

5.3.1 งานวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อกลุ่มออมทรัพย์ หลังจากที่ได้ร่วมงานวิจัยทำให้กลุ่มออมทรัพย์สัจจะเข้มแข็งขึ้น ได้ทำผลิตภัณฑ์แปรรูปมากมาย เช่น แยมพุดสมุนไพรอันชันและมะกรูด สบู่ก้อนไสสมุนไพร (ขมิ้น ไพล มะขามเปียก รำข้าวช่อสูง) น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น โลชั่นบำรุงผิว น้ำมันนวด น้ำมันหมักผสม ซึ่งตัวสมุนไพรต่างๆ ส่วนใหญ่ได้มาจากในหมู่บ้านเป็นหลัก ทำให้คณะกรรมการและสมาชิกได้รับเงินปันผลทุกปี คณะกรรมการและสมาชิก เริ่มที่จะเป็นผู้นำทางความคิด พุดแก่ง เขียนแก่ง ฟังแก่ง และมีความพยายามที่จะเรียนรู้ในทุกๆเรื่องที่มีโอกาส และให้ความร่วมมือในทุกๆกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นงานชุมชน งานส่วนตัว ได้รู้จักกับกลุ่มต่างๆและได้แลกเปลี่ยนความรู้ ได้เป็นวิทยากรสอนกับเครือข่ายหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และ จังหวัด เป็นที่รู้จักของกลุ่มต่างๆ

5.3.2 ต่อชุมชนหมู่บ้านท่าคลอง มีคณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มออมทรัพย์สัจจะเป็นที่รู้จักของคนในชุมชนเพิ่มมากขึ้นเพราะมีบทบาทในการทำงานชุมชน เช่นเวลาที่มีการประชุมในหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์สัจจะจะเป็นตัวหลักในการประสานงานและเป็นแม่ข่าย กลุ่มออมทรัพย์สัจจะจะเป็นคนที่ผู้นำให้การยอมรับมาก

5.3.3 ผู้สนใจทั่วไปที่อยากศึกษาเกี่ยวกับเรื่องออมทรัพย์ สำหรับคนที่สนใจอยากเข้าร่วมกลุ่มออมทรัพย์สัจจะและต้องการที่จะเรียนรู้วิธีการทำสบู่สมุนไพร แยมพุดสมุนไพร น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น สามารถมาติดต่อกับทางกลุ่มได้ตลอด เพราะปัจจุบันเรามีที่ทำการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบุหงาชีรีะ ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 53 หมู่ที่ 10 ต.โคกโพธิ์ อ.โคกโพธิ์ จ.ปัตตานี 94120

บรรณานุกรม

- กานดา แสนมณี .ม.ป.พ.. **วิธีทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น 100% แบบธรรมชาติ** (ออนไลน์). สืบค้นเมื่อ : 5 เดือนกุมภาพันธ์ 2560. จาก: <https://www.gotoknow.org/posts/296587>
- ขนิษฐา พลชา. 2551. **การพัฒนากระบวนการบริหารจัดการของกลุ่มสตรีและเยาวชนสหกรณ์บ้านศรี สงคราม ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย. ปรินิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย**
- บุญล้วน อุดมพันธ์. 2552. **การบริหารงานเชิงกลยุทธ์ของสหกรณ์การเกษตร ที่ประสบความสำเร็จ กรณีศึกษา สหกรณ์การเกษตรเกษตรวิสัย จำกัด และสหกรณ์การเกษตรปทุมรัตน์จำกัด จังหวัดร้อยเอ็ด. ปรินิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชายุทธศาสตร์การพัฒนา มหาวิทยาลัย ราชภัฏร้อยเอ็ด. พรทิพย์ วงษ์วานิช, นพวรรณ ทับทอง และเกียรติชัย วีระญาณนท์. (2555).**
- พฤติกรรมกรรมการออมและการกู้ยืมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์พนักงาน การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จำกัด**
- พรรณาสิทธิ กิจเจริญถาวรชัย. 2553. **ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสหกรณ์การเกษตรจำกัดที่มีผลต่อการตัดสินใจ เลือกใช้ บริการและความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ในจังหวัด พระนครศรีอยุธยา. ปรินิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. พจนานุกรมฉบับเฉลิมพระเกียรติพ.ศ. 2530 . กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด.**
- สมเกียรติฉาย โชน. 2540. **การสหกรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์วิงอักษร.**
- วิทยากร เขียวกุล. 2550. **หยุดวิกฤติซ้ำซาก ด้วยระบบสหกรณ์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บ้านพระอาทิตย์.**
- แวอับดุลรอมนัน ยามา. 2550 . **การเปรียบเทียบการบริหารจัดการสหกรณ์ออมทรัพย์อิสลามในจังหวัดปัตตานี**
- ระหว่างสหกรณ์ออมทรัพย์อิสลามปัตตานีจำกัดกับสหกรณ์ออมทรัพย์อิบนูอ์ฟฟาน จำกัด. ปรินิพนธ์บริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต (สหกรณ์) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์. วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์. (ระบบออนไลน์).**
- สืบค้นจาก :<http://webhost.cpd.go.th/rlo/saving.html> (16 พฤษภาคม 2555).
- สุวรรณา ชูโชติ. 2541. **วิธีวิจัยทางสหกรณ์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์เกษตรศาสตร์.**

อุดม เขยกิจวงศ์และนคร จิโรจพันธุ์. 2540. หลักและวิธีการสหกรณ์. สำนักพิมพ์โอเดียนส ไตร่

กรุงเทพมหานคร.

ฮาเร๊ะ เจ๊ะ โค. 2558. แนวโน้มการบริหารสหกรณ์ออมทรัพย์อินทรีออฟฟาน จำกัด ใน ทศวรรษหน้า(2557 -
2566).

วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารและการจัดการการศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาคผนวก

กิจกรรมประชุมทีมวิจัยชี้แจงโครงการเพื่อสร้างความ
เข้าใจและความร่วมมือในการดำเนินโครงการ

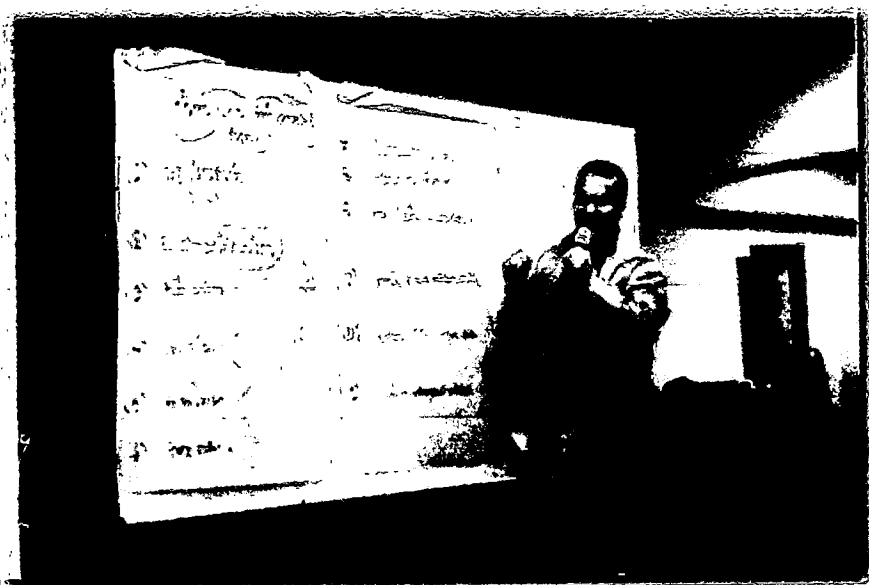

กิจกรรมประชุมประจำเดือน

กิจกรรมศึกษาดูงาน การทำน้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น
จ.สุราษฎร์ธานี

อบรมสรุปแลกเปลี่ยนประสบการณ์ เรื่องการจัดตั้งกลุ่มออมทรัพย์

กิจกรรมเพิ่มทักษะด้านอาชีพ

การทำน้ำยาล้างจาน

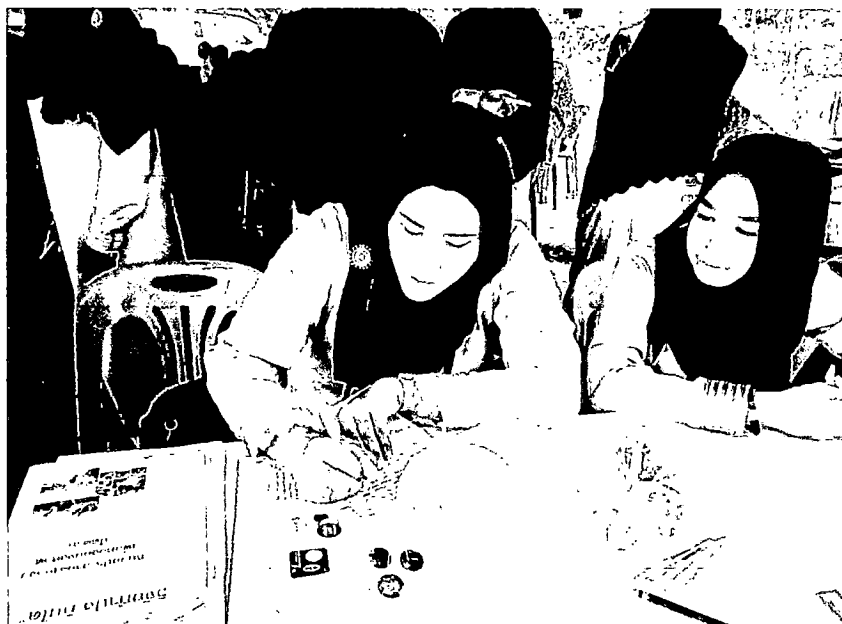
กิจกรรมการเย็บกระเป๋าด้วยมือ

โครงการสตรีรักษาสภาพ สอนทำลูกประคบ
สมุนไพร

กิจกรรมเวทีปิดโครงการ

ฝ่ายลงทะเบียน

เวทีเสวนา

สถิติการทำสบู่

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่ม

น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น

สบู่สมุนไพรสูตรขมิ้น

น้ำยาล้างจานสูตรสับปะรด

โลชั่นกลิ่นแตงไทย

น้ำมันหมักผสมสมุนไพรสูตรโบราณ

ประวัตินักวิจัย

1.ชื่อ นางสาว มาริเกะ นามสกุล หวังจิ เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00133 52 3 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 53 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 24 ธ.ค. 2521 อายุ 37 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี จากสถาบัน รามคำแหง ปัจจุบันมีอาชีพหลักค้าขาย อาชีพรอง กรีดยาง คติประจำใจ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) เจ้าหน้าที่โครงการบ้านมั่นคง 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ 2)โครงการบัณฑิตคืนถิ่น 3) เครือข่ายชุมชนศรัทธา 4) ประธานกองทุนพัฒนาบทบาทสตรี หมู่ 10 บ้านท่าคลอง 5) กลุ่มออมทรัพย์บ้านท่าคลอง รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสื่อ และเครือข่ายต่างๆที่แนะนำ เหตุที่สนใจทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น นำมาพัฒนาตนเอง และชุมชนได้ รู้ถึงปัญหาของชุมชน และสามารถนำปัญหามาแก้ไขได้ เบอร์โทรศัพท์ 081-9907352

2. ชื่อ นางสาว นินาริมัน นามสกุล นิโอะ เลขที่บัตรประชาชน 1 9402 00114 46 8 ที่อยู่บ้านเลขที่ 45 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 16 ก.พ. 2482 อายุ 21 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบัน โรงเรียนโคกโพธิ์ศรีราชศึกษา คติประจำใจ คือ ผันให้ไกลไปให้ถึง มีประสบการณ์การทำงานกับชุมชน คือ โครงการรุ่นพี่รุ่นน้อง และโครงการรินน้ำใจสู่น้องชายได้ เหตุที่สนใจงานวิจัย เนื่องจาก จะทำทุกคนในหมู่บ้านของเราได้พัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

3.ชื่อ นายอับดุลรอหิม นามสกุล เบนอาดัม เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00134 24 4 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 70 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 2 มิ.ย. 2516 อายุ 42 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบัน โรงเรียนบ้านท่าคลอง ปัจจุบันมีอาชีพหลักค้าขาย คติประจำใจ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) สารวัตรกำนัน บ้านท่าคลอง 2)กรรมการมัสยิด 3) ประธานเยาวชน บ้านท่าคลอง รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น นำมาพัฒนาตนหมู่บ้านได้ ความสามารถพิเศษเล่นฟุตบอล

4. ชื่อ นางสาวมูเนาะ นามสกุล ปิรุ เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00135 45 3 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 102 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 7 มี.ค. 2496 อายุ 61 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 4 จากสถาบัน โรงเรียนบ้านทุ่งยาว ปัจจุบันมีอาชีพหลักรับจ้างกรีดยาง อาชีพรอง ทำขนม ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์ รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อนบ้าน เหตุที่สนใจทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น นำมาพัฒนาตนหมู่บ้านได้ ความสามารถพิเศษทำขนมพื้นบ้าน

5. ชื่อ นางบุญอ นามสกุล ปิรุ เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00132 80 2 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 40 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 9 พ.ย. 2499 อายุ 59 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 4 จากสถาบัน โรงเรียนบ้านทุ่งยาว ปัจจุบันมีอาชีพหลักรับจ้างกรีดยาง ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น นำมาพัฒนาตนเองหมู่บ้านได้ ความสามารถพิเศษทำขนมโบราณ

6. ชื่อ นางรอมระ นามสกุล อุเซ็น เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00131 61 0 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 69 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 12 ก.ย. 2520 อายุ 37 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ปวช. จากสถาบัน วิทยาลัยชุมชน ปัจจุบันมีอาชีพหลักกรีดยาง ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) สมาชิกกลุ่มออมทรัพย์สัจจะ 2) กลุ่มสหกรณ์ปั่นน้ำมันขอกเหริยญ 3) กลุ่มแม่บ้าน หมู่ 10 บ้านท่าคลอง รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น นำมาพัฒนาชุมชน ความสามารถพิเศษทำอาหาร เย็บผ้า

7. ชื่อ นายวิรัตน์ นามสกุล เกาะสาและ เลขที่บัตรประชาชน 3 1199 00411 49 1 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 42/1 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 20 มิ.ย. 2521 อายุ 37 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบัน โรงเรียนบ้านลือเตกปัจจุบันมีอาชีพหลักกรีดยาง อาชีพรองคือ ค้าขาย ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) อสม. 2) ผรส. รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น นำมาพัฒนาชุมชน

8. ชื่อ นางสาวริเเาะ นามสกุล คงอย เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00133 68 0 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 50 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 10 ม.ค. 2516 อายุ 42 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบัน โรงเรียนบ้านท่าคลอง ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ ค้าขาย อาชีพรองคือ ทำสวนผัก ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) สมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น นำมาพัฒนาหมู่บ้าน

9. ชื่อ นางสาวฝรีเาะ นามสกุล อีแอ เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00133 24 8 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 71 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 31 พ.ค. 2493 อายุ 64 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 4 จากสถาบัน โรงเรียนบ้านท่าคลอง ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ กรีดยาง ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) สมาชิกกลุ่มสหกรณ์ออมทรัพย์ รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เครือข่ายชุมชนศรัทธา ความสามารถพิเศษ ทำขนมโบราณ

10. ชื่อ นาย อาแซ นามสกุล หวังจิ เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00133 47 7 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 22/1 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 23 ธ.ค. 2513 อายุ 45 ปี สำเร็จการศึกษา สูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบัน โรงเรียนบ้านท่าคลอง ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ ทำสวน อาชีพรอง คือ รับส่งนักเรียน คติประจำใจ คือ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 2) โครงการกีฬาเยาวชน โครงการยาเสพติด รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเครือข่ายชุมชน สรีรธา เหตุที่สนใจงานวิจัย เพราะ อยากอาสาพัฒนาหมู่บ้านให้น่าอยู่ ความสามารถพิเศษ เล่นกีฬา

11. ชื่อ นางสาว นูริชะ นามสกุล ลีญ เลขที่บัตรประชาชน 1 9402 00077 55 4 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 73 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 23 ม.ค. 2532 อายุ 26 ปี สำเร็จการศึกษา สูงสุด ปริญญาตรี จากสถาบัน วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ พยาบาล คติ ประจำใจ คือ ความคิดเห็น คือส่งกลางระหว่างความรู้กับความไม่รู้ ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงาน ชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) กองเชียร์ รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากเพื่อน เหตุที่สนใจงานวิจัย เพราะ พัฒนาชุมชน ท้องถิ่น

12. ชื่อ นาง นาปีเฮาะ นามสกุล ลีญ เลขที่บัตรประชาชน 3 9403 00499 37 9 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 97 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 2 พ.ย. 2515 อายุ 42 ปี สำเร็จการศึกษา สูงสุด มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบัน ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ ค้าขาย อาชีพรอง คือ กริดยาง คติประจำใจ คือ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) อสม. 2) ประธานกลุ่มมะพร้าว คั่ว รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เครือข่ายชุมชนสรีรธา เหตุที่สนใจงานวิจัย เพราะ พัฒนาตนเอง และทำให้ หมู่บ้านของเราให้เข้มแข็ง ความสามารถพิเศษ ทำอาหาร เย็บผ้า

13. ชื่อ นางสาว คอลิเยาะ นามสกุล หวังจิ เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00133 50 7 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 53 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 9 มิ.ย. 2517 อายุ 42 ปี สำเร็จการศึกษา สูงสุด มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากสถาบัน สถาบันปอเนาะ ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ ค้าขาย และอาชีพรองคือ กริด ยาง คติประจำใจความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ ผ่านมา คือ 1) กรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง 2) ประธานกลุ่มบุหงาซีเร๊ะ รู้จักงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่น จากเพื่อน เหตุที่สนใจงานวิจัย เป็นการมีส่วนร่วมและร่วมมือกันในหมู่บ้านช่วยดูแลพัฒนาหมู่บ้าน มีความสามารถพิเศษ อาหารไทย

14. ชื่อ นาง ฮาดีกะ นามสกุล อุเซ็น เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00131 67 9 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 7 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 4 ต.ค. 2523 อายุ 35 ปี สำเร็จการศึกษา สูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบัน โรงเรียนบ้านท่าคลอง ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ แม่บ้าน คติประจำ

ใจความพยายามอยู่ที่ไหน ความสำเร็จอยู่ที่นั่น ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) กรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง 2) กรรมการกลุ่มมะพร้าวคั่ว รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากเครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจงานวิจัย พัฒนาหมู่บ้าน มีความสามารถพิเศษ ทำกับข้าว เย็บผ้า

15. ชื่อ นาง โนรีชัน นามสกุล สีนุ เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00386 21 9 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 59 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด บัตตานี เกิดวันที่ 2 ต.ค. 2521 อายุ 36 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบันโรงเรียนบ้านนาค้อ ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ กริดยาง คติประจำใจ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) กรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง 2) กลุ่มสหกรณ์ปืมน้ำมันหอยอดเหรียญ 3) สมาชิกกลุ่มบุหงาซีเร๊ะ รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากเครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจงานวิจัย พัฒนาตนเอง มีความสามารถพิเศษ ทำกับข้าว

16. ชื่อ นาง ลีเยาะ นามสกุล ปูเตะ เลขที่บัตรประชาชน 3 9403 00431 28 3 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 7 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด บัตตานี เกิดวันที่ 11 ต.ค. 2493 อายุ 64 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 4 จากสถาบันโรงเรียนบ้านท่าคลอง ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ รับจ้างกริดยาง ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) กรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง 2) กลุ่มปืมน้ำมันหอยอดเหรียญ รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากเครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจงานวิจัย พัฒนาหมู่บ้าน มีความสามารถพิเศษ ทำขนมโบราณ

17. ชื่อ นางสาว รอกีเยาะ นามสกุล อุเซ็น เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00131 62 8 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 7/1 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด บัตตานี เกิดวันที่ 24 มิ.ย. 2523 อายุ 37 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบันโรงเรียนบ้านท่าคลอง ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ รับจ้างกริดยาง คติประจำใจ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) กรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง 2) กรรมการกลุ่มมะพร้าวคั่ว 3) กรรมการกลุ่มปืมน้ำมันหอยอดเหรียญ รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากเพื่อน เหตุที่สนใจงานวิจัย ต้องการพัฒนา มีความสามารถพิเศษ เย็บผ้า

18. ชื่อ นาง ชานาบ๊ะ นามสกุล ภูโน เลขที่บัตรประชาชน 3 9403 00399 80 1 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 93 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด บัตตานี เกิดวันที่ 1 ก.พ. 2515 อายุ 43 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด มัธยมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบันโรงเรียนปอเนาะ ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ กริดยาง และอาชีพรอง คือ ร้านคาร์แคร์ คติประจำใจ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด ประสบการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) กรรมการกลุ่มออมทรัพย์สัจจะบ้านท่าคลอง 2) กรรมการกลุ่มบุหงาซีเร๊ะ รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จากเครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจงานวิจัย ต้องการพัฒนาหมู่บ้านของตนเอง

19. ชื่อ นางสาว ชาริณี นามสกุล วาละเช เลขที่บัตรประชาชน 3 9410 00424 78 9 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 22/1 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 14 มี.ค. 2521 อายุ 35 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากสถาบันโรงเรียนบ้านท่าคลอง ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ ทำสวน แม่บ้าน อาชีพรอง คือ ทำขนมขาย ประสพการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) สมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง 2) แม่บ้าน อบต. รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อนแนะนำ เหตุที่สนใจงานวิจัย อยากได้ความรู้เพิ่มเติม มีความสามารถพิเศษ ทำกับอาหาร และขนม

20. ชื่อ นางสาว มัจฉุคิยะฮ์ นามสกุล อาสัน เลขที่บัตรประชาชน 3 9005 00393 59 8 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 20 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 14 ก.ย. 2523 อายุ 35 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี จากสถาบันมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ ค้าขาย ประสพการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) สมาชิกกลุ่มเศรษฐกิจพอเพียง 2) แม่บ้าน อบต. รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อนแนะนำ เหตุที่สนใจงานวิจัย พัฒนาชุมชนของตนเอง มีความสามารถพิเศษ ทำอาหาร ทำขนม

21. ชื่อ นาย องอาจ นามสกุล จัน โื้อะ เลขที่บัตรประชาชน 3 9005 00442 00 9 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 54 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 11 มี.ค. 2523 อายุ 43 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี จากสถาบันมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ ทำสวน อาชีพรอง ค้าขาย คติประจำใจ คือ ทำวันนี้ให้ดีที่สุด ประสพการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ โครงการเยาวชนด้านภัยยาเสพติด เหตุที่สนใจงานวิจัย พัฒนาชุมชนของตนเอง มีความสามารถพิเศษ คอมพิวเตอร์

22. ชื่อ นางสาว พาติเมาะ นามสกุล แวกาเคร์ เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00133 23 0 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 71 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 16 มี.ค. 2516 อายุ 41 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี จากสถาบันมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ ครูพี่เลี้ยง และ อาชีพรอง คือ ทำขนมขาย ประสพการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) สมาชิกกลุ่มแม่บ้านสตรี 2) โครงการเศรษฐกิจพอเพียง 3) กลุ่มออมทรัพย์จะบ้านท่าคลอง รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อน และเครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจงานวิจัย พัฒนาชุมชนของตนเอง มีความสามารถพิเศษ ทำขนม

23. ชื่อ นาย อาถิ้ม นามสกุล พิตดาห์ เลขที่บัตรประชาชน 3 9402 00132 35 7 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 98 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 1 ธ.ค. 2513 อายุ 44 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ประถมศึกษาปีที่ 6 จากสถาบันโรงเรียนบ้านท่าคลอง คติประจำใจ คิดอะไร ทำได้ ต้องทำ ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ ครูพี่เลี้ยง และ อาชีพรอง คือ ทำขนมขาย ประสพการณ์การ

ทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) อสม. 2) กีฬาเยาวชน 3) กีฬาต้านภัยยาเสพติด รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจงานวิจัย ต้องการพัฒนารวมชนของตนเองให้ดีขึ้น มีความสามารถพิเศษ เล่นฟุตบอล กีฬา

24. ชื่อ นาย นิติ นามสกุล คือราชอ เลขที่บัตรประชาชน 1 9402 00023 04 7 ที่อยู่ บ้านเลขที่ 23 หมู่ที่ 10 ตำบลโคกโพธิ์ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัด ปัตตานี เกิดวันที่ 20 ม.ค. 2529 อายุ 29 ปี สำเร็จการศึกษาสูงสุด ปริญญาตรี จากสถาบัน วิทยาลัยพลศึกษา ปัจจุบันมีอาชีพหลักคือ บัณฑิตอาสา หมู่ที่ 10 และ อาชีพรอง คือ กรีดยาง ประสพการณ์การทำงานกลุ่ม/ทำงานชุมชนที่ผ่านมา คือ 1) สมาชิกกลุ่มเยาวชนกับยาเสพติด 2) ครูอาสา 3) บัณฑิตอาสาหมู่บ้าน รู้จักงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เครือข่ายชุมชนศรัทธา เหตุที่สนใจงานวิจัย ต้องการพัฒนาและปรับปรุงชุมชนของตนเองให้มีมาตรฐาน มีความสามารถพิเศษ กีฬาทุกประเภท